

L'Església, en el punt de mira de la guerrilla

El segrest d'un arquebisbe i un sacerdot commociona el país

És difícil parlar de Colòmbia sense fer referència a la violència que sacseja el país. L'Església, per la seva feina de denúncia i de suport als més febles, per ser fidel a l'Evangeli, es troba en el punt de mira de qui no té cap inconvenient a trepitjar els drets humans. El cas més recent és el segrest, a mans de les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia, del president del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) i arquebisbe de Zipaquirá, Mons. Jorge Enrique Jiménez, i del P. Desiderio Orjuela. Al tancament d'aquesta edició encara estaven retinguts mentre tota l'Església llatinoamericana esperava un desenllaç proper i feliç. En declaracions a *Catalunya Cristiana* Francisco Javier Errázuriz, arquebisbe de Santiago de Xile i primer vicepresident del CELAM, obligat per les circumstàncies a assumir la presidència del CELAM, ens transmetia l'impacte que ha causat aquest segrest a Colòmbia.

En aquest número us oferim també el testimoni de Mons. Juan Francisco Sarasti, arquebisbe de Cali, una de les regions més castigades per la violència. La seva vivència ens apropa a aquesta Església colombiana que pateix i que intenta sembrar esperança en un poble que n'està tan mancat.

Pàg. 7 i 8

La violència continua present a Colòmbia.

en primer pla

Arxius eclesiàstics: un patrimoni per descobrir

Els fons escrits de l'Església són una gran font de cultura

La majoria de grans edificis religiosos del nostre país com ara catedrals, palaus episcopals i monestirs posseeixen un arxiu que recull la documentació que han generat i rebut des de fa segles. Aquests documents, inventariats i ben classificats, són d'una utilitat incomparable als estudiosos de la història de l'Església, de la societat, o als antropòlegs i genealogistes. A més, gràcies als llibres i pergamins conservats ha arribat fins a nosaltres una bona part dels coneixements de l'antiguitat que sense la tasca de còpia i estudi dels arxivers eclesiàstics amb molta probabilitat s'hauria perdut.

D'aquí la importància de protegir els milers de documents que es guarden als arxius de l'Església. S'ha d'evitar a tota costa que —com malauradament ha succeït en el passat— els incendis, les guerres o fins i tot la mateixa deixadesa humana, malmetin per sempre més unes fonts d'informació tan valuoses. Per això cal una atenció constant sobre el patrimoni escrit de l'Església. El Secretariat d'Arxivers Eclesiàstics de Catalunya vetlla per la preservació de tots aquests documents i s'encarrega de la coordinació entre els diferents arxius eclesiàstics de la Tarraconense.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

40 ANYS DEL VATICÀ II

Mn. Joan E. Jarque és doctor en Teologia i canonge

«Catalunya Cristiana és fruit del Concili Vaticà II»

Pàg. 9

Balanç econòmic de les diòcesis catalanes

Les diòcesis de Barcelona, de Tarragona, de Tortosa i d'Urgell han aconseguit tancar l'exercici econòmic corresponent a l'any 2001 amb un resultat positiu. Girona, Solsona i Vic, en canvi, han acabat l'exercici amb dèficit, mentre que la diòcesi de Lleida ha pogut igualar la xifra d'ingressos i la de despeses. Amb motiu de la jornada de Germanor, que va tenir lloc el diumenge 17 de novembre, l'Església diocesana fa balanç de l'economia per tal de conscienciar els catòlics de la necessitat que col·laborin en el seu manteniment. El lema d'enguany ho deixava ben clar: «Per ser una Església mi-

llor... cal la participació de tots.» En aquest sentit, el bisbe de Girona, Mons. Carles Soler, recordava la importància de col·laborar en la campanya de Germanor «per no veure'ns impeditos, per manca de recursos, de ser l'Església que necessitem i volem». El cardenal Ricard M. Carles, al seu torn, va aprofitar la roda de premsa en què es presentaven els comptes de la diòcesi per lamentar el sistema d'assignació de fons de la Conferència Episcopal Espanyola, ja que implica un greuge en el cas d'una diòcesi com la de Barcelona.

Pàg. 17-18

Sumari

Pàg. 10 Ratzinger, al congrés de la Ucam

Pàg. 22 Solsona celebra els 25 anys de bisbe d'Antoni Deig

Pàg. 23 Tortosa: festa del Reservat, tradició i repte de futur

Pàg. 24 Nou programa radiofònic d'informació religiosa a Lleida

Pàg. 31 Homenatge a Mn. Nicolau, un savi del nostre temps

Primera imatge venerada del P. Pius a Catalunya

A la parròquia de la Concepció de Barcelona es viu amb intensitat l'espiritualitat de sant Pius de Pietrelcina

Pàg. 20 i 21

Editorial

Tresors amagats

Quan sentim la paraula *tesor* immediatament ens imaginem un munt de monedes, collarets, medalles i altres objectes similars d'or, de plata o d'altres materials preuats. Però la paraula *tesor* també la podem aplicar a moltes altres coses tant materials com espirituals. Per això quan els qui critiquen l'Església diuen que aquesta té molts tresors tenen raó, però no com un signe d'ostentació i de riquesa, sinó perquè posseeix el tresor de la fe i molts altres petits tresors poc coneguts però d'un valor incalculable.

Molts d'aquests crítics es fixen massa en els tresors artístics de catedrals o d'esglésies, sobretot la de Sant Pere del Vaticà, a la qual posen com a exemple de riquesa i de poc testimoni evangèlic, però no veuen altres tresors com són els milions d'homens i de dones que en tots els racons del món, gràcies a la seva fe cristiana, treballen per una societat més justa, exercint la solidaritat i la generositat amb els més necessitats. Tampoc no es fixen en els missioners que donen la seva vida, i renuncien a tot en els països del Tercer Món, o en els milers de religiosos i laics que treballen sacrificadament amb els pobres i marginats del Quart Món de les nostres ciutats. Tots aquests fills i filles de Déu són els veritables tresors de l'Església, perquè cada persona val més que tot l'or del món. A més, els tresors d'aquest món s'acaben deteriorant si no destruint-se amb el pas del temps o els avatars de la història, però l'ànima humana és per a sempre, per a tota l'eternitat.

Hi ha altres tresors més materials però que no són gaire coneguts com són els arxius eclesiàstics; difícilment algú pot competir amb l'Església en aquest patrimoni, senzillament perquè no hi ha cap altra institució mundial que tingui una història ininterrompuda de més de dos mil anys.

Un exemple més que ens recorda la limitació de les entitats humanes, per més importants i poderoses que puguin haver estat: el pas del

temps va deixant pel camí uns i altres. Només l'Església subsisteix perquè va ser fundada pel mateix Jesús i conduïda per l'Esperit Sant.

En els arxius de l'Església hi ha continguda una part important de la nostra història, la de tots, creients i no creients. És curiós, per exemple, observar persones clarament contràries a la fe catòlica que no tenen més remei que dirigir-se als arxius parroquials o diocesans quan necessiten fer l'arbre genealògic de la seva família o recopilar dades per als seus estudis històrics. D'arxius, n'hi ha molts i de diversos nivells: no és el mateix els arxius vaticans que els d'una parròquia modesta i humil, però també és cert que en petites esglésies els estudiosos de la història, la cultura i els costums es troben dades molt importants.

Llàstima que les guerres i altres calamitats històriques han ocasionat una pèrdua de materials important. Recordem, per exemple, la tràgica guerra civil espanyola, no només per la destrucció de documents ocasionats per qüestions bèl·liques, sinó també pels esdeveniments vandàlics que van ocórrer en aquells anys en els quals es van destruir i cremar esglésies amb tot el patrimoni artístic i arxivístic que s'hi conservava. La persecució religiosa en aquest com en d'altres casos ha vingut acompanyada d'una gran dosi d'incultura i falta de respecte vers el patrimoni del poble i de la història.

A les diòcesis catalanes hi ha un important fons documental, ja que, per exemple, podem trobar un miler de documents anteriors a l'any 1000, alguns fins i tot datats en els segles v i vii, és a dir, en l'època visigòtica. A Catalunya, com en tants altres països de tradició cristiana, és impossible separar la història de la fe d'aquest poble. Tots dos aspectes han estat lligats des de fa molts segles i continuen així en el moment present malgrat la forta onada de secularització i l'opinió d'alguns «savis» que volen explicar-nos la història d'una forma parcial i manipulada.

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Roman Casanova, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteiras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt i Montserrat Altamirano

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 80,60 €

Resta d'Europa: 146,74 €

Amèrica i Àfrica: 178,30 €

Àsia i Oceania: 243,82 €

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

La memòria escrita de l'Església

■ Els arxius fan avançar la investigació de ciències com ara la història, l'economia i la genealogia

Els arxius eclesiàstics ens forneixen documents que a part de tenir valor per ells mateixos, ens parlen directament del passat. Gràcies a ells els historiadors i els investigadors en general han

pogut reconstruir la vida de l'Església i els costums religiosos en èpoques passades. El principal arxiu eclesiàstic és el del Vaticà. A la Tarraconense tenim uns 25 arxius relacionats amb

l'Església que apleguen una suma de més de 300.000 documents antics, alguns de fa més de mil anys. Tot aquest fons, poc conegut pel gran públic, és la memòria escrita de la nostra Església.

Podem definir un arxiu com el conjunt de documents produïts i rebuts per una persona o institució. En el cas dels eclesiàstics estem parlant de la documentació (ja siguin llibres, pergamins, lligalls...) creada i conservada per l'Església, a les parròquies, a les catedrals, als monestirs o al mateix Vaticà. La funció de qualsevol arxiu —eclesiàstic o no— és conservar el seu fons documental per tal que se'n pugui fer un ús administratiu o bé històric (amb la finalitat d'investigar èpoques passades).

Els primers arxius coneguts van aparèixer cap al segle XIX aC a la regió de Mesopotàmia, el que avui és l'Iraq, al nord-est de Síria i al sud-est de Turquia. El més espectacular de tots és el de la ciutat-estat de Mari, que consta de més de 20.000 tauletes de terra cuita, en les quals hi ha gravats tots els contractes, comptes i actes de la monarquia de la ciutat. Els primers arxius, doncs, tenien una finalitat merament jurídica i administrativa; és amb els segles que, a causa de l'antiguitat que adquireixen els documents, arriben a tenir un valor històric i fins i tot artístic. Aquests primers arxius, lluny de ser un simple amuntegament, mostren una ordenació molt escrupolosa de cada un dels docu-

ments, classificats segons un criteri molt concret que en facilita la recerca i la localització. Aquesta característica de la classificació i l'ordre és una constant obligatòria de tot arxiu, sense la qual és impossible trobar res i, per tant, l'arxiu serveix de ben poc.

Al segle IV aC Grècia organitzà també d'una manera racional la documentació referent a actes judicials i comptes públics, però per primera vegada serà de caràcter públic: tot ciutadà en podrà obtenir una còpia. Aquesta noció d'utilitat pública no tornarà a aparèixer fins a l'època moderna. La civilització romana també crearà uns arxius immensos, per bé que en bona part seran víctimes d'incendis i destruccions. A l'edat mitjana la creació d'arxius no s'intensifica fins a partir del segle XII, quan es recupera el dret romà, que dona preponderància als documents escrits. A partir d'aquesta època algunes monarquies europees comencen a veure la importància de conservar i tenir

ordenats tots els documents que fan o reben, per tal d'agilitzar la gestió. La Corona d'Aragó serà una de les pioneres i consta que el 1180 ja tenia un arxiu. En aquesta època tenen un paper destacat en la història

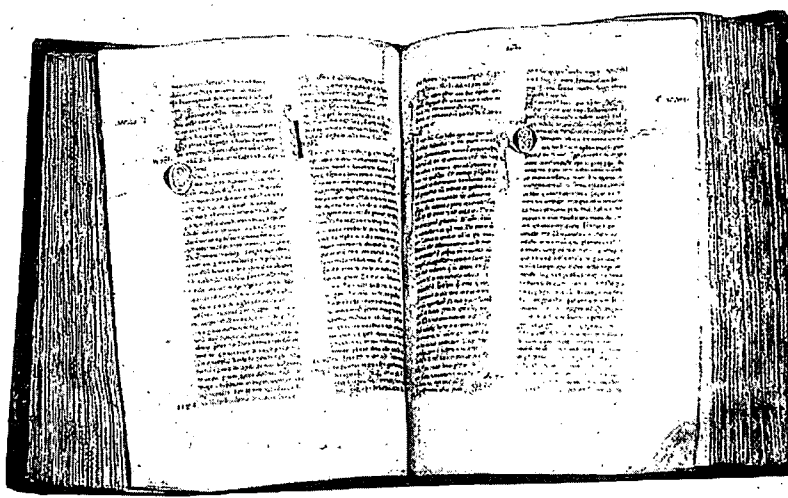
què no es perdessin. La laboriosa feina dels copistes, però, va anar desapareixent per efecte de l'aparició de la impremta des del mitjan segle XV. A partir del segle següent els grans arxius, sobretot els estatals, tendeixen a ser centralitzats en un de principal, per facilitar així encara més les tasques burocràtiques. Entre els eclesiàstics el del Vaticà va ser un dels que va aplicar aquesta reforma, concretament el 1611.

Però malgrat aquestes reformes la gran majoria d'arxius continuava estant associat al poder, i envoltat d'un alt grau de secretisme. L'accés a la informació —a la manera com funcionaven les institucions, per tant— es considerava massa important perquè caigués en mans de qualsevol.

Per això no era estrany que en certs casos es tanquessin els documents en armaris de tres claus, cada una de les quals pertanyia a una persona diferent. Per accedir a la informació, doncs, calia la presència dels tres individus alhora.

Tot això canvia al segle XIX, amb l'adveniment del romanticisme i el nacionalisme. A mitjans de segle neix la ciència arxivística pròpiament dita, amb professionals que es dediquen exclusivament a tractar els fons documentals: els arxivistes. És llavors que es milloren les tècniques de classificació, i quan es comencen a separar més clarament les funcions d'una biblioteca i la d'un arxiu. També és en aquesta època que es comença a donar valor històric als documents conservats. Per primer cop i d'una manera força general es comprèn que la documentació antiga és una eina privilegiada per conèixer el passat, de manera que si un arxiu d'una entitat conserva absolutament tota la documentació que ha generat, consultant-la se'n pot reconstruir amb facilitat la història sencera. A partir d'aquesta nova visió els arxius històrics prendran més valor. Dins d'aquests els eclesiàstics són una part importantíssima.

També és als segles XIX i sobretot al XX que els arxius, des de sempre tancats amb pany i clau perquè contenien totes les dades d'un estat, una diòcesi, o un comtat comencen a obrir-se al públic. Es comença a recuperar la idea hel·lènica de la utilitat pública de la informació, se'n treu un profit més ampli, i a poc a poc s'abandona la idea medieval que associava arxiu amb secretisme absolut i poder. És igualment en aquests anys que es fixen alguns dels principis elementals de la ciència arxivística.

Cantoral del segle XIII conservat a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona.

dels arxius les comunitats monàstiques, que d'una manera minuciosa van conservar tant els seus propis documents com els antics que recollien. Els arxius dels monestirs sovint feien la funció de biblioteca al mateix temps, i no només conservaven els documents, sinó que els copiaven per

Pèrdues i destrucció d'arxius

Conservar els arxius en perfecte estat no ha estat sempre una feina fàcil, i al llarg de la història s'ha assistit a pèrdues importants de patrimoni documental. Les causes són diverses; els robatoris, els incendis, les guerres o els trasllats mal fets que permeten que s'extraviïn documents. Però la deixadesa humana, la manca de consciència de conservació, també hi ha fet molt. Els arxivistes Josep M. T. Grau i Manel Güell diuen a l'article «La crònica negra de la destrucció d'arxius a la demarcació de Tarragona» (revista *Lligall*, n. 18): «La infravaloració dels documents que mostrava la gran massa de la societat, l'escàs interès que ha generat la seva salvaguarda, la desídia, han estat factors que poden explicar, en ple segle XX, que més d'un ajuntament veiés cremar en un incendi tot l'arxiu, que es llencés tota la documentació al barranc o riera del poble quan s'estrenava un nou edifici, o que, amb molta més freqüència, una inhàbil política d'expurgació, estigués més orientada a aconseguir més espai que no pas a prescindir d'aquells documents que realment eren sobers. Aquest darrer motiu pot haver causat tantes pèrdues o més que els estralls bèl·lics...» Així, més d'un cop, s'ha donat el cas, malauradament, que davant la manca de combustible de fàcil accés, s'hagin fet servir els papers desats als arxius per fer cremar les estufes, per tapar forats de portes, finestres i parets o que fins i tot s'hagin utilitzat pergamins antiquíssims com a pantalla de làmpades.

Pel que fa als conflictes bèl·lics, un dels primers que més va contribuir a la destrucció d'arxius eclesiàstics a Catalunya va ser la guerra de Successió (1702-1714), que entre d'altres va afectar especialment el diocesa de la ciutat de Lleida, destruït fins a l'últim paper. D'un abast més general va ser la guerra del Francès cent anys després; en aquesta ocasió en van sortir molt malparats el ric arxiu de l'abadia de Montserrat

—que va desaparèixer en la seva totalitat— i els que es custodiaven a la secretaria del Capítol i al Palau arquebisbal de Tarragona.

Al segle XIX la multitud de guerres i conflictes socials van fer molt de mal al patrimoni en paper de l'Església. Les diverses desamortitzacions decretades pels governs liberals van afectar els grans monestirs, que van ser abandonats a corre-cuita a mercè del primer que hi volgués entrar. D'aquesta manera es va perdre una part important dels fons de Poblet, Santes Creus o Escala Dei. El que es va poder salvar va anar a parar a l'Arxiu Nacional de Madrid, on encara hi és tot i les reclamacions constants. D'altra banda, les guerres carlines també es van deixar sentir, sobretot a les comarques interiors de Catalunya.

Però va ser la guerra civil el conflicte que més va delmar els arxius de l'Església a Catalunya. Durant els primers mesos de l'alçament, grups d'incontrolats armats, a part de provocar nombroses víctimes entre el clergat, van assaltar diversos edificis religiosos, sobretot parròquies, que van veure cremar els fons documentals. La Generalitat republicana, i molt especialment el departament d'arxius, amb Agustí Duran i Sanpere al capdavant, va fer el que va poder per preservar els arxius més valuosos, com els catedralicis o el de Montserrat, però evidentment no tot es va poder salvar. S'ha calculat que els bisbats de Tarragona i Girona van perdre al voltant del 30% dels arxius parroquials. Posteriorment la manca de recursos i d'interès del govern franquista van permetre robatoris i abandonaments.

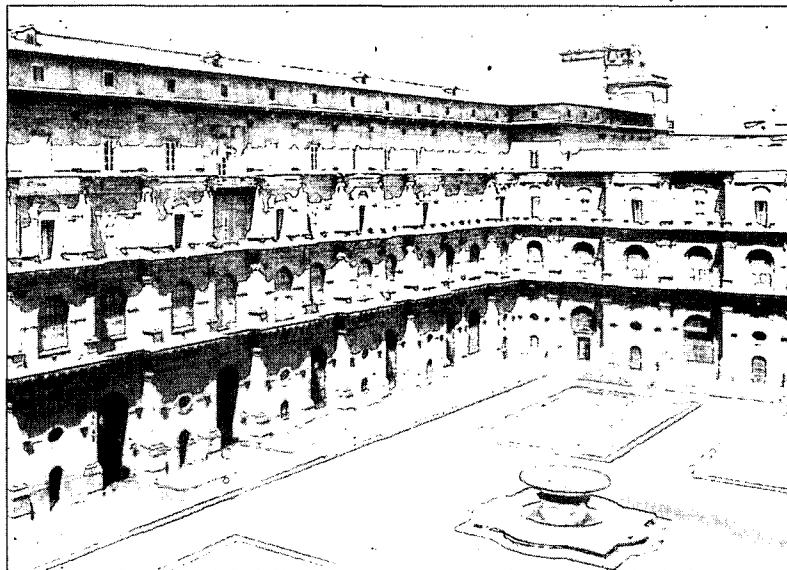
Avui l'estabilitat social, una bona consciència conservacionista i professionals eficients asseguren el bon estat dels arxius eclesiàstics, que són una mostra incomparable del passat de la nostra Església.

L'Arxiu secret Vaticà

L'Arxiu del Vaticà recull totes les actes i documents referents al govern i a l'activitat del Pontífex i constitueix un dels fons documentals més rics de tot el món. La presència d'un arxiu a la seu de Sant Pere probablement es remunta als primers tres segles, quan l'Església assimila la manera de fer del dret romà, que dona molta importància al document escrit, el classifica i el guarda. Però el que ens ha arribat d'aquesta època és ben poc a causa de les persecucions decretades pels emperadors. Un cop el cristianisme va poder sortir de les catacumbes, l'arxiu papal —localitzat a la basílica del Laterà— s'amplia ràpidament i fa la funció alhora de biblioteca. L'arxiu, però, també es dispersa en diverses seus i es pateixen alguns assalts fruit de la inestabilitat política.

No és fins al segle XIII, sota el pontificat d'Innocenci III (1198-1216) que els arxius es traslladen a Sant Pere del Vaticà, i també és ara que s'inicia la sèrie regular de registres de cartes pontificies. La situació empitjorà molt al segle XIV, amb el Cisma d'occident. Durant aquest episodi els diferents papes i antipapes portaran a sobre part dels arxius, de manera que viatjaran constantment entre Roma, Avinyó, Pisa i diverses ciutats italianes. Amb tots aquests trasllats es van extraviar molts documents i l'arxiu vaticà va quedar dispersat per indrets molt distants.

El Cisma s'acaba amb l'elecció de Martí V (1417-1431), que ocupa la seu romana i comença la reunió

Edifici de l'Arxiu Vaticà.

dels documents escampats. Pontífexs posteriors com Sixte IV —fundador de la Biblioteca Vaticana— també es preocuparan pel retorn dels arxius. El 1565 Pius IV va fer el pas definitiu per formar un únic arxiu centralitzat i va ordenar l'inventari, classificació i arxivament de tots els documents vaticans. L'objectiu no es va aconseguir fins a l'any 1611, sota Pau V, i poc temps després, el 1615 es fa el primer inventari complet. L'esforç per millorar l'arxiu s'intensifica i el 1630 Urbà VIII el separa definitivament de la bibliote-

ca. Durant el segle XVIII l'interès per conservar l'arxiu continua i encara arriben els últims documents que quedaven al palau dels papes d'Avinyó.

El segle XIX començarà amb nous entrebancs, ja que Napoleó confiscarà l'arxiu i el traslladarà a París. Tot i que tornarà al Vaticà, el 1870, amb la unificació italiana, algunes mesures del govern facilitaran de nou la dispersió de part del fons. Amb Lleó XIII (1878-1903) s'inicia l'etapa més esplendorosa de l'arxiu: s'obre a consulta pública el 1880, s'apliquen les tècniques arxivístiques del moment i es comencen a fer edicions sistemàtiques de documents. Durant tot el segle XX l'arxiu s'amplia amb noves adquisicions. Les reformes recents més importants es van fer sota Joan XXIII, amb l'obertura del gabinet fotogràfic i del laboratori de restauració i reproducció de documents. Amb Pau VI s'inicia la construcció del nou edifici de l'arxiu, amb 43.000 metres lineals de prestatgeries, que va ser inaugurat el 1980 per Joan Pau II.

Atesa la riquesa dels documents conservats, els estudiosos que els consulten s'han de cenyir a una sèrie de normes bàsiques per no malmetre'ls. De moment els investigadors tenen accés públic als documents fins al pontificat de Benet XV, o sigui, fins al 22 de gener del 1922. Però aquest estiu s'ha anunciat que a partir del mes de febrer vinent es podran consultar documents fins al pontificat de Pius XI, és a dir fins al febrer del 1939.

tica, com el de procedència —els documents han de tornar al lloc d'on provenen— i el d'ordre primitiu —respectar el criteri en què des d'un principi ja es troben classificats.

Finalment s'acaba per veure que els arxius són essencials per a diverses branques del saber com ara l'antropologia, la genealogia i sobretot la història, que sense l'obertura dels fons documentals mai no hauria pogut avançar en el camp de la investigació. Recentment, a més, els avenços en l'àmbit de les noves tecnologies (microfilmació i digitalització) han permès fer còpies de documents amb molta més facilitat, i sense el perill de fer-los malbé.

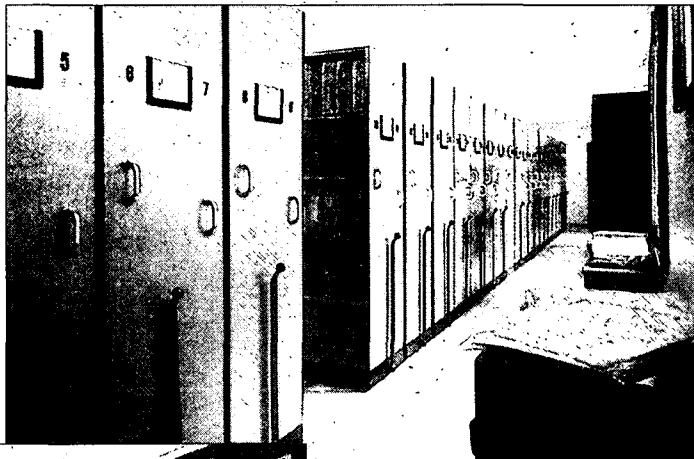
Arxius eclesiàstics catalans

El conjunt arxivístic eclesial és d'una gran rellevància per diverses raons. Primer de tot, perquè durant segles l'Església ha estat una de les institucions més influents en la societat i l'única amb una història mil·lenària, de manera que la quantitat d'informació que ha generat és enorme. Però en segon lloc la importància dels arxius eclesiàstics s'explica pel paper que van tenir sectors concrets de l'Església, principalment els ordes monàstics, en la conservació del patrimoni documental. Durant l'alta edat mitjana, quan la major part de la cristiandat occidental era políticament càdica i socialment inestable, i els governants amb prou feines pensaven a desar la informació escrita, els monestirs eren dels pocs llocs on aquesta tasca es duia a terme. Una de les especialitats de les comunitats cenobíiques era fer còpies de documents antics i rellevants per raons de seguretat. Gràcies a aquestes còpies, que a vegades arribaven a formar veritables col·leccions anomenades *cartorals*, ens ha arribat bona part dels antics arxius, ja que els originals es van perdre. Els monjos, conscients de la importància de la paraula escrita, maldaven per preservar-la tant com

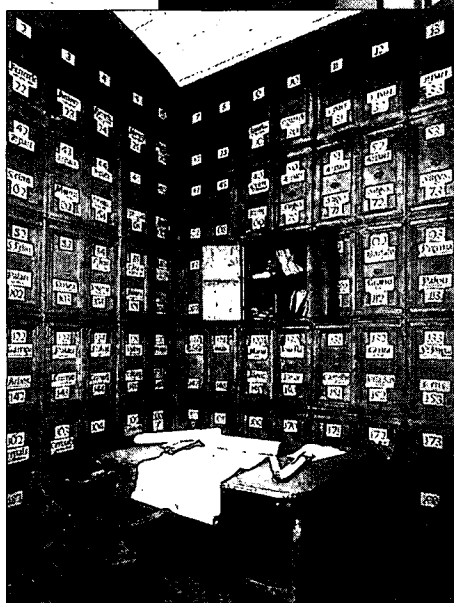
podien. D'aquesta època daten una quantitat destacada de còdexs, Bibles il·lustrades i similars. Tota la ciència arxivística coincideix a ressaltar que l'Església va ser durant segles l'única institució que va vetllar per la riquesa documental.

Més modernament, quan la funció arxivística ja no era exclusiva d'àmbits eclesiàstics, alguns ordes religiosos seran els capdavanters a l'hora de reformar i valoritzar els arxius. Així, per exemple, el general dels benedictins F. Martín Sarmiento (1695-1772) va arribar a afirmar que «el archivo en un convento debe ser el primer empleo de la casa... Abad lo podía ser cualquiera, pero el archive-ro pide prendas muy singulares». Si bé aquest testimoni se serveix de l'exageració, deixa ben clara la importància de l'arxiver, i de fet s'ha de fer notar que religiosos i religiosos destinades en un principi a la cura dels arxius més d'una vegada acabaven dirigint la comunitat, gràcies als coneixements profunds que n'havien obtingut a través dels arxius.

De tots els arxius eclesiàstics el del Vaticà és, òbviament, el més ric, i mereix tot un cometari a part (vegeu requadre). Però els fons de l'Església de casa nostra són igualment d'un valor incalculable. Els que són considerats els grans arxius eclesiàstics de Catalunya són 25. S'hi compten els vuit arxius diocesans, la majoria d'arxius catedralicis, el de la seu de Manresa i

Al llarg dels segles, els arxius han variat la seva distribució.

els dels monestirs de Sant Pere de les Puel·les, Pedralbes, Montserrat i Poblet. També s'hi inclouen els de certs ordes com ara l'Arxiu Provincial dels Caputxins de Catalunya, el de l'Escola Pia, l'Arxiu dels Carmelites Descalços, dels Franciscans, l'Històric de la Companyia de Jesús i també un de familiar,

l'Arxiu del Palau Requesens.

En total el fons històric eclesiàstic de la Tarraconense supera els 318.000 documents. Destaca la quantitat de pergamins d'aquest fons comú, que són gairebé 200.000. Pel que fa als llibres pròpiament dits, entre els quals no s'inclouen ni els còdexs ni els incunables (llibres impresos abans de l'any 1500), són més de 57.000. També és notable la quantitat de documents anteriors a l'any 1000, que superen el miler, fet molt valuós atès que en general es fa difícil conservar documentació

d'aquells segles. Els més antics de tots són una sèrie de papirs de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona, datats entre els segles V i VII, és a dir, de l'època visigoda. També guarden documents de fa més de mil anys 10 arxius més dels ja esmentats. S'ha de dir que alguns d'aquests arxius han patit pèrdues de fons per causes diverses: incendis accidentals o provocats, inundacions, guerres i saquejos. El monestir de Montserrat n'és un exemple paradigmàtic, perquè va ser destruït del tot el 1811 durant el setge de

les tropes napoleòniques. En la resta d'arxius també s'han anat produint pèrdues, si bé no tan importants.

Els arxius eclesiàstics, però, també abasten els parroquials, que tot i no conservar documentació tan abundant com els 25 grans, són molt nombrosos i contenen informació força interessant, sobretot pel que fa a batejos, casaments i defuncions. Els arxius parroquials, malauradament, han estat més exposats a les malvestats de la història i van quedar molt malparats arran de la guerra civil, durant la qual els incendis intencionats i els saquejos en van destruir molts.

També podríem incloure com a arxiu eclesiàstic l'Arxiu Gavín. És un arxiu particular i iniciat en temps moderns per Josep Maria Gavín i Barceló. No reuneix documentació estrictament oficial ni excessivament antiga, sinó que té la peculiaritat d'aplegar una munió d'estampes, felicitacions de Nadal i goigs que ens mostren el que els altres no recullen tant: la religiositat popular del nostre país. L'arxiu també conserva fotografiades totes les esglésies i llocs de culte de les diòcesis catalanes, tasca minuciosa empresa pel mateix Josep Maria Gavín. (E.B.)

Mn. Baucells dirigeix l'Arxiu de la catedral de Barcelona

El Secretariat d'Arxivers Eclesiàstics de Catalunya és l'organisme encarregat de coordinar els diferents arxius de la Conferència Episcopal Tarraconense. Mn. Josep Baucells i Reig n'és el secretari d'actes, i al mateix temps és el director de l'Arxiu de la catedral de Barcelona. Com ell mateix diu, la feina que duen a terme els arxivers és minuciosa i de gran importància, però no acostuma a ser gaire coneguda de portes enfora. En ells recau la tasca de conservar les veritables joies de l'Església que són els arxius històrics.

—Què diferencia específicament un arxiu eclesiàstic d'altres menes d'arxius?

—Primer de tot es diferencien pels llocs de custòdia dels arxius, és a dir, els edificis on es guarden, que en aquest cas són exclusivament religiosos. La segona diferència important respecte dels arxius civils és que els documents es destinen a serveis pròpiament eclesiàstics, com ara pregàries, celebració de misses, i a cobrir les necessitats espirituals que els fidels demanen.

La redacció dels documents eclesiàstics també és diferent dels civils, i després conservem llibres molt específics com els del servei litúrgic, o com els beatus o llibres dels Sants Pares. Durant segles tots aquests documents han estat útils a l'hora de fer un servei al poble. L'Església, a més, sempre ha parat molta atenció als seus propis documents.

—Podem afirmar que l'Església és de les institucions que més ha vetllat per la creació i la conservació d'arxius?

—El simple fet que l'Església sigui una institució mil·lenària i que els diversos equipaments religiosos (parròquies, catedrals, monestirs) hagin tingut vida ininterrompuda durant segles explica la quantitat ingent de documentació. Però també és cert que l'àmbit eclesiàstic s'ha preocupat molt de conservar els propis arxius, conscient del seu paper de transmissora de cultura. En aquest sentit ha fet més feina que moltes institucions civils.

Aquesta conservació també s'explica perquè bona part dels documents eclesiàstics són peticions de pregàries i d'accions litúrgiques que els fidels demanaven per la seva ànima a canvi de terres o diners. L'Església, doncs, estava obligada a pregar per aquella ànima perennement i també havia de donar raó legalment de les propietats adquirides. Per tenir un control sobre aquests drets calia conservar els documents.

L'Església també ha sabut veure en tots aquests documents una relació de la vida de la gent, de les seves vivències, de la manera d'actuar. Amb el pas del temps l'Església ha comprès el valor dels documents, els ha vist com a memòria històrica.

—Quina és la utilitat dels arxius eclesiàstics per a diverses branques del saber: historiografia, genealogia, antropologia, història de l'art...?

—Haver conservat la documentació ens permet ara posseir un ventall de coneixements ampli. A través de l'Església se'ns han transmès multitud d'obres de l'antiguitat clàssica, i també del món islàmic. Això ha estat gràcies al paper dels monestirs, que en van fer moltes còpies. D'aquesta manera, quan el món romà es va enfonsar i tota aquella cultura va decaure, els arxius eclesiàstics ho van preservar perfectament. És per això que els nostres documents són d'una gran utilitat per a la història i la cultura. Fins i tot ho són per a l'economia perquè segons quins documents ens permeten saber com es feia la circulació de diners i la manera de guanyar-se la vida.

En general els documents s'atenen a un

formulari, a un esquema establert, però sovint hi ha frases que se'n surten i que fan referència a coses molt concretes de la vida quotidiana o a fets contemporanis de l'època. Aquests fragments aporten molta llum sobre la manera de viure del passat. La documentació antiga també ajuda a veure l'evolució del pensament col·lectiu, els costums, que avancen molt lentament. Normalment al llarg de la història la gent no nota els canvis de costums, però els documents sí que ho testimonien. També hi ha molts textos que parlen de visites pastorals dels bisbes, en les quals aquest preguntava per les necessitats de la parròquia, l'estat dels objectes litúrgics i de les propietats, les ermites, etc. Així hem pogut saber que en molts casos els laics ja s'encarregaven de portar la sagristia.

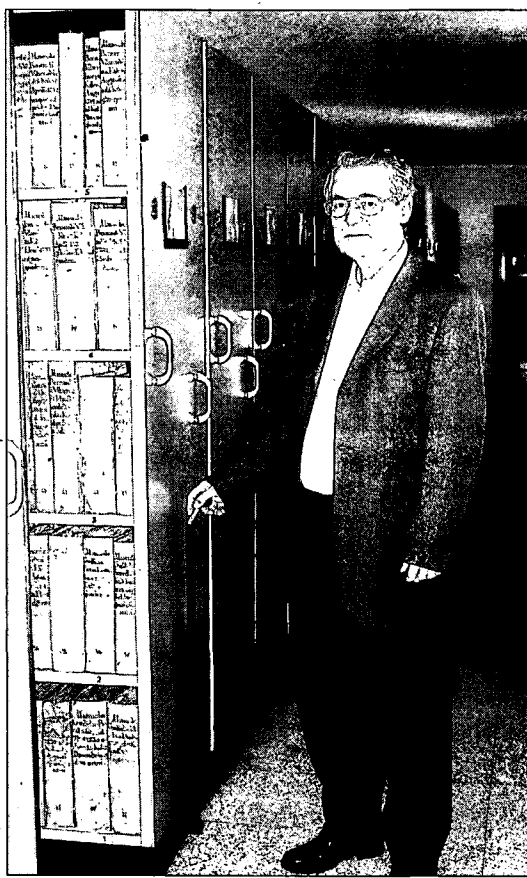
«Amb la preservació dels arxius, l'Església, ha conservat i difós la cultura»

La geografia també en surt igualment beneficiada perquè com que les parròquies estaven escampades per tot arreu, els documents acostumen a recollir una gran quantitat de topònims. Els únics sabers que potser se'n beneficien poc són els més purament científics.

—Quin és el pes dels fons eclesiàstics en el conjunt d'arxius històrics de Catalunya?

—Tal com hem dit abans, s'ha conservat més la documentació religiosa que la civil, que s'anava perdent amb el pas dels anys. Per això podem afirmar que la documentació eclesiàstica és una part molt important del fons arxivístic català. En general la nostra documentació és abundant a partir de la Reconquesta. Conservem, amb tot, alguna excepció, com un llibre de l'arxiu de la catedral de Barcelona que conté homilies de sant Gregori el Magne, i que data del segle VI o VII.

Una altra raó que explica la gran quantitat de documents dels arxius eclesiàstics és que durant molts segles els clergues eren les úniques persones d'un poble que tenien cultura, és a dir, capaces de llegir i escriure. Això feia que els rectors sovint redactessin la documentació civil dels pobles i que a més, la guardessin. I encara una altra cosa: l'Església, al segle XV, va iniciar els llibres sacramentals, en els quals quedaven registrats tots els batejos, confirmacions, matrimonis i defuncions. En aquest sentit va ser una iniciativa pionera perquè els registres civils no comencen a ser sistemàtics fins cap allà el 1870! O sigui que per a investi-

siàstica cap a arxius civils, sobretot pertanyents a l'estat. Aquest, fins i tot, per tal de recaptar diners va arribar a subhastar allò que havia arreplegat de fons requisats a l'Església.

Altres vegades les pèrdues eren causades per manca de consciència arxivística. Així a vegades es llençaven els papers vells perquè es consideraven que feien més nosa que servei, sense pensar en la futura utilitat històrica. Avui, afortunadament, això es dona menys, però encara no es fa prou. Per exemple, hi ha moltes parròquies que ja fa anys que es van desfer dels missals que es feien servir abans del Concili Vaticà II. És cert que han perdut tota actualitat, però aquests llibres ens permeten saber les formes de fer del passat.

—Quina és la funció i evolució del Secretariat d'Arxivers Eclesiàstics de Catalunya?

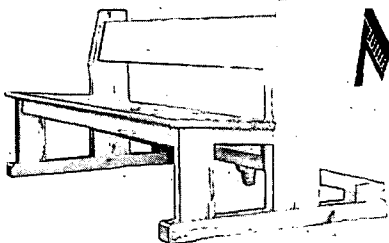
—La majoria d'arxivers eclesiàstics de Catalunya estem reunits en el Secretariat d'Arxivers Eclesiàstics de Catalunya, que forma part de la Conferència Episcopal Tarraconense. El Secretariat es va crear el 1975, sota l'impuls de l'actual canonge emèrit arxiver de la catedral de Barcelona, el Dr. Àngel Fàbrega i Grau. El Secretariat va sorgir arran de l'obertura de les noves sales del nostre arxiu, inaugurades el 1969, i que encara són de les més modernes del país. Després d'aquesta data van venir renovacions d'altres arxius. Des d'aquelles dates es va crear un ambient propici perquè els arxivers ens trobéssim, i des del 1975 els principals arxivers —diocesans, capitulars i monàstics— ens reunim cada any el primer dimarts de juliol per intentar unificar criteris, adoptar resolucions i innovacions tècniques. En relació amb aquestes innovacions cal dir que tots els arxius de la Tarraconense s'han posat al dia, no només quant a equips informàtics sinó també pel que fa als locals i la distribució, cosa que ha implicat un esforç econòmic considerable. Treballem entre tots molt minuciosament, encara que de cara enfora no té gaire ressò. Cal destacar que alguns dels arxivers no són pas clergues, sinó laics. Finalment, només voldria afegir que amb la preservació dels arxius l'Església ha fet una gran tasca de conservació i difusió de la cultura.

Reportatge: Eduard Brufau

gacions demogràfiques i genealògiques antigues a la força hem d'anar a parar als arxius eclesiàstics.

—Durant anys els arxius de l'Església havien patit pèrdues accidentals i més d'una destrucció intencionada (per exemple la guerra civil). Hi ha, ara, més consciència pel que fa a la conservació dels fons?

—Hem tingut grans pèrdues tant per les desamortitzacions del segle XIX com per les diverses guerres que han assolat el nostre país. A més, també hem de tenir en compte que fins ben entrat el segle XX s'han produït traspassos poc clars de documentació eclesiàstica.

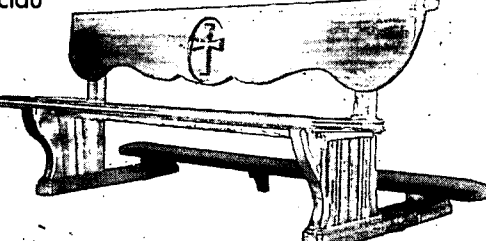

MATARRANZ

Especialistes en tota mena de mobiliari religiós

- Bancs per a esglésies
- Mobles de sagristia
- Protecció total de la fusta per autoclau
- Acabat inigualable
- Projectes, fabricació i restauració
- Pressupostos sense compromís

Ctra. de Segòvia, s/n
40350 Escalona del Prado (Segòvia)
Tel. 921 570 794 - Fax 921 577 046

Amb gran goig us anunciem

DEL 29 DE DESEMBRE AL 3 DE GENER DEL 2003

TERRA SANTA

El país de Jesús

**Preus
especials**

**Pelegrinatge
especial de
solidaritat
amb els
nostres
germans**

Places limitades

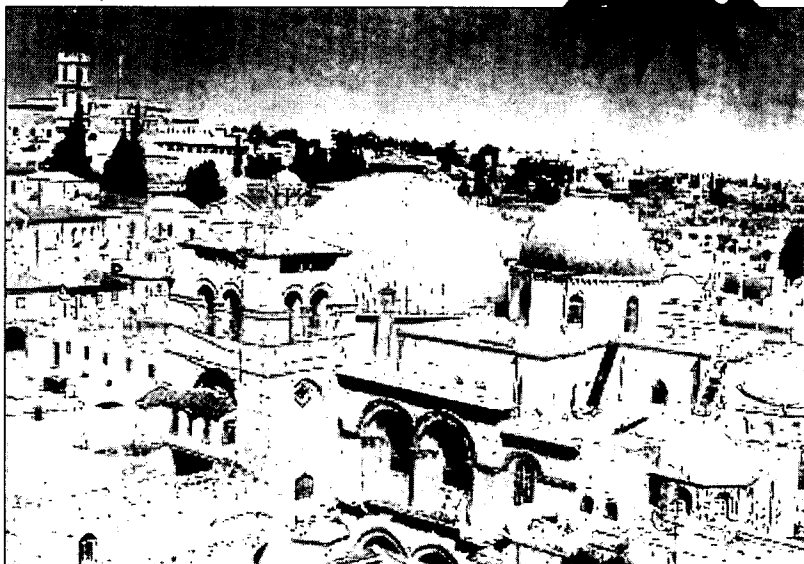
*Al·leluia! Som a la casa del Senyor.
Quina alegria quan em van dir:
«Anem a la casa del Senyor!»
Ja han arribat els nostres peus
al teu llindar, Jerusalem (Salm 121).*

VISITAREM:

Jerusalem (Sant Sepulcre, via Dolorosa, cenacle,
muntanya de les Oliveres)
Betània, Betlem, Natzaret, Cafarnaüm:
(llac de Galilea, riu Jordà, el mont Tabor).

**Guiatge religiós a càrrec de
Mons. Joan E. Jarque i Jutglar.**

Com a «pelegrins de la Paraula»

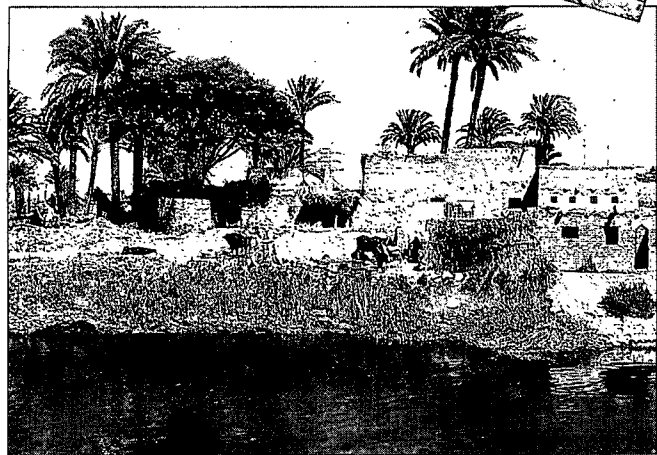
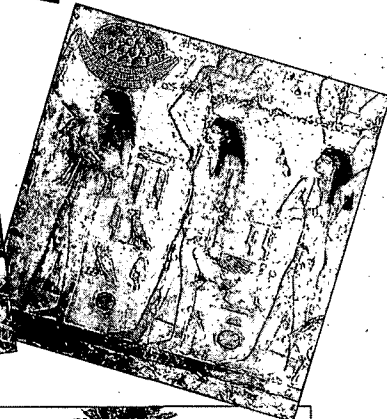
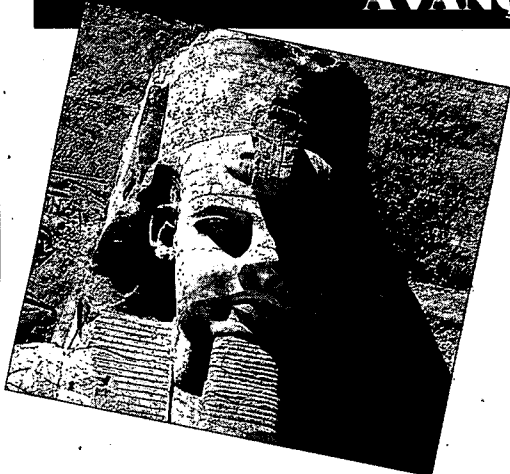

AVANÇAMENT DE LA PROGRAMACIÓ PER AL 2003

Egipte i creuer pel Nil

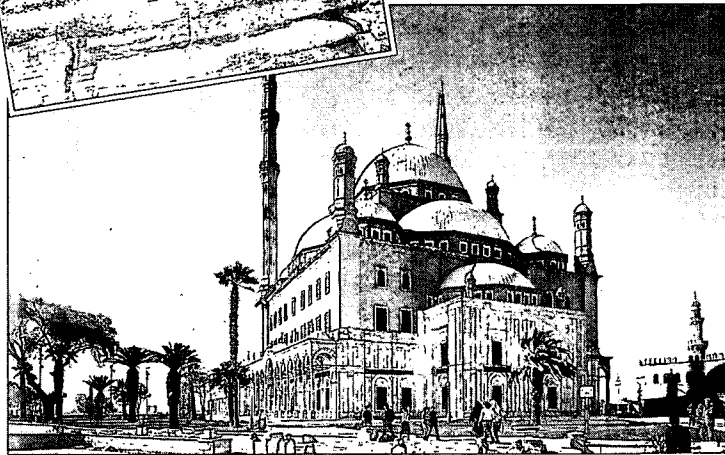
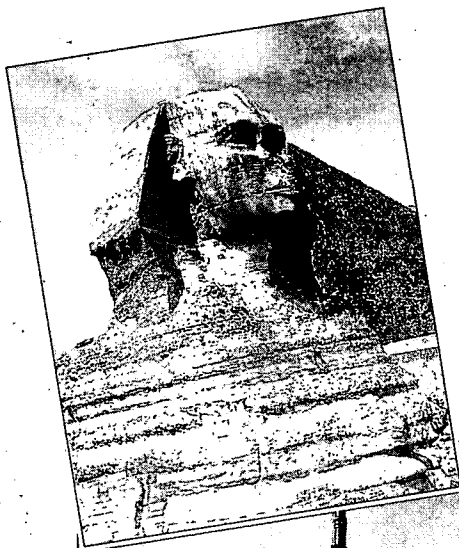
del passat faraònic al cristianisme primitiu

del 24 de febrer al 7 de març del 2003

VISITES:

- ☐ El Caire
- ☐ El Minià
- ☐ Tell-el-Amarna
- ☐ Memfis
- ☐ Sakara
- ☐ Gizeh
- ☐ Tebes
- ☐ Luxor
- ☐ Karnak
- ☐ Monestir de Sant Simeó
- ☐ Esna
- ☐ Udfu
- ☐ Kom Ombo
- ☐ Aswan
- ☐ Abu Simbel

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

DEMANEU INFORMACIÓ A: AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

Colòmbia

església en el món

Suport i proximitat
des d'arreu del món

✓ **Joan Pau II:** «Aquest fet que augmenta el clima de vexació dels drets humans i afecta tant la població civil com l'Església, m'impulsa a expressar un cop més el rebuig de tota violència i lesió de la dignitat humana, que no és mai camí de pau. (...) Envio un missatge ardent d'encoratjament a tots els pastors i ministres de l'Església, perquè continuïn amb generositat el seu servei a l'Evangeli i al poble de Déu a Colòmbia, malgrat les dificultats i contrarietats, treballant incansablement per assolir la tan desitjada pau al país.»

✓ **Comissió Pontificia per a Amèrica Llatina:** «Fem una crida enèrgica perquè els responsables d'aquest fet tan execrable respectin la vida, la llibertat, la dignitat humana i el ministeri del distingit membre de la jerarquia llatinoamericana i del sacerdot, i els alliberarien immediatament.»

✓ **Pontifici Consell de Justícia i Pau:** «Ens unim també a l'Església de Colòmbia i d'Amèrica Llatina per condemnar actes tan deplorables com aquest i tots aquells que, fruit de la terrible espiral de violència que flagel·la el país, trepitgen la dignitat humana de tots els colombians i colombianes.»

✓ **Conferència Episcopal Paraguai:** «Considerem els segrestos de les persones accions realment execrables i indignes, i sobretot si recauen en persones totalment innocents en qualsevol conflicte públic i que, contràriament, s'han distingit per la seva lluita en favor de la fraternitat de tots.»

✓ **Conferència Episcopal Peruana:** «Tot segrest és inhumà i condemnable, ja que rebaixa la condició dels segrestadors, genera dolor i incertesa i en el cas present atempta contra dos "ungits del Senyor" que fan servir la plenitud de les seves qualitats humanes, religioses i espirituals del Poble de Déu en la construcció del seu Regne.»

✓ **Mons. Juan José Asenjo (secretari de la Conferència Episcopal Espanyola):** «Els bisbes espanyols condemnen tots els actes de violència que, com el segrest de Mons. Jiménez Carvajal i del seu acompanyant, suposen un atemptat gravíssim contra la llei de Déu i contra la dignitat de l'ésser humà, fill de Déu, la llibertat del qual és suprimida i la seva vida amenaçada i posada com a moneda de canvi per aconseguir altres interessos.»

✓ **Jesús M. Lecea (president de la Conferència Espanyola de Religiosos i Religioses):** «Preguem perquè l'Església, ferida així en un dels seus pastors, patint d'aquesta manera injusta en la seva carn la violència, sigui instrument que assoleixi per a tots un diàleg i una pau duradora.»

Dolor i esperança davant
el segrest d'un
arquebisbe colombià

■ El poble es mobilitza per demanar l'alliberament de Mons. Jiménez i el P. Orjuela

BOGOTÀ.— Al tancament d'aquesta edició, el president del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) i arquebisbe de Zipaquirá, Mons. Jorge Enrique Jiménez, i el P. Desiderio Orjuela, continuaven segrestats. Tots dos

van ser retinguts per la guerrilla de les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC), l'11 de novembre mentre anaven a celebrar una missa en una zona rural a 88 quilòmetres de Bogotá.

Poc després de conèixer-se la notícia del segrest, ens posàvem en contacte amb Francisco Javier Errázuriz, arquebisbe de Santiago de Xile i primer vicepresident del CELAM. El cardenal Errázuriz, obligat per les circumstàncies a assumir la presidència del CELAM, explicava a *Catalunya Cristiana* que l'episcopat llatinoamericà «viu un moment molt dur, molt difícil i que ha causat gran commoció no tan sols a Colòmbia i a Amèrica Llatina, sinó arreu del món». Al tancament d'aquesta edició cap grup no havia assumit l'autoria de l'atemptat, tot i que els serveis d'intel·ligència colombians apuntaven a les FARC. «No hem tingut cap contacte amb la guerrilla, encara que sabem que és ella qui reté Mons. Jiménez i el P. Orjuela. Les FARC no assumiran la seva responsabilitat fins que es trobin en lloc segur amb els ostatges», apuntava el cardenal.

Fa temps que a Colòmbia hi havia el rumor de la possibilitat que un «bisbe important» fos segrestat, però era impossible saber de qui es tractava. «No hi havia amenaces concretes contra Mons.

Jiménez», reconeixia el cardenal Errázuriz, «generalment, els bisbes no tenen una protecció especial perquè això els allunya del poble i volen ser a prop dels més necessitats i córrer la seva mateixa sort».

Per al cardenal Errázuriz, l'únic motiu que tenen les FARC per haver segrestat el bisbe és que «és una figura molt coneguda. Ell és molt conciliador, les seves declaracions són molt mesurades. És un seguidor fidel de l'Evangeli, defensor del diàleg i de la justícia social».

La preocupació de l'Església és que els guerrillers alliberin no tan sols Mons. Jiménez i el P. Orjuela, sinó totes aquelles persones que retenen des de fa temps. A tot el país, especialment a la diòcesi de Zipaquirá, on treballen els segrestats, la

Mons. Jiménez, president del CELAM, és una nova víctima de la guerrilla colombiana.

gent ha sortit al carrer per demanar-ne la llibertat: manifestacions, vetlles de pregària i eucaristies han unit un poble fart de violència.

Davant d'aquesta situació, l'Església veu reafirmat encara més el seu compromís per la pau. En aquest sentit, el cardenal Errázuriz destacava «la tasca de Mons. Jiménez en favor dels pobres, de la dignitat de les per-

sones... en aquest aspecte és una de les veus més representatives».

Aquest segrest demostra, un cop més, que l'Església s'ha convertit en els darrers temps en el blanc de la guerrilla. Un cop difosa la notícia del segrest, la seu del Consell Episcopal Llatinoamericà es va veure inundada de telegrams i missatges de suport i solidaritat procedents d'arreu del món: «Ens han arribat moltes expressions de suport, d'estimació, de pregàries... que agraïm moltíssim», assenyalava el cardenal Errázuriz. Així, especialment posava en relleu el missatge enviat per la Conferència Episcopal Espanyola: «En el comunicat del CELAM davant del segrest, hem reproduït una cita del missatge que ens han enviat els bisbes espanyols perquè ens ha tocat d'una manera molt pregon. És aquella que diu que aquests actes de violència "són un atemptat molt greu contra la llei de Déu i contra la dignitat de l'ésser humà, la llibertat del qual és suprimida, la seva vida amenaçada i posada com a moneda de canvi per aconseguir altres interessos"» (R.M.J.)

Una vida al servei de l'Evangeli

Mons. Jorge Enrique Jiménez (60 anys) i el P. Desiderio Orjuela (78 anys) són dues figures molt estimades a Zipaquirá. El seu compromís per la pau i la seva coherència a l'hora de plasmar en les seves vides l'Evangeli els ha fet guanyar-se l'estimació dels fidels diocesans.

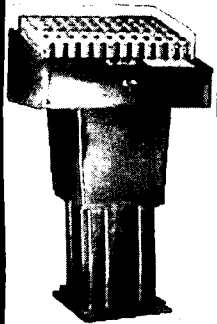
El bisbe de Zipaquirá i president del CELAM, Mons. Jiménez, havia fet de mediador amb grups armats. La seva sensibilitat per la resolució pacífica del conflicte l'havia demostrada el 1993 quan, segons l'alcalde de la localitat, Everth Bustamante, va fer contactes amb paramilitars i guerrillers de la zona. Segons els veïns de la zona, els acostaments entre el prelat i els grups armats van aconseguir que minvés la violència armada d'aquells anys. Els diocesans destaquen del bisbe les homilies que convidaven al diàleg i a la trobada, i la senzillesa i disposició per escoltar tothom.

El rector de Zipaquirá, Emilio Ballesteros, ha declarat a Ràdio Caracol que «el que s'ha esdevingut demostra que cada dia que passa, la vida i la llibertat valen menys a Colòmbia davant les forces del mal».

El P. Desiderio Orjuela ha dedicat 44 anys a la missió religiosa. Tots ells, a la població de Pacho (Cundinamarca), on ha deixat una petjada de lliurament i reconciliació. El diari colombià *El Tiempo* l'ha qualificat com a «apòstol dels pobres». Durant 42 anys ha desenvolupat el càrrec de rector del col·legi Pius XII, tasca que ha alternat amb la seva activitat pastoral. Va deixar la docència fa dos anys, quan va ser nomenat rector de l'església Sant Antoni de Pàdua, a Pacho. Aquesta feina l'ha portat a convertir-se en vicari apostòlic de la diòcesi de Zipaquirá per a la regió de Rionegro, que aplega vuit municipis. (Zenit)

LAMPADARIS
ELECTRÒNICSFàbrica i oficines
a Sabadell

S.A.T. a tot Catalunya

Tel. 937 276 676
937 276 822

Mons. Juan Francisco Sarasti Jaramillo, arquebisbe de Cali

«L'assassinat de Mons. Duarte va suposar una sacsejada profunda per preguntar-nos fins a quins abismes havíem baixat»

Colòmbia continua sent notícia a causa de la violència que assota el país. L'Església es troba en el punt de mira d'aquells que premien el gallet sense cap mena de remordiment. Per la seva tasca de denúncia i de suport als més dèbils, per haver estat fidels a l'Evangeli, diversos sacerdots ho han pagat amb

la seva vida. Mons. Juan Francisco Sarasti és des de fa poc més d'un mes arquebisbe de Cali, una de les regions més castigades per la violència. El seu testimoni ens acosta a aquesta Església colombiana que pateix i que intenta sembrar esperança en un poble que n'està tan necessitat.

—Com afronta el repte de ser al capdavant d'una arxidiòcesi com Cali?

—Ho assumeixo amb obediència a l'Església, amb la confiança posada en Déu que m'ha cridat a aquest ministeri. Indubtablement, sóc conscient dels grans reptes que té aquesta arxidiòcesi i del moment difícil que travessa la nostra pàtria; poso al servei de l'Església totes les meves energies, tota la meva bona voluntat i també l'experiència que he pogut adquirir en aquests llargs anys d'episcopat.

Els meus nous diocesans m'han acollit d'una manera molt generosa, molt ama-

ble, molt àmplia, molt bondadosa i amb una gran voluntat de col·laborar amb mi en tots els aspectes. No tinc sinó gratitud per a ells.

—Quines són les seves prioritats?

—En realitat, jo no vaig arribar a l'arxidiòcesi després d'una campanya electoral. Hi vaig arribar perquè em van nomenar per venir a Cali. Tinc una prioritat perfectament clara, que és treballar en la nova evangelització d'aquesta ciutat, d'aquesta arxidiòcesi, és la prioritat fonamental irrenunciable amb la qual estic compromès per raó del meu ministeri episcopal. Aques-

ta nova evangelització suposa aplicar l'Evangeli a les condicions concretes de la vida dels homes i per això he de conèixer més l'arxidiòcesi i inscriure'm dins del seu camí pastoral.

—Quins problemes ha detectat en l'Església i en la societat de Cali? Quina realitat s'hi viu?

—L'Església i la societat de Cali estan íntimament vinculades, de manera que els problemes de la societat repercuteixen necessàriament en l'Església, i l'Església mira de col·laborar amb altres estaments en la solució dels problemes. Hi ha problemes de desplaçament greus, hi ha problemes d'empobriment també molt significatius, de desocupació, de manca de cobertura educativa, de salut, de transport, en fi, tota una sèrie de problemes que té la societat de Cali que repercuteixen també en la vida de l'Església. A més, els problemes típics de violència que es donen arreu de Colòmbia i que aquí també tenen les seves expressions característiques.

Són molts els problemes i, en l'àmbit eclesial, específicament tenim el repte, el desafiament, d'anar creant noves parròquies per atendre adequadament aquesta porció del poble de Déu que peregrina en aquesta Església de Cali.

—La violència colpeix el seu país, com la viu, vostè?

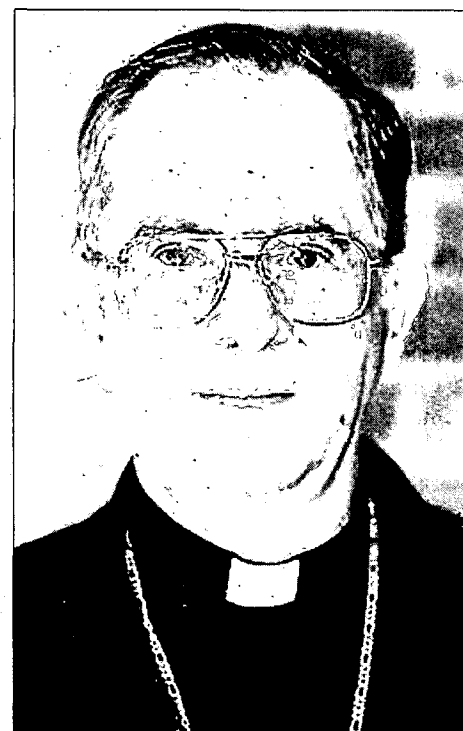
—La violència és a Colòmbia, per desgràcia, una realitat quotidiana: no hi ha dia que els mitjans de comunicació no ens parlin d'esdeveniments violents amb una insistència i una extensió molt gran. Afortunadament, fins ara, jo no he estat directament tocat per aquesta espiral de violència, però de cap manera puc restar indiferent davant del que viuen tots els ciutadans de Colòmbia.

—Té por de patir la mateixa sort que altres sacerdots que han estat assassinats?

—Són diverses les persones que em pregunten si tinc por davant l'assassinat d'altres membres del clergat catòlic a Colòmbia i jo responc que confio en el Senyor. Poso la meua esperança en el Senyor i sé que Ell em donarà la força i la gràcia per treballar de manera honrada per l'Església i amb l'Església. És vergonyós per a Colòmbia que es multipliquin aquests assassinats de membres del clergat.

—Vostè pren el relleu de Mons. Isaías Duarte Cancino, assassinat el mes de març passat. Què ens en pot dir, de la seva figura?

—Mons. Isaías Duarte va ser realment un home providencial i profètic en aquesta conjuntura que ha viscut Cali en els últims temps. Un home amant profund de l'Església, compromès amb l'Evangeli, compromès amb el Senyor Jesús, desitjós d'en-

Mons. Juan Francisco Sarasti Jaramillo.

Mons. Juan Francisco Sarasti Jaramillo, religiós de la congregació de Jesús i Maria, va néixer a Cali el 30 de juliol del 1938. Va obtenir la llicenciatura en Filosofia a la Universitat Pontifícia Xaveriana i el doctorat en Teologia a la Universitat Pontifícia Gregoriana. El 1963 va ser ordenat sacerdot a Roma. En l'àmbit de la seva congregació religiosa es va dedicar sobretot al sector de la formació: va ser mestre de novícis i conseller general. Després va ser rector del Seminari de Santa Rosa de Osos i secretari del Departament per als Seminaris de la Conferència Episcopal Colombiana.

El 8 de març del 1978 va ser escollit bisbe auxiliar de Cali. El 23 de desembre del 1983 va ser nomenat bisbe de Barrancabermeja i el 25 de març del 1993 promogut a la seu arquebisbal d'Ibagué.

certar-la pastoralment. Un home valent, que parlava d'una manera molt clara i un impulsor de moltes obres que susciten la nostra més gran admiració.

—De quina manera afecta la seva mort a la comunitat de Cali?

—L'assassinat de Mons. Isaías va ser una gran tragèdia a Cali i va ser viscuda molt profundament per tots els estaments socials. Va ser també una sacsejada profunda per preguntar-nos fins a quins abismes havíem baixat i, per tant, també es constitueix en una crida de Déu, en una gràcia. Estem experimentant aquesta doble faceta que té el martiri, que és alhora una tragèdia però que és també una gran gràcia de Déu per a qui ho pateix i per a la comunitat on passa.

Rosa Maria Jané Chueca

Centenari del Temple

del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo

Dissabte 23 de Novembre del 2002 a les 23 hores

Festivitat de Crist Rei

Vigília de l'Adoració Nocturna

Presidida pel Cardenal Antonio María Rouco Varela,
President de la Conferència Episcopal Espanyola

40 anys del Concili Vaticà II

«Catalunya Cristiana és fruit del Concili Vaticà II»

■ Mn. Joan E. Jarque és doctor en Teologia i canonge

El 1962 Mn. Jarque acabava d'arribar a Friburg per començar els estudis de Teologia. L'11 d'octubre d'aquell any es trobava a Roma i va poder assistir a la inauguració del Concili Vaticà II. Mn. Jarque és un dels fundadors de *Catalunya Cristiana* i reconeix que aquest setmanari és fruit d'aquella assemblea dels pares conciliaris.

—Quina és la seva experiència del Concili Vaticà II?

—La meua generació l'esperava i quan es va anunciar que es convocava vam tenir una gran alegria. Ho seguïem amb molt d'interès. A més, jo vaig tenir la sort de trobar-me a Roma coincidint amb la inauguració del Concili. Vaig assistir a la cerimònia d'inauguració i em vaig poder col·locar molt a prop de l'altar major. Recordo les paraules de Joan XXIII dient que el dipòsit de la fe és inalterable i que la manera de formular-lo s'ha d'adaptar als temps i a les circumstàncies que es viuen, que s'ha de posar al dia. Jo precisament havia anat a Friburg a estudiar Teologia amb la intenció d'aprofundir sobre aquest tema: la presentació de la fe a l'home d'avui. Amb el Concili es tenia la impressió que a l'Església estava passant una cosa molt seriosa i que feia molt de temps que no s'havia vist.

—En quina mesura va ser una inspiració de Joan XXIII?

—Crec que la seva inspiració va ser la

«de pas».

—Ell es va trobar amb els dossiers de Pius XII. A la primera audiència als periodistes ens va dir: «Jo no tinc la capacitat de treball de Pius XII.» Aquest home es va trobar amb l'estil de Pius XII i ell no tenia aquest estil. Joan XXIII tenia dues opcions: deixar de banda els dossiers de Pius XII o cridar els bisbes del món i parlar-ne. El Concili va ser una inspiració de l'Esperit Sant, però Joan XXIII tenia dues raons per convocar-lo: el treball de Pius XII i que tota l'Església tenia un desig de renovació.

—Quin paper van tenir els mitjans de comunicació al Concili?

—Els mitjans de comunicació són una prova que el Concili va ser obert i receptiu. El segon document que aprova el Concili és l'*Inter mirifica*, sobre els mitjans de comunicació. És un document molt democràtic i obert que accepta la llibertat d'opinió dintre de l'Església (que no vol dir opinar sobre el dipòsit intocable que assenyala-va Joan XXIII), que parla de la participació dels cristians als mitjans de comunicació... al llarg del Concili es feien rodes de premsa i s'informava els mitjans de tot el que passava.

—*Catalunya Cristiana* és fruit del Concili Vaticà II?

—Sí que és fruit del Concili. Jo pensava que la meua vocació era ser teòleg i no periodista. La Santa Seu em va col·locar a la Comissió Pontifícia de Mitjans de Comunicació i Pau VI em va demanar que acceptés ser secretari general de la Unió Catòlica Internacional de la Premsa. En tornar a Catalunya vaig fer el que havia après. Jo sabia fer premsa i així va néixer *Catalunya Cristiana*. Va ser conseqüència del Vaticà II, si més no per la Comissió Pontifícia a la qual vaig anar a parar. Sense el Concili Vaticà II no existiria *Catalunya Cristiana* tal com és avui.

—Com es va rebre el Concili a l'Estat espanyol?

—A Espanya, durant 14 anys (des del 1964 quan acaba el Concili fins al 1978), l'únic tema important és treure Franco del poder. Jo, que era a Friburg, ho veia. A tot Europa, arreu del món catòlic va haver-hi un esbojarrament (s'inventaven misses, els capellans es casaven...), les revolucions del 68... llavors es va veure que les coses no podien anar tan boges i es va recuperar el que deia el Concili. A Europa va haver-hi aquest sobresalt que no es va produir a Espanya. Als anys setanta a tot el

món occidental hi ha una represa de la vida cristiana molt trasbalsada, però purificada i renovada: els capellans no porten sotana, es diu la missa en vulgar, es llegeix la Bíblia, hi ha un apropament enorme a la reforma protestant, el clergat s'integra en el poble, els fidels participen a la litúrgia... A Espanya i a Catalunya no hi ha aquesta tensió.

L'Església va gastar unes energies enormes en homes, temps i institucions per desmarcar-se del franquisme, del nacio-

Espanya i a Catalunya va passar factura.

—En quina situació es trobaven els bisbes espanyols al Vaticà II?

—Els bisbes espanyols vivien en un règim aïllat de la resta del món. Alguns ja estaven bé amb el nacionalcatolicisme. Hi havia la idea que només Espanya era catòlica. Per a l'episcopat espanyol, el Concili va ser un xoc. Alguns, una minoria, l'esperaven; altres van comprendre què suposava i d'altres es van morir sense saber què havia passat. Els que ho havien entès i els que ja ho esperaven es van trobar que a Espanya la gent, els capellans, els militants estaven més amoinats per sortir del règim que pel que pogués aportar el Concili. Sí que es van fer coses però era molt difícil perquè no existia l'espai per a una Església independent que deia coses noves.

—Quina lectura s'ha de fer avui dia d'aquest esdeveniment eclesial?

—Una lectura molt més profunda de la que s'ha fet fins ara. Et quedés sorprès de la seva riquesa. Els documents no són tancats, sinó que parlen d'actituds i de valors. Jo no sóc partidari d'un Concili Vaticà III, no perquè cregui que ja està tot dit i tot fet, sinó perquè la

Mn. Jarque.

nacionalcatolicisme i per demostrar que era oberta a la democràcia, als valors... es deien misses per poder fer reunions, els capellans feien més de polítics que de capellans... per un objectiu legítim perquè l'Església havia de deixar el nacionalcatolicisme enrere i ajudar els partits democràtics, els sindicats... en general s'invocava el Concili per fer fora Franco.

Als inicis de la democràcia l'Església està desinformada, desil·lusionada, desorientada, cansada... l'esforç que va fer per ajudar els valors humans i democràtics a

fórmula «concili» és molt pesada. Per a mi, els punts que queden pendents són tres: la relació de l'Església amb el món, com fer arribar el missatge; redescobrir la missió justa de l'Església en el món: la predicació del Regne de Déu i la predicació del seguiment de Jesucrist, i l'estructura de l'Església, potenciant i redescobrint sobretot el poble de Déu. Aquests punts es poden resoldre a través de Sínodes, de diàleg, de les conferències episcopals...

Rosa Maria Jané Chueca

«Per a l'episcopat espanyol, el Concili va ser un xoc. Alguns, una minoria, l'esperaven; altres van comprendre què suposava i d'altres es van morir sense saber què havia passat»

de tenir el coratge de convocar-lo. A l'aire hi havia la certesa que l'Església necessitava un concili o alguna cosa semblant. Hi havia una comissió que havia treballat sobre si calia tornar a convocar el Concili Vaticà I, interromput per la I Guerra Mundial. Joan XXIII va tenir el coratge de no tornar a convocar el Vaticà I, sinó un de nou. A més hi havia dos elements que no es tenien gaire en compte: Pius XII i el desig de renovació de l'Església.

Pius XII havia començat la reforma de l'Església: va treure el dejuni eucarístic; va permetre que es pogués dir missa a la tarda; va canviar el salteri; va reformar la Setmana Santa... Pius XII estava reformant l'Església en coses molt profundes. Quan va morir, només hi havia 52 cardenals, molt pocs. L'elecció de Joan XXIII va ser difícil i se'l va escollir com un Papa «de pas».

—I precisament no va ser un Papa

III Mil·lenni S.C.P.
«El Reducte dels Oficis» de Teresa Graupera
La primera neuleria de Casa Graupera a Barcelona
 Neules, xocolates i torrons d'alta qualitat.
 Alimentació selecta.
 Artesania no alimentària.
 Pintures, escultures, fusta, teixits, etc.

Qui presenti aquest anunci rebrà un obsequi

Zona: Sagrada Família, c/ Padilla, 289-293 - 08025 Barcelona
 Tel. 934 361 327 - Fax 934 554 294 / info@IIImillenni.com

Espanya

Ratzinger, al congrés internacional de la Ucam

■ La cristologia centrarà la trobada d'enguany

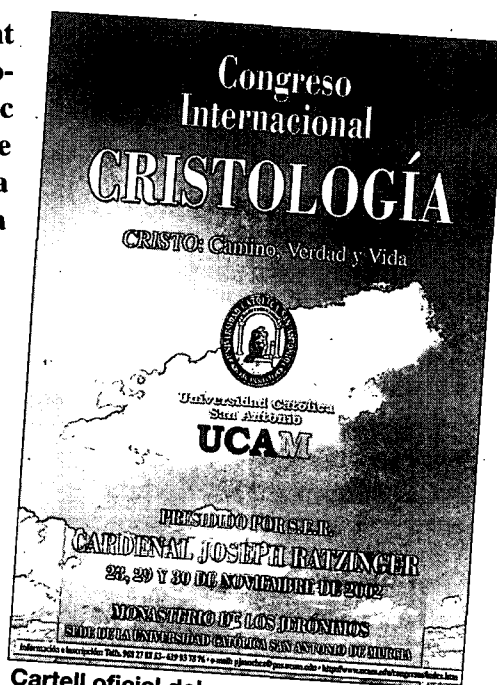
MÚRCIA.— Del 28 al 30 de novembre la Universitat Catòlica Sant Antoni de Múrcia (Ucam) organitza un congrés internacional de Cristologia sota el lema «Crist: Camí, Veritat i Vida». Aquesta trobada té lloc amb motiu de la cloenda del 75è aniversari de la coronació de la Mare de Déu de la Font Santa, de la cloenda de l'exposició d'art cristià *Huellas* i a les portes del primer Jubileu periòdic de la Vera Creu de Caravaca (Múrcia).

Des de fa anys la Ucam organitza congressos internacionals en col·laboració amb diferents dicasteris de la Santa Seu per «donar a conèixer la veu del Papa, de l'Església, a la societat com a resposta als problemes que es plantegen. Volem donar a conèixer una veu diferent, la veu de l'Església», assenyala José Luis Mendoza, president de la Ucam. Aquesta universitat catòlica se sosté sobre tres pilars: docència, recerca i evangelització. Aquests congressos internacionals s'emmarquen en aquesta vocació evangelitzadora.

El programa del congrés d'enguany ha estat desenvolupat pel bisbe de la diòcesi de Cartagena, Mons. Manuel Ureña. Enguany, a més, el congrés té una especial

rellevància ja que estarà presidit pel cardenal Joseph Ratzinger, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. En aquest sentit, José Luis Mendoza destaca que «la presència d'aquest purpurat, teòleg de prestigi inqüestionable, ha desvetllat molta expectació. Aquest esdeveniment serà molt important perquè és la primera vegada que el cardenal Ratzinger presideix un congrés d'aquestes característiques».

A més del cardenal Ratzinger, el congrés compta amb diverses personalitats com Gisbert Greshake, professor de Cristologia de la Facultat de Teologia Catòlica de la Universitat de Friburg (Alemanya); Mons. Adolfo González, bisbe

Cartell oficial del congrés.

d'Almeria; Raúl Berzosa, professor d'Antropologia Teològica de la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya, o Rino Fisichella, bisbe auxiliar de Roma i rector magnífic de la Pontificia Universitat Lateranense de Roma.

El lema del congrés, «Crist: Camí, Veritat i Vida», s'ha triat perquè «és molt conegut i perquè no podem perdre de vista que Crist és el Camí que ens porta al Pare, Enviat seu, Salvador nostre», explica el president de la Ucam.

Per a José Luis Mendoza, el congrés pot fer molt de bé i donar fruit abundant, especialment de santedat i de conversió: «Ens cal gent en comunió amb Pere; cristians valents que no tinguin por de definir-se. Per a la Ucam és fonamental la premissa de fidelitat al Magisteri».

Més de 400 alumnes s'han interessat en aquest esdeveniment eclesial. Així, el president de la Ucam assegura que «la joventut té un gran interès, està expectant... de fet, l'assignatura més valorada a la nostra universitat és la Teologia. En aquesta universitat catòlica volem transmetre una formació humana i cristiana». Tot i que aquest congrés implica un esdeveniment molt singular per a Múrcia, especialment amb la presència del cardenal Ratzinger, des de la Ucam s'assenyala el poc interès dels mitjans de comunicació locals.

Està prevista l'assistència de més de mil congressistes i la Ucam ha anunciat que el congrés es podrà seguir a través d'Internet (www.ucam.edu/congresos). (R.M.J.)

Nota dels bisbes andalusos sobre les parelles de fet

SEVILLA.— Els bisbes d'Andalusia han publicat una nota sobre el projecte de llei andalusa de parelles de fet. Segons els bisbes, el projecte considera les parelles de fet com a «nous models familiars i les equipara al matrimoni» i considera com a «nucli familiar les unions de persones del mateix sexe». Per als prelats, el projecte de llei també incorre en una contradicció flagrant: «A aquestes unions se les anomena "parelles de fet" justament perquè no tenen ni l'estabilitat, ni les obligacions ni la dimensió pública que té el matrimoni. I això no obstant, el projecte pretén atorgar a aquesta realitat "fàctica", sense voluntat explícita de permanència ni de responsabilitat pública, el reconeixement legal, amb efectes jurídics i socials equiparables als del matrimoni».

L'episcopat andalús assenyala que el projecte presenta un concepte equivocat de llibertat, que tendeix «a dissoldre la família fonamentada en el matrimoni, alhora que aquesta és objecte de discriminació i de menysvaloració en ser equiparada a altres tipus d'"unitats de convivència" que no tenen les notes essencials del matrimoni». També sosté que «quan el projecte de llei cerca equiparar les parelles de fet al matrimoni, incloent-hi les persones del mateix sexe, no reconeix un dret, sinó que crea artificialment drets». Un altre aspecte que destaca és que «el matrimoni és la gran escola d'amor i de solidaritat. Equiparar el matrimoni amb altres formes de convivència, en què no s'exigeix la mateixa generositat ni lliurament personal, no afavoreix la qualitat educativa de la família».

Els bisbes critiquen que el projecte de llei no faci la «deguda distinció entre parelles de fet heterossexuals i homosexuals. (...) Així es posa en evidència que el que la llei mira de protegir són les propostes de determinats grups de pressió». Les adopcions o acollides familiars també són motiu de preocupació per als prelats: «Als infants tutelats per parelles de fet heterossexuals els neguen el dret a viure la paternitat i la maternitat amb garanties d'estabilitat i d'exclusivitat. (...) A més, els infants que creixessin a l'empara d'una parella homosexual es veurien privats del valor pedagògic i socialitzador que implica la complementarietat natural dels sexes».

En fer aquestes reflexions, els bisbes subratllen: «No ignorem que hi ha situacions particulars que els poders públics han d'atendre. No jutgem ni condemnem persones que opten per determinades formes de vida en comú. El que rebutgem és que la fórmula jurídica per remeiar aquestes situacions sigui l'equiparació d'aquestes unions de fet al matrimoni». (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

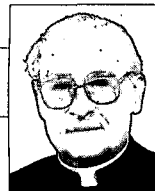
Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Ramon Herrando, nou vicari regional de l'Opus

MADRID.— Ramon Herrando Prat de la Ribà ha estat nomenat pel prelat de l'Opus Dei, Mons. Javier Echevarría, nou vicari regional de la prelatura a Espanya. Substitueix Tomás Gutiérrez Calzada. Ramon Herrando (Barcelona, 1944) és llicenciat en Biologia i doctor en Teologia. Des del 1974 forma part de la Comissió regional de l'Opus Dei a Espanya i des del 1976 del Consell general de la Prelatura. (C.C.)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'esperança, profecia del futur

Jiménez Ilundain escriví una carta a Unamuno en què li preguntava per què la miserable partícula que és l'home pot creure, amb un orgull insensat, que li està reservat un *més enllà*. La resposta d'Unamuno va ser aquesta: «No veig orgull, ni sa ni insà. Jo no dic que mereixem un *més enllà* ni que la lògica ens el mostri; dic que el necessito, el mereixi o no. I res més. Dic que el que passa no em satisfà, que tinc set d'eternitat, i que sense ella tant se val tot. Jo necessito això, ho ne-ces-si-to! I sense ella ni hi ha alegria de viure, ni l'alegria de viure vol dir res. És molt còmode això de dir: «Cal viure!», «Cal acontentar-se amb la vida!» I els que no ens hi acontentem?

Havia dit Unamuno en un altre lloc del seu *Diari inèdit* que «feliços aquells els dies dels quals són tots iguals. Han vençut el temps i viuen sobre ell i no subjectes a ell. És giten tranquils esperant un nou dia, i s'aixequen alegres a viure'l. Rarament es fan una *idea* del seu Senyor, perquè viuen en ell, i no el pensen sinó que el viuen. Viuen Déu, que és més que pensar-lo, sentir-lo o estimar-lo. La seva oració és quelcom que no destaca ni se separa dels seus altres actes, perquè tota la seva vida és oració. Preguen vivint. I per fi moren com mor la claror

del dia al capvespre, anant a brillar en una altra regió. Santa Senzillesa! Un cop perduda, no es recupera.» Crec que aquesta mort a la claror del dia, quan acaba la jornada, és perquè el sol torni a brillar en una altra regió; evidentment, apunta a l'esperança en una vida que continua, encara que en una altra regió, aquesta vida nostra.

Això em recorda dos fets de la meua vida. El primer es refereix a un bon amic, el bisbe monsenyor Josep Capmany. Durant la seva darrera malaltia, vaig anar a visitar-lo alguna vegada a la clínica a Madrid. Un cop, assegut a la capçalera del seu llit, vam parlar llargament, com ell feia sempre, amb tota la profunditat de sempre i amb una serenitat enorme. En un moment determinat de la conversa em va dir: «Saps, Ricardo? Segui el que sigui, no em pot passar res dolent.» Ho deia en un moment en què era, i ell mateix n'era conscient, ben a prop de la mort. L'altre record m'és molt íntim, perquè es refereix a la meua pròpia mare. Molt al final de la seva vida, gairebé no sortia de casa, jo l'acompanyava a passejar pels passadissos molts cops. Una nit, en passar davant de la capella, em va dir: «Ricardo, obre la porta.» Li vaig obrir la porta i vaig encendre la llum. El sagrari quedava ben a prop de l'entrada. La meua mare, mirant fixament,

serenament el sagrari va dir amb veu alta: «Si és per ser amb tu, quan vulguis.» Jo vaig ser incapaç de fer cap comentari, commogut per la fermesa de fe de sempre de la meua mare i per aquesta frase que suposava no només fe, sinó també una gran esperança i un gran amor. I vam continuar passejant en silenci.

Els tres testimonis escrits fins ara suposen una fermesa d'esperança. Com a virtut, l'esperança s'afirma en el refús a desesperar davant de la prova i la captivitat; el seu cim és la paciència creadora. Com a profecia, és una perforació del temps; afirma amb ingènua intrepidesa que «així serà». Com a amor, es funda en la comunió i en la trobada alhora que està immersa en l'afirmació del Tu absolut, Déu. L'esperança, com a profecia, és dóna en qui espera l'adveniment d'un món en el qual regnarà la justícia; no es limita a afirmar que un món així és infinitament preferible a un món injust (i en parlar de justícia i d'injustícia, em refereixo a la *justícia* també en el sentit bíblic, que equival a *santedat*), sinó que proclama també que aquest món futur existirà, i és aquí on l'esperança es torna profètica. Seguiré, si Déu vol, aquesta reflexió sobre l'esperança diumenge vinent, que començarem el temps esperançat de l'Advent.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Formació religiosa i acompanyament personal

El Pla pastoral proposa com un dels seus objectius «fomentar la formació espiritual, doctrinal i pastoral, especialment dels qui tenen responsabilitats eclesials, i vetllar pel seu acompanyament».

És força evident que avui es dóna una realitat de força ignorància religiosa entre els cristians. S'observa un desnivell considerable entre els coneixements professionals, per exemple, i els religiosos, en molts d'ells. És urgent omplir aquest buit de coneixements dels continguts de la fe, per la incidència que té per poder assolir la maduresa humana i cristiana.

Adquirir una major formació religiosa és cada dia més urgent, no solament pel dinamisme natural d'aprofundiment de la fe, sinó també per l'exigència de «donar raó de l'esperança» que hi ha en els cristians davant el món i els seus greus i complexos problemes. Es tracta, també, de col·laborar en una promoció cristiana de la cultura, com a resposta als interrogants que commouen l'home i la societat d'avui.

Tanmateix la formació espiritual, doctrinal i pastoral és encara més necessària en els cristians que exerceixen responsabilitats pastorals. Qualsevol activitat eclesial que a l'hora de portar-se a terme no compti amb persones veritablement formades i preparades posa en perill la seva qualitat i eficàcia. A la vegada, aquesta formació contribuirà a fer que quan es confiï una responsabilitat a un cristià aquest la pugui realitzar amb competència i satisfacció.

La formació de què parlem no és un privilegi d'alguns, sinó un dret i un deure de tots en l'Església. Per això és important posar a disposició dels cristians múltiples serveis que ofereixin la formació espiritual, doctrinal i pastoral a diferents nivells, i si és possible degudament descentralitzada. Tanmateix és necessari que hi hagi un desig i una voluntat de participar en les ofertes de formació.

L'acompanyament de les persones és una acció ben complementària de la formació. Té una relació molt íntima amb la naturalesa de l'Església, la qual, com les

mares, és acollidora i acompanya sempre els seus fills. El treball de formació, preparació i realització d'un servei eclesial en el si de la comunitat cristiana o de la societat demana que el qui el realitza compti amb un acompanyament continuat. Això l'ajudarà en els moments de dificultats, de desànim i també d'èxit per viure sempre la mateixa actitud de Jesucrist, que «no va venir a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per a tothom». El Directori de la parròquia, fruit del concili provincial Tarraconense, en parlar del grup de persones més responsables i actives en les tasques pastorals, demana que «hi hagi un sol·lícit acompanyament d'aquestes persones, tant per acompanyar i alimentar la seva fe com perquè elles també siguin obertes i acollidores de tothom».

L'acolliment i l'acompanyament es fan cada dia més imprescindibles; també en el cas d'un nombre creixent d'homes i de dones que es plantegen qüestions fonamentals de la seva vida, que des d'experiències i inquietuds personals estan en actitud de recerca, alguns després d'un passat inicialment creient i d'un posterior allunyament de la comunitat cristiana. Cal acollir els seus plantejaments i els seus dubtes. Necessiten trobar alguna persona que els acompanyi per ajudar-los en el seu camí cap a la fe.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Ferran Blasi
Sacerdot i escriptor

Per a un retrat de Déu

Pràcticament en totes les normes hi ha uns elements permanents i altres que poden tenir un valor transitori. Això passa fins i tot en el decàleg, els Deu manaments, lliurat directament per Déu a Moisès, que conté l'essencial de la llei natural (Ex 20; Dt 5).

Amb l'analogia del treball de Déu en la creació, distribuït en sis dies de la setmana, i destinat el darrer al repòs (Gn 1-2), es presenta pedagògicament el perquè de destinar un dia al culte de Déu i al descans, que per als israelites, era el dissabte —el sàbat—: «Recorda't de santificar el dissabte» (Ex 20,8; cf. Dt 5,12), i que més tard, amb la resurrecció de Crist, va passar al primer dia, el diumenge, i així, la formulació del precepte es fa ara correntment de manera genèrica: «Santificàreu les festes.»

Una cosa semblant ha passat amb un manament expressat en forma de prohibició: «No et facis escultures, ni imatges d'allò que hi ha a dalt del cel, ni a baix a la terra, o a les aigües de sota» (Ex 20,4; Dt 5,8). La raó era: «No les adoris ni els donis culte» (Ex 20,5; Dt 5,9). Hi hauria hagut, en aquell context geogràfic i històric, un perill cert d'idolatria, si es prenien aquestes imitacions en elles mateixes, en la seva materialitat, com a déus. I d'altra banda, unes obres artístiques eren incapaces, en aquell estadi del desenvolupament de la cultura i de la religió, de reflectir la veritable fisonomia del Déu autèntic, espiritual, simplicitat i immens.

Amb tot, no devia pas ser tan terminant aquella interdicció de fer imatges d'éssers vivents, perquè hi ha passatges de l'Antic Testament on es veu que Jahveh donà instruccions perquè a l'Arca de l'Aliança s'hi col·loquessin uns querubins d'or que cobrien el propiciatori (Ex 25,18-20), i Moisès, després que els israelites sofrien les fiblades de les serps mortíferes, va fer, per encàrrec de Déu, un serpent de bronze, i el col·locà en una perxa, a fi que els qui el mirassin es guarissin d'aquelles picadures (Nm 21,8-9), i això havia de ser un símbol del Redemptor, alçat en la creu, per salvar el Poble (cf. Jn 3,14,15).

I a més, sempre amb l'ajut de l'analogia, amb semblances i aproximacions, ja en els llibres d'aquell Testament, especialment en els salms i en els profetes, se'ns donen trets de la fesomia de Déu, manifestacions de les seves qualitats i del seu tarannà. És bonic de llegir contínuament que Déu «escolta» el qui clama: «Mireu-me i compadiu-vos de mi, perquè sóc sol i miserable» (Sl 24 (25),16): «Inclineu, Senyor, la vostra

orella, i escolteu-me» (Sl 85 (86),1), «mireu i escolteu-me, Senyor, Déu meu» (Ps 12, (13), 4), perquè «els seus ulls miren el pobre» (Sl 10, (11), 5). I Déu dona resposta, d'alguna manera, al qui frisa per contemplar «la seva cara» —«els rectes veuran la seva faç» (Sl 10 (11),7)—, al qui repeteix una vegada i una altra «cercaré el vostre rostre, Senyor (Sl 26 (27),8)».

Segur que, clarificant i afinant la mirada, i servint-se d'esbossos i combinant detalls, de la lectura i la meditació en podia resultar la imatge d'un Déu, Pare, quasi un germà gran, un amic, més aviat jove, misericordiós i benigne, ferm, veraç, àgil i valent, que contempla amb afecte els seus fills, els protegeix, i els esguarda complagut quan fan bonat.

Tanmateix, des de Crist, el Déu fet Home (Jn 1,14), «en qui habita la plenitud de la divinitat corporalment» (Col 2,9) i que és «la icona del Déu invisible» (Col 1,15), quan pintem el seu rostre, intentem de fer un retrat de Déu.

És una empresa molt difícil, però no impossible, i els artistes, a còpia de provar-ho, es van acostant al Model, si penetren en les escenes de l'evangeli per trobar-hi Jesús, i estan atents als testimonis que l'han vist i han procurat conèixer-lo, com Joan l'evangelista, que escriu: «El que fou des de l'inici, el que sentírem, el que veírem amb els nostres propis ulls, el que contemplàrem, el que les nostres mans tocaren, ...i aparegué davant nosaltres, ...us l'anunciem» (1Jn 1,1-2).

I no seria gens estrany que Déu hagués volgut acabar de confirmar per a sempre, davant tota actitud d'iconoclàstia, la legitimitat del culte a les imatges, amb el detall de delicadesa de deixar gravat, segons una piadosa tradició, el seu rostre sofrent en el vel de la compassiva Verònica, o amb la sorprenent «Santa Síndone», el Sant Llençol que es conserva a Torí, que té impresa tota la figura d'un Home que sembla haver sofert una passió de les característiques de la qual els evangelistes descriuen. Podria ser el llençol amb el qual els seus amics fidels—Nicodem i Josep d'Arimatea— i les Santes Dones van amortallar el Cos de Crist en posar-lo al sepulcre (Jn 19,38-42).

Veritablement, quelcom molt important mancava a la nostra cultura, si en el cristianisme no s'hagués donat una interpretació adequada d'aquests textos, i els artistes de totes les èpoques no haguessin tingut la llibertat pròpia dels fills de Déu per tal d'afrontar amb confiança un tema tan desafiador com el d'intentar atansar-se a la Bellesa suprema, i reflectir-la en les seves obres.

Saber escoltar

Joan Güiteras i Vilanova

I el Halloween, què?

Volia saber què era Halloween. El cercador d'Internet em va lliurar la corresponent informació. Però el factor sort també va funcionar. A la premsa, un conegut escriptor, sense referir-se al fet religiós, va publicar unes reflexions que em semblen interessants. Em permeto fer-ne ús.

L'autor inicia el seu escrit amb l'afirmació que ha tingut una sorpresa en la festa de Tots Sants: «La barrila americana de Halloween s'està imposant amb força. Sobretot entre els infants, i sovint a les escoles. Estableix la comparança amb altres realitats que han estat acollides sense cap mena de reflexió: Dràcula, Frankenstein, Mòmia...» Estralls del cinema! «Es veu —prosegueix— que la mort, per als anglosaxons, comptat i debatut, consisteix en una maníaca successió d'horroris mig grotescos i migs sàdics, en oposició total al pietós oblit o a la regió poblada d'avantpassats estimats i llunyans, com passa en les cultures grecollatina o xinesa.»

Considera Halloween «com una mascarada "hòrtera" que planteja d'entrada dues preguntes inquietants: desitges ser considerat d'aquesta manera pels vius un cop hagis mort?, contemples el record dels teus pares i avis com uns esperits carrinclons i repugnants?» Al cap i a la fi —es pot replicar—

es tracta d'una broma, encara que macabra. El periodista afegeix: «Restem en el mateix: l'infant no serà dut mai al cementiri, fidel a aquest culte als morts que crea fondes tradicions familiars i territorials, fins i tot patriòtiques enteses com el sòl on vius amb les teves arrels, i que atorga l'ésser a una nissaga i transcendència històrica, misteri metafísic, sinó que aquest infant serà induït a ballotejar, amb la cara empastifada de colors, estrictament en si mateix, com si el més enllà es reduís a una bestiesa.»

L'escriptor allarga els seus pensaments. Posa en evidència que estem davant d'una operació comercial. Una qüestió, doncs, de consumisme i, a més, «d'obediència de nou al manament de la cultura imperant, la nord-americana, en una altra de les seves manifestacions banals. Aquí encaixa el Halloween: un món d'emigrants arribats d'arreu, pels quals ja no existeixen ni arrels ni tombes, sinó deserts materials i morals en els quals el llop devorava la caronya dels morts enmig de l'udolant vent nocturn. I insisteixo molt en la dimensió de les cultures grecollatina i xinesa: cap altra no posseeix els seus quasi 3.000 anys de frondosa riquesa».

L'article del diari m'ha fet pensar.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Esperança (2)

Per a un sacerdot o un diaca, una de les situacions més difícils, i en les quals pateix més per incapacitat, és en la litúrgia funerària per un jove que s'ha suïcidat. Antigament, segons expliquen, no se celebraven funerals pels als que s'havien tret la vida, avui dia, el Dret Canònic no ho prohibeix explícitament i el Catecisme de l'Església catòlica, amb molta delicadesa, diu: «L'Església prega per les persones que han atemptat contra la seva pròpia vida» (2283). El fet que comentem és molt més freqüent del que podríem imaginar, es desvetllen estadístiques que entristeixen molt. No cal subratllar que, sovint, obeeix a una crisi d'esperança, però m'aturaré en algunes consideracions pel que fa a l'acte i als assistents.

Per als familiars més propers, la situació és de gran angoixa, hom voldria consolar-los, conduint el seu esperit cap a Déu, però només sent repetir insistentment: per què ens ha fet això? Estan incapacitats per a l'esperança, la manera d'actuar humana impedeix la reflexió transcendent. Només és possible acompanyar-los físicament i viure la confiança cristiana d'incògnit, mentre es prega i es manifesta, si és possible, l'estimació per la persona que ha mort, encara que no s'aprovi la seva manera d'actuar última.

Per mecanismes sociològics complexos, acostumen a anar a l'enterrament tots els amics i les amigues del difunt i és amb ells amb els quals hom experimenta el turment interior més gran. M'ha tocat passar per aquesta experiència trista diferents vegades.

Una vegada, d'una manera irresponsable, es va deixar que la cerimònia es convertís en una mena d'homenatge. Les parets de l'església van retrunyir amb els sons sincopats de música discotequera, que sortia dels bafles potents, es van llegir poesies que elogiaven el valor humà, etc. Mentre passava tot això, algun familiar va caure a terra desmaiàt. Jo era un concelebrant senzill, sense capacitat de decisió. Només vaig poder pregar sincerament dins meu pel noi, sentia pena per ell i ràbia pel xou que s'havia organitzat.

Altres vegades, ja que havia tingut un contacte previ amb la família, vaig pensar exclusivament en els companys i les companyes del difunt, i va ser on vaig patir una dificultat més gran. Notava que no es feien preguntes interiors. Havia estat ell, com podia haver passat amb qualsevol altre. Ni la vida ni la mort no tenien cap significat per a ells, tot era absurd. Tant se val que fos la sobredosi, el tren o la corda, l'última causa de la mort. Per viure cal tenir motivacions i molts joves han perdut el rumb i l'energia per progressar. El Catecisme diu: «La vida l'hem de rebre amb reconeixença i l'hem de conservar pel seu honor i la salut de les ànimes...» (2280). Però, com serà possible aquesta actitud en una joventut que rep l'existència tot alimentant-se amb «menjar escombraries», que es guanya el jornal gràcies als «contractes escombraries», que s'entreté amb programes de «televisió escombraries» i que llegeix «periodisme escombraries» (repeteixo expressions freqüents, que no les han creat ells). Hom pensa en allò de la Mafalda procac: «*Esto es el continuose del empezose de ustedes.*» Davant de la decrepitud biològica, s'han inventat les teràpies per endarrerir l'envelliment. Els cristians serem capaços de sembrar amor en els nens des del principi, perquè, quan creixin, hi floreixi l'esperança ufanosa.

Notes insignificants

Germà Adrià

Estimat Papa...

Estimat Papa. Estimad Joan Pau. Perdona que m'atreveixi a escriure't i perdona que et tuteji.

Estimat Papa, ja som dos avis. Jo tinc un any més que tu, 83.

Però jo no tinc les teves responsabilitats, ni he d'afrontar sempre problemes misteriosos, importantíssims. Jo no he patit cap atemptat ni he rebut directament cap tret al cos, encara que durant la guerra em van disparar moltes vegades.

Estimat Papa, t'admiro, et venero, et respecto i voldria poder seguir els teus ensenyaments.

Gràcies, estimat Papa, per la teva fermesa que no claudica davant de res ni de ningú; gràcies per la teva valentia i pel teu lliurament. Gràcies per la teva pietat, per aquest transmetre la teva fe i el teu contacte directe amb el Senyor. Veure't a tu en pregària és sentir-se en la necessitat de pregar també.

Gràcies, Papa, perquè ni tan sols les teves xacres no poden impedir el teu servei total a l'Església.

Però avui, estimat Papa, tinc ganes de proclamar la meua gratitud per encoratjar-nos encara més al rés del Rosari; per incrementar en cinc més el nombre del que senzillament anomenem «misteris del Rosari».

Sí, n'hi ha que diuen que tens coses més importants de què ocupar-te. Sí, d'altres et voldrien veure ocupat en teologies modernes o modernistes desxifrant per als savis les seves elucubracions.

Però no. Amb una senzillesa de Papa, de Papa bo, has volgut brindar als teus fills, els fills de Crist, els fills de l'Església, l'oportunitat d'eixamplar la nostra meditació de la vida de Crist en el Rosari.

Mira, estimat Papa, t'he de dir que el Rosari és la meua pregària preferida.

Que passo el Rosari per tot arreu, fins i tot, pels bars de «mala fama».

I el passo entre distret i fervorós. Acabo una dena, dic el nou misteri i a escampar avemaries per tot arreu. Si les meves pobres avemaries fossin flors, els carrers quedarien plens de color i de perfum.

Potser per a molts savis en matèria religiosa i en matèries de pregària, el Rosari és cosa de dones o d'homes poc homes. Ho accepto, estimat Papa, però mentre pugui jo continuaré passant el Rosari.

I ara, meditaré més en Crist Jesús. I el miraré en el seu baptisme. I quan convidi a menjar algú que té gana, ho faré pregant el misteri de les Bodes de Canà, i pensaré, fins i tot, que el Senyor pot multiplicar els diners de la meua butxaca perquè pugui continuar convidant; i cada vegada que em convidin, respondré pensant en el misteri de la institució de l'Eucaristia, la divina invitació del Senyor...

Gràcies, estimat Papa, per empènyer-nos a pregar més i millor el Rosari. Tens coses ben importants a fer i a resoldre per al bé de l'Església, però crec que és molt important el fet de fomentar la vida de pietat i de pregària.

I per als qui el misticisme ens queda estret o ni tan sols ens admet, el Rosari ens pot servir sempre i en qualsevol lloc.

Com m'agradaria, un dia, pregar amb tu les vint denes del Rosari!

«Com m'agradaria que recuperessis les forces i poguessis passejar-te amb mi passant el Rosari per la Rambla o per alguns dels carrers més estrets del barri».

Zoom

Eduard Brufau

Kailash Satyarthi és el fundador i president de la Marxa Global contra el Treball Infantil, una ONG que lluita contra l'explotació laboral dels nens i que n'ha aconseguit alliberar 60.000 d'aquest esclavatge. Però al món encara hi ha 250 milions d'infants explotats i per això organitzacions com aquesta encara tenen molta feina a fer. Per tal d'incentivar, doncs, aquesta tasca l'associació de Satyarthi ha rebut a Barcelona, de mans de l'entitat cultural Fundació "la Caixa", un important ajut econòmic, que al mateix temps és un reconeixement de tota la feina feta fins ara.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Resultats i processos

El resultat ha arribat a ser tan important que, pel fet d'oblidar els processos, se n'ha falsejat el sentit. Aquest criteri té una aplicació fàcil als itineraris de les persones. Hi ha diferents maneres d'aproximar-se a la realitat individual, de les quals en vull destacar dues: l'hagiogràfica tradicional i la bíblica.

Els hagiògrafs, que escriuen la vida dels sants, feien servir fa força dècades una norma: enaltir la santedat d'una persona implicava enfosquir i, fins i tot, anul·lar els errors, els pecats i les ombres. La santedat no es concebia com un procés sinó que un sant ho era des de petit, com si una predestinació misteriosa li evités patir els problemes que colpegen els mortals. A les narracions hagiogràfiques, es recopilen signes meravellosos des que la criatura es trobava al brèssol. Sant Marcel·lí Champagnat, fundador de l'Institut dels Germans Maristes, en constitueix un exemple ben clar. El seu pare va desenvolupar funcions importants dins dels jacobins, un corrent revolucionari d'esquerrers, i fins i tot va tenir intervencions significatives com ara la crema dels ornaments litúrgics a la plaça pública. Aquesta conducta, però, no li va impedir allotjar a casa seva una cunyada monja i protegir la vida dels sacerdots del seu entorn. Aquest fet va ser silenciats pel primer hagiògraf. Sembla com si el seu pare no hagués existit. Quan després, amb investigacions de rigor històric, es van desvetllar aquests feits, es pot explicar més bé el sentit independent de Marcel·lí en l'àmbit de la política, el respecte cap als polítics fossin del signe que fossin, en un context en el qual els representants de l'Església s'havien decantat cap a la dreta. El procés, en aquesta perspectiva, no compta. Tan sols importa el resultat final i es manipula el procés per justificar-ne el resultat.

L'aproximació bíblica és molt diferent. Homes i dones molt significatius que apareixen a les narracions bíbliques i que van desenvolupar papers de gran rellevància dins la comunitat creient tenen vides turbulentes. Moisès assassina un egipci, Jacob enganya el seu pare per apropiarse l'herència, Jonàs fuig espaordit davant d'una missió que posa en perill la seva vida, David és un adúlter i induïx a l'assassinat d'Urias per apoderar-se de la seva dona, Pere nega Jesús davant de les incriminacions d'una minyona, Zaquéu és un estafador indesitjable, Pau és un fonamentalista radical, Magdalena sembla que es va dedicar a la prostitució... La Bíblia no nega els pecats ni les ombres dels homes, però hi destaca la funció que van tenir en el procés personal i com van operar camins de conversió en aquests homes. La gràcia de Déu va sobreabundar on va abundar el pecat. No s'enalteixen els vicis, però s'afirma que se'ls pot transcendir a través d'una obertura a l'acció divina en la vida de cadascú. Afavorir la santedat no és negar la realitat humana, sinó admetre que Déu té l'última paraula i rendir-se a la seva força.

Hi ha un cert corrent que posa èmfasi en el resultat en detriment dels processos i que enalteix una vida perfecta en detriment d'una vida humana. Per això, avaluar la pròpia vida des de l'aproximació bíblica obre perspectives d'esperança. La persona amb el pitjor passat es pot obrir a l'acció de la gràcia. Jutjar els altres resulta una tasca perillosa perquè no ens podem aturar en un moment del seu procés, sinó que la vida té sentit a través del fil de la seva continuïtat. Separar els comportaments dels seus autors és una exigència de justícia. Cada persona és molt més del que fa, fins i tot quan està equivocada. Costa d'admetre segurament, tot i que ho repetim sovint, que Déu escriu recte amb línies tortes.

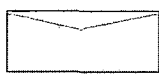
Quan analitzem les pàgines de l'Església contemporània, contemplem que no tot és tan bonic com es pinta i que tota la gamma de pecats i de comportaments humans equivocats hi tenen lloc. El problema més gran no és aquest, sinó romandre-hi sense obrir-se a la crida de Déu que ens convida a convertir-nos. No hem d'oblidar que hi haurà molts itineraris, tants com persones. La perfecció és una tasca humana impossible. La santedat és un do que pot ser acollit per qualsevol persona, tot i que en la seva biografia hi apareguin capítols denigrants. Potser gràcies a ells han pogut deixar el control de les seves vides perquè l'Esperit se n'apodori.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Cartes del lector

□ El Papa i el Rosari

Com a educador, un dels paràgrafs que més m'ha fet pensar del document de Joan Pau II sobre el Rosari és el següent: «Molts problemes de les famílies contemporànies, especialment en les societats econòmicament més desenvolupades, deriven d'una dificultat creixent de comunicar-se. Nos aconssegueix estar junts i a vegades els pocs moments de reunió queden absorbits per les imatges d'un televisor. Tornar a resar el Rosari en família significa introduir en la vida quotidiana unes altres imatges molt diferents.» «Aquest "interval de pregària" de la família no és certament la solució de tots els problemes, però és un ajut espiritual que no s'ha de minimitzar.»

Des d'alguns sectors es qüestiona la capacitat del Papa actual per continuar al capdavant de l'Església a causa de l'edat i les xacres. La meua opinió és molt diferent. Amb el recent document es demostra una vegada més que té gran lucidesa mental per incidir en els problemes de la nostra època, i fortaleza extraordinària per anar contra corrent passant d'allò políticament correcte. Els problemes que pot tenir l'Església no són per culpa del Papa, sinó dels que ens considerem catòlics, que no som coherents amb la nostra fe ni sabem estar a l'alçada del que ens demana.

FEDERICO GÓMEZ PARDO
Girona

□ Gràcies, Ràdio Estel!

Sóc des de fa força temps un oient atent de Ràdio Estel des de les set del matí fins a dos quarts i cinc de vuit, per

escoltar, a aquella hora, la reflexió constantment interessant de Josep Lluís Socias, més tard, a un quart i cinc de nou, en l'emissió *Espurna d'alba*, el poema que reciten admirablement Carme Catà i Jaume Roca, i, quan ja han tocat dos quarts, l'evangeli del dia, il·luminat quasi quotidianament per un mossèn o un laic sempre distint durant el curs del mes, amb la participació ocasionalment d'alguna comentarista femenina.

D'ençà de no gaire, però, els responsables de l'emissora han tingut l'encert de fer precedir aquests trenta-cinc minuts magnífics (ara hi intercalen un relat informàtic del jorn i un repàs de notícies Església —són l'inici d'*El primer cafè*), pel rés del rosari a dos quarts de set, modulats tan exquisidament com mai no l'havia sentit ni per cap altra emissora ni per cap de les cassets que ofereixen amb bona voluntat aquesta pregària mariana.

Els misteris suggerits frasejats tan pausadament, la reflexió de Josep Lluís Socias, el poema que declamen Carme Catà i Jaume Roca —darrerament han confegit una antologia tardor— i l'evangeli del dia, seguit d'una homília gairebé sempre encertada, m'inviten a començar la jornada atent a la presència de Déu.

Fa uns anys vaig escriure una carta que podia semblar una queixa lamentant la manca de distinció ben sovint entre l'emissora de l'Església a casa nostra i qualsevol altra de les dedicades expressament a l'espai musical, amb el temps la programació ha millorat molt. És cert que no la puc escoltar assídua-

ment en altres hores del dia, però aquests seixanta-cinc minuts que he esmentat els trobo immillorables. Gràcies, Ràdio Estel!

MANUEL TORT
Barcelona

□ Tan sols la Castanyada?

L'escola no deixa de celebrar cap festa, i crec que està bé, però en més d'una ocasió m'he preguntat si a la vida sols hi ha festes. Recentment s'ha celebrat entre d'altres la diada dels Difunts, en la qual els cementiris s'han vist per un dia massificats de gent amb flors recordant el seus difunts. I de ben segur que en quasi cap centre escolar no se n'ha fet cap menció. És clar que als nens no se'ls ha d'angoixar amb coses tristes, no fos cas que els frustéssim. I d'aquesta forma és com els infants «ingressen» al món dels adults, sense cap mena de protecció ni preparació per les adversitats, el dolor i/o les contrarietats de la vida.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Carta oberta a Mn. Antoni Suriol, rector de Sant Martí de Sorbet, a Viladecavalls

Mn. Suriol,

He llegit a la premsa la notícia que vostè ha negat el baptisme a un nen, perquè els seus pares estaven casats per la via civil i no es volien casar per l'Església.

He comentat la notícia amb sacerdots i laics. Algun dels primers, caritativament, s'ha limitat a arrufar les celles. Els laics han manifestat encèsament el seu judici negatiu.

No crec que la notícia sigui falsa, ni tampoc que ho sigui el raonament; però no he quedat satisfet amb la causa adduïda per la premsa i, així, com a home curiós, per assessorar-me, he anat al Codi de Dret Canònic, i he trobat que, al canó 868, diu: «Per batejar lícitament un nen, cal: (...) que hi hagi esperança fundada que el nen serà educat en la religió catòlica; si falta per complet aquesta esperança, s'ha de diferir el baptisme, segons les disposicions del dret particular, fent saber la raó als pares.»

A més, si la família resideix a Terrassa, allò més lògic hauria estat anar a la parròquia de la seva residència, llevat que hi hagués alguna motivació desconeguda en contra. No obstant això, sembla evident que si els pares menyspreen o no valoren la gràcia sacramental no hi ha «esperança fonamentada que el nen sigui educat en la religió catòlica». La seva decisió, doncs, sembla congruent amb el Magisteri.

Els diaris han tingut, i han aprofitat, una ocasió molt oportuna per deixar en entredit un capellà de l'Església catòlica i, de pas, la mateixa Església; però a vostè li han servit «en safata de plata» una ocasió ideal per fer arribar, per al·lusions, als mateixos diaris una carta, no exculpatòria, sinó catequètica que il·lustri, al poble fidel i a alguns sacerdots, les raons que, seguint el Magisteri de l'Església, aconsellen diferir el bateig.

El Sant Pare i els bisbes insisteixen en la necessitat d'una tasca catequètica profunda, insistent, continuada i veraç. Per caritat, no deixi passar una ocasió com aquesta.

RAFAEL RUIZ PANDO
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Budisme i meditació

—Des de fa un quant temps, un amic freqüenta un grup de meditació dirigit per un monjo budista. Des de llavors, ja no el veig per la parròquia i em temo que acabarà perdent la fe. Es pot ser budista i cristià al mateix temps? Que potser nosaltres no tenim una llarga tradició d'experiència contemplativa i espiritual?

—A la carta apostòlica *Al començament del nou mil·lenni* el papa Joan Pau II va recordar que a Occident avui també hi ha una exigència renovada de meditació, que troba de vegades en altres religions modalitats bastant atractives. El Papa ho ha dit de nou a la carta apostòlica sobre el Rosari. Hi ha cristians que, en conèixer poc la tradició contemplativa cristiana, es deixen atraure per aquestes propostes orientals. No obstant això, tot i que aquestes tinguin elements positius i a vegades compatibles amb l'experiència cristiana, sovint amaguen un fons ideològic inacceptable. Moltes vegades aquestes escoles de meditació són una excusa per fer proselitisme d'altres religions. Avui el budisme està fent una irrupció forta a Occident i hi té un terreny propici a causa de la manca d'espiritualitat i d'ànima de la nostra cultura. Amb tot, s'ha de dir que no és possible ser budista i cristià a la vegada i que tot allò de bo que té el budisme es troba en plenitud en el cristianisme. Crist no és un més al costat de Buda o de Mahoma. Crist és la Revelació plena i la salvació definitiva de Déu. En ell habita corporalment la plenitud de la divinitat. Això els cristians ho hem de tenir molt clar a l'hora de dialogar amb altres religions. En la seva obra *Creuant el llindar de l'esperança*, Joan Pau II parla explícitament del budisme. Crec que és oportú recordar alguns fragments d'aquesta obra: «La doctrina de la salvació budista constitueix el punt central, més encara, l'únic sistema. Tot i això, tant la tradició budista com els mètodes que se'n deriven coneixen exclusivament una soteriologia negativa. La il·luminació experimentada per Buda es redueix a la convicció que el món és dolent, font de mal i de patiment per a l'home. Per alliberar-se d'aquest mal cal alliberar-se del món; cal trencar els llaços que ens uneixen amb la realitat externa, per tant, els lligams existents en la nostra mateixa constitució humana, en la nostra psique i en el nostre cos... però no ens alliberem del mal a través del bé que procedeix de Déu.»

En realitat, el budisme és una religió atea, que desconeix l'existència de Déu transcendent i personal. Segons el meu parer s'apropa al sistema del panteisme. A més, un altre dels postulats (sobre el qual parlaré en una altra ocasió), la reencarnació, és absolutament incompatible amb la fe i esperança cristianes. La millor cosa del budisme, al meu entendre la doctrina de la compassió, es troba perfectament inclosa i superada en la misericòrdia cristiana que és la meta d'actuació dels fills de Déu («Sigueu misericordiosos com ho és el vostre Pare celestial»). Desaconsello vivament als cristians freqüentar aquestes escoles de meditació d'altres religions. Allò que busquen ho trobaran a casa seva mateix, a les nostres parròquies, que, tot sigui dit, haurien d'oferir més mitjans i oportunitats per saciar la set d'espiritualitat que els nostres coetanis proclamen a crits. Últimament, el Papa, convocant un any dedicat al Rosari, ens convida a redescobrir aquest mètode de pregària i contemplació que no té res a envejar a les millors tradicions d'altres religions.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

El perquè d'una resposta

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una petició que es multiplica

Amb relativa freqüència es presenten famílies que han pensat batejar els seus fills en esglésies o en llocs als quals no els correspon tenir fonts baptismals. Els motius poden ser diversos: la capella de l'escola on foren educats els suggereix un ambient càlid i evocador; l'església del monestir on viu un membre de la família, perquè aquest hi pugui participar; una comunitat on han fet un itinerari de vida cristiana i que sintetitza la seva espiritualitat, etc.

Quan aquestes famílies reben una resposta que els fa notar que és la catedral o l'església parroquial el lloc on hi ha la font baptismal, i per tant el lloc propi del baptisme, que no ha de canviar-se sense un motiu objectivament consistent, més enllà de la pròpia conveniència, àdhuc legítima des del punt de vista individual, no sempre queden convençudes. Fàcilment prenen la resposta com una imposició feta per criteris que limiten la pròpia llibertat, o simplement per una mania més o menys personalis-

ta. Potser convé explicar per què es dona aquesta resposta en aquests casos.

Les esglésies no són iguals

Convé començar per aquí per entendre quelcom sobre aquesta qüestió. A primera vista, totes les esglésies serveixen per al mateix, i per tant és igual una església que una altra. De fet, en qualsevol església es pot celebrar la missa, i això és el més important, que es faci en una església.

Però si ho mirem amb més precisió trobarem que no és el mateix una catedral o una església parroquial que un santuari, ni el mateix una església d'un monestir que una església destinada a un sepulcre venerable, ni tampoc una església lliurement establerta en un lloc per una comunitat religiosa o la capella d'una escola destinada a les celebracions amb els alumnes, etc.

Aquestes diferències provenen de la destinació primària de l'església, i tenen unes dimensions pastorals que no han d'ésser menystingudes. Una catedral és l'església del bisbe i de tota l'Església

local: en ella ha d'haver-hi tots els elements que formen la comunitat cristiana (predicació, sagraments d'iniciació, eucaristia, penitència...). És també l'església on se celebren les ordenacions i la Vetlla pasqual. Una església parroquial és l'església confiada pel bisbe a un prevere —el rector, *parochus*— perquè actualitzi en un lloc determinat, i amb la missió que li és concedida, allò que correspon al bisbe en la pròpia església, excepte les ordenacions.

Un santuari, en canvi, és una església on, per diversos motius, hi ha una especial veneració envers la Mare de Déu, un sant, o també un aspecte del misteri de Crist. Pot succeir que una església parroquial sigui també santuari (per exemple, l'església de la Mare de Déu de la Mercè, o l'església del Tibidabo, a Barcelona), o que un santuari i una església de monestir coincideixin (Montserrat, per exemple). Així podríem anar analitzant les diverses formes d'esglésies, i arribaríem a la conclusió que només la catedral i l'església parroquial són les esglésies on, per elles mateixes, correspon la cele-

bració dels sagraments que formen la comunitat cristiana.

Un esforç educatiu

D'acord amb el que acabem de dir s'han establert les normes catòliques. Quan es diu que els baptismes s'han de celebrar en un lloc on hi hagi font baptismal es vol cridar l'atenció dels fidels perquè comprenguin i visquin el fet de l'Església Mare que té el seu propi lloc de naixença per als seus fills. No es tracta, en efecte, de posar una font baptismal allà on hom vol batejar, sinó de batejar al lloc que té l'Església per fer-ho.

Evidentment, no estem en qüestions de la validesa del sagrament, sinó en qüestions d'experiència de vida en l'Església. Sovint l'individualisme o els gustos particulars, més o menys conscientment, ens portarien a buscar maneres a la nostra mida; però en un afer com el Baptisme, tan clarament eclesial, és bo fer allò que fa l'Església de la manera com l'Església ho proposa, amb prou motiu pastoral.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Va néixer a Ciutat de Mallorca cap al 1233
- ☐ Aristòcrata que a partir d'una visió es va dedicar a escampar la paraula de Crist
- ☐ Filòsof, teòleg i escriptor en català, llatí i àrab
- ☐ Va morir probablement a Mallorca el 1315 o 1316
- ☐ Beatificat el 1763 per Climent XII

Quan Ramon Llull va néixer feia tres o quatre anys que Mallorca havia estat conquerida pel rei Jaume I als musulmans i que havien començat a arribar els primers catalans a l'illa, entre ells els pares del nostre beat. Es va educar sempre a prop de la cort, es va casar amb una dona noble, va tenir dos fills i va dur una vida benestant fins als 30 anys, en què se li va aparèixer cinc vegades Crist Crucificat. A partir d'aquesta visió Llull abandona la vida fàcil de la cort per dedicar-se al servei de Déu, i més concretament a la predicació del cristianisme als no cristians. Per aconseguir conversions Ramon Llull va començar a elaborar una demostració, una teoria del cristianisme que fos impossible de tirar per terra, i al mateix temps es va preocupar de fundar escoles on s'ensenyés llengües orientals, bàsicament àrab i hebreu. L'objectiu era que els missioners que anessin a convertir musulmans i jueus parlessin en la seva llengua.

El mateix beat Mallorquí va aprendre l'àrab, i un cop en va saber es va embarcar cap al nord d'Àfrica, on va començar a

predicar. No va ser gaire ben rebut en cap de les ocasions que hi va anar i més d'una vegada va acabar apedregat. En aquest sentit la conversió de musulmans va ser un fracàs

Beat Ramon Llull

rotund, però tota l'obra filosòfica, teològica i literària que Llull va fer servir per a tal fi és un dels tresors religiosos medievals més preuats. Obres com ara *Llibre de contemplació en Déu* o *Art abreujada de trobar veritat*, escrites arran d'una il·luminació al puig de Randa el 1274, ert són dos grans exemples. Tot i el seu lliurament a Déu no va entrar en cap orde religiós, i només el 1295, quan ja havia fet els 60 anys, es va lligar als fills de sant Francesc, però com a laic, i es va fer terciari franciscà.

L'herència que ens deixa Ramon Llull queda molt ben exemplificada en el seu *Llibre del gentil i dels tres savis* (1276). En aquesta obra un cristià, un jueu i un musulmà discuteixen educadament sobre quina de totes tres religions és la veritable. És a dir, es fa servir la raó com a mitjà per arribar a una entesa. Al final —tot i que òbviamment se suposa que el lector sentirà

més inclinació pel cristianisme— no s'arriba a cap conclusió i tots tres savis es retiren pacíficament. Aquest aspecte dialogant és un dels més útils i actuals de l'obra de Llull.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

NOVEMBRE

24. Diumenge

Jesucrist, Rei de tot el món (S), *Blanc*. Lectures: Ezequiel 34,11-12.15-17 / Salm 22 / 1 Corintis 15,20-26.28 / Mateu 25,31-46

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu Dung-Lac, pvre. i comp. màrtirs; Crisògon, mr.; Santes, Fermina, vg. i mr.; Flora i Maria, vgs. i mrs.

Festa Major: a l'Espunyola, Fígols i Molló.

25. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 14,1-3.4b-5 / Salm 23 / Lluc 21,1-4

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Erasme (Elm), mr.; Gonçal, b.; Santes, Caterina, vg. i mr.; beata Júlia, rel.

26. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 14,14-19 / Salm 95 / Lluc 21,5-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvestre, ab. i fund.; Lleonard de Porto Maurizio, pvre.; Joan Berchmans, rel.; Sirici, p.; Conrad, b.

27. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 15,1-4 / Salm 97 / Lluc 21,12-19ALTRES CELEBRACIONS: **Mare de Déu de la Medalla Miraculosa.** Sants, Basileu, b. i mr.; beat Ramon Llull, mr.

28. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 18,1-2.21-23;19,1-3.9a / Salm 99 / Lluc 21,20-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ruf, mr.; Mansuet, b. i mr.; Jaume de Màrchia, prev.; Santes, Caterina Labouré, rel.

29. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 20,1-4.11-21,2 / Salm 83 / Lluc 21,29-33

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sadurní (Serni), b. i mr.; Demetri, mr.; Santes, Il·luminada, vg.

Festa Major: a Meranges i Sant Sadurní d'Anoia.

30. Dissabte

Sant Andreu (F), Vermell. Lectures: Romans 10,9-18 / Salm 18 / Mateu 4,18-22

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu, apòstol; Santes, Justina, vg. i mr.

Festa Major: a Gurb, Oristà, Sagàs, Sant Andreu de la Barca i Serinyà.

Lectures bíbliques

Solemnitat de nostre Senyor
Jesucrist, Rei de tot el món

Lectura primera Ez 34,11-12.15-17

A vosaltres, el ramat, jo us judicaré entre l'un i l'altre

Lectura de la profecia d'Ezequiel:

Això diu el Senyor Déu: «Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte. Les comptaré com el pastor recompta el seu ramat el dia que es troba amb les ovelles dispersades, i les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira. Jo mateix faré pasturar les meves ovelles, i jo mateix les duré a reposar, diu l'oracle del Senyor Déu. Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia ailunyat, embenaré la que s'havia fet mal, faré posar bona la malalta, mantindré les grasses i robustes, les pasturaré totes amb justícia.» I a vosaltres, el ramat, el Senyor Déu us diu això: «Judicaré entre l'un i l'altre, moltons i cabrits».

Salm responsorial 22

El Senyor és el meu pastor, no em manca res,
em fa descansar en prats deliciosos.

R. *El Senyor és el meu pastor, no em manca res.*

Em mena al repòs vora l'aigua,
i allí em retorna.
Em guia pels camins segurs
per l'amor del seu nom. **R.**

Davant meu pareu taula vós mateix,
i els enemics ho veuen;
m'heu ungut el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meua copa. **R.**

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor
m'acompanyen tota la vida,
i viuré anys i més anys
a la casa del Senyor. **R.**

Lectura segona 1C 15,20-26,28

*Posarà el Regne en mans de Déu, el Pare.
Així Déu ho serà tot en tots*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist. Cadascun al moment que li correspon: Crist el primer, després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de

Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà a Déu que li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.

Al·leluia Mc 11,10

*Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Beneït el Regne del nostre pare David.
que està a punt d'arribar.*

Evangeli Mt 25,31-46

*S'asseurà al seu tron gloriós
i els separarà entre ells*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà al seu tron gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Llavors els separarà entre ells com un pastor separa les ovelles i les cabres, i posarà les ovelles a la dreta, i les cabres a l'esquerra.

Després el Rei dirà als de la seva dreta: Veniu beneïts del meu Pare: preneu possessió del Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Vosaltres quan jo tenia fam, em donàreu menjar, quan tenia set em donàreu beure, quan era foraster em vau acollir, quan em veíreu despullat, em vau vestir, quan estava malalt em vau visitar, quan era a la presó, vinguéreu a veure'm.

Els justos li respondran: Senyor, ¿quan us vam veure afamat i us vam donar menjar, o que passàveu set, i us vam donar beure? ¿Quan us vam veure foraster i us vam acollir, o despullat, i us vam vestir? ¿Quan us vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure-us?

El Rei els respondrà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi.

Després dirà als de la seva esquerra: Lluny de mi, maleïts: aneu-vos-en al foc etern preparat per al diable i els seus àngels. Vosaltres, quan jo tenia fam, no em donàreu menjar, quan tenia set, no em donàreu beure, quan era foraster, no em vau acollir, quan em veíreu despullat, no em vau vestir, quan estava malalt o a la presó, no em vau visitar.

Els li respondran: Senyor, ¿quan us vam veure afamat o que passàveu set, foraster, despullat, malalt o a la presó, i no vam fer res per vós?

Ell els contestarà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, per petit que fos, m'ho negàveu a mi.

I aniran als suplicis eterns, mentre que els justos entraran a la vida eterna.»

Tarraconense

diòcesis

El diumenge 17 de novembre les diòcesis catalanes van celebrar la diada de Germanor amb el lema «Per ser una Església millor... cal la participació de tots». La jornada serveix per conscienciar els catòlics de la necessitat que col·laborin en el

sosteniment de l'Església diocesana, alhora que és un bon moment per recaptar diners amb aquesta finalitat. Per tot això, les diòcesis fan balanç públic de la seva situació econòmica i presenten els resultats corresponents a l'exercici anterior. En aquesta ocasió, tenim

que les diòcesis de Barcelona, de Tarragona, de Tortosa i d'Urgell han presentat un resultat positiu, que les de Girona, de Solsona i de Vic han tancat l'exercici 2001 amb dèficit, i que la de Lleida ha aconseguit equilibrar el resultat final.

Balanç econòmic amb motiu de la diada de Germanor

■ Barcelona, Tarragona, Tortosa i Urgell presenten un resultat positiu; Girona, Solsona i Vic són deficitàries, i Lleida aconsegueix equilibrar el resultat

Barcelona

El balanç final sobre la gestió econòmica del 2001 per part de l'arquebisbat de Barcelona ha tingut com a resultat un lleuger superàvit de 0,07 milions d'euros. A aquest resultat, però, se li han d'afegir els números negatius acumulats en anys anteriors, que pujaven, el desembre del 2000, a 9 milions d'euros. El cardenal Ricard M. Carles va explicar que «el fet que hi continuï havent deutes es deu al gran nombre de temples construïts, ja que part de la construcció d'aquests temples s'ha fet recorrent a l'endeutament». El cardenal Carles també va lamentar el sistema de repartiment de fons de la Conferència Episcopal Espanyola, ja que, segons ell, suposa un greuge en el cas d'una diòcesi com la de Barcelona, que, si bé aporta molts diners al fons comú pel gran nombre de població que té —4.297.051 habitants—, en percep pocs en fer-se l'assignació segons el nombre de preveres.

Pel que fa al desglossament de l'exercici econòmic del 2001, trobem que s'han produït guanys tant en l'activitat financera, on hi ha hagut un superàvit de 0,33 milions d'euros, motivat bàsica-

ment per la venda d'immobles, com en l'activitat extraordinària. On s'han produït les pèrdues, fins a 1,06 milions d'euros, ha estat en l'apartat d'ingressos i de despeses extraordinaris. Els motius principals d'aquestes pèrdues són dos: en primer lloc, les ajudes a obres menors dels temples, que s'han fet vells i cal reparar-los; en segon lloc, l'increment de la retribució dels preveres a 14 pagues, fet que produeix un impacte sobre el compte de resultats d'1,05 milions d'euros. Una de les possibles solucions per equilibrar el pressupost ordinari seria que la col·lecta de Germanor fos més reexida, ja que va passar de 0,703 milions d'euros el 2000 a 0,682 milions d'euros el 2001. En general, els donatius que s'han fet a l'Església també han disminuït. Mn. Joan Benito, delegat diocesà d'Economia, va apuntar el canvi de moneda com a possible motiu de la disminució de donatius per part dels fidels i va recordar que, tal com diu el lema de la campanya de Germanor, «Per ser una Església millor... cal la participació de tots».

(Núria Naval)

El cardenal Carles va presidir la publicació dels resultats econòmics.

Girona

El to pastoral ha marcat aquest diumenge de sosteniment de l'Església diocesana a Girona. En aquest sentit, el nou delegat episcopal per a l'Economia del bisbat, Mn. Joan Solà, subratllava la dimensió solidària en l'ús dels recursos eclesiadístics i assegurava que «mentre a la societat civil, les corporacions públiques debaten l'aportació del 0,7% al Tercer Món, l'Església gironina de fa molts anys situa aquesta aportació entre el 18 i el 20% i en alguns aspectes s'apropa ja al 30%». De totes maneres l'estretor dels pressupostos segueix present especialment en el capítol del manteniment dels edificis. Mn. Solà assegurava que «l'Església és dipositària a la diòcesi de Girona d'un enorme patrimoni artístic, monumental i cultural. Aquesta situació ens ha atorgat fama de rics, malgrat viure en una realitat d'estretor i d'austeritat». Així, l'exercici 2001 s'ha tancat amb un resultat negatiu de 27.870,85 €.

El bisbe Carles Soler agràia als diocesans la seva generositat en obres benèfiques, però recordava la importància de col·laborar en la campanya de Germanor «per no veure'ns impeditos, per manca de recursos, de ser l'Església que necessitem i volem». Per això des de la Delegació d'Economia es recorden fórmules i avantatges en el suport de l'Església, com per exemple el 20% de desgravació en les aportacions fetes al bisbat. (Guillem Farré)

Lleida

La diòcesi de Lleida ha fet públic el seu balanç del moviment econòmic de l'any 2001, que pot ser qualificat com d'equilibrat, ja que han aconseguit igualar la xifra d'ingressos i la de despeses en 3.138.198,70 €.

El balanç ofereix una xifra d'ingressos de 3.138.198,70 €. Destaca el capítol d'aportació dels fidels mitjançant les col·lectes, els donatius, les subscripcions i els ingressos per serveis, que sumen un total de 1.872.166,25 €. Quant a altres aportacions, la diòcesi rep 924.019,24 € de la Conferència Episcopal Espanyola i 85.485,91 € de subvencions d'entitats. En el capítol de despeses ordinàries, que ascendeix a 3.136.614,33 €, destaca l'apartat de funcionament i activitats, amb 1.376.445,13 €, i el del personal amb 1.041.353,47 €. El balanç final s'equilibra en comptabilitzar els beneficis de l'any 2001, que sumen 1.584,37 €.

El bisbe Francesc Xavier Ciuraneta, en els tríptics editats amb el balanç econòmic que s'han distribuït per totes les parròquies, comunitats i moviments d'Església, diu que la col·lecta especial de Germanor és un dels termòmetres que mesura el grau de la comunió diocesana: «No n'hi ha prou de ser sensibles a les necessitats de la nostra parròquia. Ens cal pensar en les necessitats materials, com són restauració de temples, cases rectorals, locals de Càritas i per a formació.» Mons. Ciuraneta explica com amb una transparència exquisida es reparteix el que és fruit de les aportacions de tots, en una autèntica comunió de béns. «Per això apel·lo a la vostra generositat», diu el bisbe tot asseverant que és aquesta una aportació molt important i que expressa alhora una vivència molt rica de la pertinença eclesial, «com a membres corresponsables de la vida i missió de la nostra Església». (Jordi Curcó)

Solsona

La diòcesi solsonina ha presentat uns resultats negatius tant ordinaris com extraordinaris, tot i millorar els de l'any anterior. En l'apartat d'operacions ordinàries la diòcesi solsonina presenta un dèficit provocat pel creixement de les despeses de funcionament i activitats. Dins els ingressos, les aportacions dels fidels han estat de 581.092,54 €; les rendes de patrimoni, de 158.320,16 €, i l'assignació tributària i altres subvencions, de 907.596,94 €. Tot això no ha estat suficient per cobrir totes les despeses derivades de les retribucions de personal (826.137,56 €), de funcionament i activitats (528.635,52 €) i d'aportacions solidàries (263.091,75 €). Resta, doncs, un dèficit de 35.945,64 € com a resultat ordinari. Pel que fa als resultats extraordinaris, que han estat molt més bons que l'any anterior, el pes de les obres en temples i edificis (729.104,49 €) ha causat un desequilibri financer de 57.008,98 € que no han compensat les subvencions rebudes, la venda de patrimoni, els donatius extraordinaris i altres ingressos (672.095,51 €). El resultat total, doncs, de l'exercici econòmic corresponent al 2001 del bisbat de Solsona ha estat un dèficit de 92.954,62 euros.

En una petita nota que ha adreçat el bisbe Jaume Traserria a tota la comunitat diocesana amb motiu de la diada de Germanor, el bisbe ha recordat «el compromís que tenim tots els batejats d'estimar l'Església i d'ajudar-la amb la nostra col·laboració perquè pugui complir la missió que Nostre Senyor ha volgut confiar-li», una missió que es reparteix en la pastoral de les parròquies, les delegacions i la diòcesi i el servei cada cop més gran als pobres i marginats. (Ramon Estany)

Tarragona El balanç presentat sobre la gestió econòmica de l'exercici 2001 a l'arxidiòcesi de Tarragona indica que aquest es va tancar amb un lleuger superàvit xifrat en 3.602,21 €. Fonts de la Delegació diocesana d'Economia de l'arquebisbat van explicar que, evidentment, «aquest superàvit no implica que s'hagin produït uns guanys, sinó més aviat que s'han ajustat ingressos i despeses, tenint com a resultat aquesta diferència». El capítol d'ingressos totalitza la quantitat de 8.063.432,75 €, apartat on la partida d'aportacions dels fidels es xifra en 3.483.749,28 €. Aquesta quantitat representa el 58,4% de la gestió ordinària de l'arxidiòcesi. Per tant, més d'una tercera part dels recursos es van obtenir d'altres fonts, com ara l'aportació per mitjà de l'assignació tributària, que ascendeix a la quantitat d'1.140.004,12 €, o bé provinents de subvencions, per una suma d'1.250.678,69 €. La suma de les despeses es quantifica en 8.059.830,54 €.

L'equip responsable de l'economia diocesana no amaga els problemes: possible disminució de l'aportació; augment dels costos dels mitjans de prestació de serveis (la majoria, l'Església de Tarragona els ofereix gratuïts); creixement de les despeses de transport derivades de la diversificació parroquial que han d'atendre els preveres, o la necessitat de millores en immobles, entre d'altres. El delegat i ecònom diocesà, Mn. Xavier Reñé, ha explicat que «a l'arxidiòcesi de Tarragona hi ha 199 esglésies parroquials, moltes ermites, llocs de culte i immobles que cal atendre i mantenir. Com diu el lema de la diada d'enguany, "Per ser una Església millor... cal la participació de tots!", sense els ajuts l'Església arxidiocesana no podria assumir la despesa únicament amb els seus recursos». (Joan Boronat)

Tortosa El vicari episcopal d'Economia de la diòcesi, Josep Maria Membradó, en una nota de premsa dóna a conèixer els resultats econòmics del bisbat en l'exercici del 2001, unes dades econòmiques que corresponen exclusivament als ingressos i despeses de l'administració general del bisbat i de les parròquies. En queden excloses altres entitats diocesanes com el col·legi diocesà, la residència diocesana d'ancians i inversions extraordinàries. Unes dades referents a una diòcesi, la de Tortosa, que té 240.870 habitants, un nombre de sacerdots de 132, i 5 diaques, servint un total de 141 parròquies. Respecte de les dades del moviment econòmic de la diòcesi de Tortosa de l'exercici del 2001, cal destacar que les despeses van pujar 3.378.814,15 € i els ingressos, 3.380.861,31 €. Això significa que aquest any el bisbat tortosí ha tancat l'exercici econòmic amb un superàvit de 2.047,16 €. Superavit sí, encara que petit. Respecte dels ingressos cal notar que un 54,35% prové de les aportacions dels fidels en col·lectes i donatius; un 10,55% de rendes del patrimoni, i un 35,10% d'aportacions per assignació tributària i subvencions. Les dades referents al total de les despeses són: un 25,78% a personal; un 40,95% al funcionament i activitats dels equipaments diocesans; un 28,40% a comunió de béns, i un 4,87% a tributs i altres.

Altres dades d'interès fetes públiques són que les aportacions solidàries destinades a accions socials i de l'Església universal han estat de 864.722,49 €; que el mínim vital mensual percebut per cada sacerdot és de 634,63 €; que el nombre de quilòmetres que es fan per atendre les parròquies que no tenen sacerdot resident és de 276.323, amb un import de despeses de 58.718,64 €; i que la quantitat recollida en la campanya de Germanor 2001 és de 64.234,15 €, cosa que significa de mitjana 0,26 € per habitant. (Roman Casanova)

Urgell Un total d'ingressos de 2.312.108,56 € i de despeses de 2.306.622,29 € dóna un resultat positiu de 3.486,27 € en el moviment econòmic de l'acció pastoral del bisbat d'Urgell per a l'any 2001.

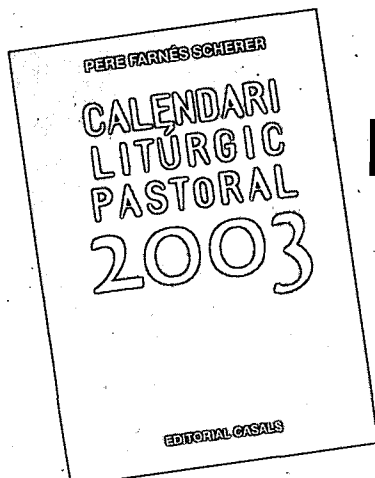
El bisbat d'Urgell té 184.500 habitants, amb una extensió de 7.630 km, i disposa de 120 preveres. La característica a tenir en compte és la dispersió de la població, de manera que la majoria de preveres atenen diferents poblets i celebren diverses misses en llocs separats fins i tot per 30 i 40 km de carretera local. Algun prevere serveix fins a 25 poblets.

La col·lecta de Germanor es va començar a fer al bisbat d'Urgell l'any 1980, quan es van recollir 1,3 milions de pessetes. Els resultats han crescut progressivament fins als 12 milions dels dos darrers anys. Els darrers set anys el resultat ha oscil·lat dels 12,4 milions del 1992 als 13,1 dels anys 1993 i 1997. Cal concloure que, després d'un creixement progressiu, el resultat de la col·lecta de Germanor es consolida en 72.125 euros cada any. Els darrers anys, la direcció del bisbat ha exhortat els fidels a subscriure aportacions periòdiques a l'Església diocesana. A part dels ingressos, les subscripcions garanteixen unes quotes fixes. La xifra actual de les subscripcions d'aportacions periòdiques és de 150 i sumen una quantitat que gira entorn dels 18.000 euros anuals.

En conclusió, la ruralia porta un contacte personal i càlid amb les persones que romanen en un món afectat per l'emigració. Aquests contactes i experiències compensen els esforços que els pastors han de fer per servir les petites comunitats. Econòmicament, però, la compensació és petita i desproporcionada a les despeses. Quan l'Església es plantegi aplicar l'autofinançament, la ruralia serà una dada a posar damunt la taula. (Antoni Mirabet)

Vic Els estats de comptes de l'any 2001, al bisbat de Vic, presenten un dèficit de 52.037 €, i revaliden la tendència deficitària que hi ha hagut en els darrers anys. En l'exercici del 2001 cal destacar un important esforç en dotació d'amortitzacions i una implicació directa amb la construcció i despeses de funcionament del Museu Episcopal de Vic. Relacionades amb aquesta infraestructura, el bisbat va rebre subvencions d'entitats públiques per valor de 666.599 € i va realitzar vendes de patrimoni per un valor de 501.717 €. Entre els ingressos, que sumen un total de 9.854.588,49 €, la principal partida és l'aportació dels fidels, en un 62%, seguit d'un 25% que correspon a aportacions per assignacions, tant la tributària com les subvencions. Finalment un 12% prové de les rendes del patrimoni. Referent a això el bisbe de Vic, Mons. Josep Maria Guix, ha puntualitzat que «les vendes del patrimoni han servit per finançar reformes en grans edificis» i que, per tant, «el bisbat no es despatrimonialitza, sinó que millora la qualitat del patrimoni que té». Pel que fa a les despeses, de valor total 9.906.595,55 €, el 60% s'ha destinat a funcionament i activitats dels equipaments diocesans. Segueixen les corresponents a personal, amb un 18,92%, i les de comunicació de béns, amb un 18,54%.

Referent a la campanya Germanor, per a l'autofinançament de l'Església, la quantitat recaptada decreix progressivament. Si l'any 1978 es van recollir aproximadament 74.000 €, l'any 2001 aquesta davallada progressiva va arribar als 57.000 euros. És per això que el bisbe Josep Maria Guix ha suggerit la conveniència de «buscar noves formes de presentació de la campanya». (Fàtima Alemany)

CALENDARI DE L'ANY LITÚRGIC 2003

Preparat per Pere Farnés Scherer, pvr.

Disponible en català i castellà

Com a les edicions anteriors aquest Calendari conté:

- Una guia completa i detallada de cadascuna de les celebracions de l'Eucaristia i de la Litúrgia de les Hores.
- Nombrosos suggeriments per vitalitzar, enriquir i donar varietat a les celebracions, amb fidelitat total a l'actual normativa litúrgica.
- Diferents notes d'espiritualitat litúrgica per comprendre i viure més bé la participació activa, no tan sols externa, sinó també interna.
- Record diari de les celebracions pròpies de les diverses diòcesis d'Espanya i de les diferents comunitats religioses i comunitats eclesials.

Com a principals novetats l'edició del Calendari 2003 presenta també:

- Referències a alguns dels canvis en la normativa litúrgica, introduïts per la *Institutio* de la 3a edició del Missal de Pau VI i que, com a textos normatius, són ja vigents.
- Al·lusió, en els seus dies propis, de les celebracions introduïdes al Calendari que figura en la 3a edició de l'anomenat Missal i del trasllat necessari d'algunes memòries locals que ara coincideixen amb les celebracions d'una major categoria litúrgica introduïdes en el nou Calendari.

Rústica • 416 pàg. • 12 x 17 cm
PVP 9€ (amb IVA)

Comandes a la vostra llibreria habitual, o bé directament a:

EDITORIAL CASALS, S.A.

Casp, 79 - 08013 Barcelona

Tel. 932 449 550 - 902 158 286 - 916 421 370

Fax 932 656 895 - 916 420 086 / casals@editorialcasals.com

Barcelona

Deu anys de la parròquia del Patriarca Abraham

BARCELONA.— Fa deu anys, després dels Jocs Olímpics i Paralímpics de Barcelona, naixia la parròquia del Patriarca Abraham com a parròquia del barri de la Vila Olímpica (c/ Jaume Vicens i Vives, 6), amb una vocació de servei que pontenciés una societat més humana i fraternal, capaç de diàleg entre les religions especialment filles d'Abraham i ferm puntal de pau i d'hospitalitat per a tota la ciutat i els pobles de la terra. Entre els actes d'aquest desè aniversari, destaca la conferència *Els cristians en diàleg amb les religions*, per Francesc Torralba, dijous 21 de novembre a les 20 h; la solemne Eucaristia amb la participació de la coral Icària, diumenge 24 de novembre a les 11 h, i la VII Trobada de Pregària Interreligiosa pel Dia Mundial de la Sida, organitzada per l'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós, dijous 28 de novembre a les 20 h. (C.C.)

Sant Pere de les Puel·les recorda el baptisme de sant Josep Oriol

BARCELONA.— Enguany celebrem el 300 aniversari de la mort de sant Josep Oriol, elevat als altars el 5 de setembre del 1806 per Pius VII. Són molts els actes que amb aquest motiu es duen a terme i la parròquia de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona s'hi suma amb la celebració del 352 aniversari del baptisme de sant Josep Oriol a la seva parròquia natal. Així, el divendres 22 de novembre, a les 18.30 h, hi haurà la benedicció de les noves imatges de santa Caterina d'Alexandria i de sant Francesc de Paula; a les 19 h, la sortida en processó des de la capella de sant Josep Oriol (c/ Verge del Pilar, 4), casa natal del sant, fins a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les, passant pel carrer Sant Pere més Baix; a les 19.15 h, l'Eucaristia solemne, i a les 20.30 h, la inauguració de la pintura de sant Josep Oriol al baptisteri de la parròquia. Les celebracions acabaran el dissabte 23 de novembre, a les 18 h, amb la conferència que Enrique Calicó, autor de *Vida de sant Josep Oriol*, amb dibuixos de Pilarín Bayés, pronunciarà sobre el sant. (C.C.)

Reunió anual dels Grups d'Oració i Amistat

BARCELONA.— El 24 de novembre, al Col·legi La Salle Bonanova (passatge de la Bonanova, 6, de Barcelona), tindrà lloc la XXXI Reunió Anual dels Grups d'Oració i d'Amistat de Barcelona. Serà un dia en record i agraïment al seu fundador recentment desaparegut, Mons. Josep M. Cases i Deordal. La reunió començarà a les deu del matí i acabarà a les cinc de la tarda amb l'Eucaristia presidida per Mons. Josep Àngel Sáiz, bisbe auxiliar de Barcelona. (C.C.)

Nou president de la Unió de Religiosos

■ El P. Pere Borràs és superior provincial dels jesuïtes

BARCELONA.— El 4 de novembre passat la Comissió Permanent de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) va elegir el P. Pere Borràs i Duran, superior

provincial dels jesuïtes, com a nou president de la URC. El P. Borràs, nascut a Barcelona l'any 1948, substitueix així el caputxí fra Enric Castells.

D'altra banda, el 24 d'octubre passat es va celebrar la XLVII Assemblea de la URC al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès. Va ser aleshores que hi va haver el canvi dels superiors majors que formen part de la Comissió Permanent: el caputxí Enric Castells i el salesià Domènec Valls van ser rellevats pel jesuïta Pere Borràs i el salesià Joan Codina. D'altra banda, Valerià Simon, germà marista, va deixar la secretaria general, així com la germana Maria Castellort, de la Companyia de Maria. Va ser ratificada, com a nova secretària general, Maria Isabel Espinosa, Filla de Maria Auxiliadora (salesiana).

Al matí, hi va haver la ponència *Reflexió sobre el mapa pastoral dels bisbats de Catalunya*, impartida per Joan Torra, vicari episcopal de Vic i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, així com dues comunicacions: *El moment educatiu actual i els instituts de vida religiosa*, a càrrec de Francesc Riu, secretari general de l'Escola Cristiana de Catalunya,

El P. Pere Borràs i Duran.

i *L'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós*, per Francesc Torradeflot, membre d'aquesta associació.

Comissió Permanent de la URC

PRESIDENT

P. Pere Borràs i Duran, jesuïta

VICEPRESIDENTA

Gna. M. Magdalena Codony i Baranera, missionera Cor de Maria

VOCALS

P. Joan Codina i Giol, salesià

G. Quim Erra i Mas, germà de Sant Joan de Déu

Gna. Esther Gutiérrez Rojas, religiosa de Sant Josep de Girona

Gna. M. Carme Lleyda i Beciana, carmelita Vedruna

Finalment, es va compartir la taula del Senyor en una celebració eucarística, presidida per Mons. Francesc X. Ciuraneta, bisbe de Lleida i responsable de la Vida Religiosa a Catalunya, i concelebrada per fra Enric Castells i el P. Domènec Valls. (C.C.)

Trenta-cinc intel·lectuals reflexionen sobre la descristianització

MONTSERRAT.— Amb el títol *Descristianització?* es va celebrar a Montserrat, del 7 al 9 de novembre, una trobada de 35 intel·lectuals cristians procedents de les quatre àrees culturals (castellana, catalana, gallega i basca) de l'Estat. Plantejat com un debat obert, l'encontre va aportar una anàlisi de la situació actual en què es va constatar no només un decreixement de la pràctica religiosa sinó un diagnòstic sobre les seves causes i símptomes. Es constata que hi ha una desinstitucionalització eclesial, però això no vol dir que sigui una descristianització de la fe real.

Igualment, els assistents a la trobada van valorar les modificacions que cal impulsar per fer present el missatge cristià en cadascuna de les quatre àrees: renovació de les formulacions doctrinals, de l'organització eclesial i de les formes de trans-

missió del missatge cristià. També, van comentar que caldria parlar una atenció especial als nous elements, al nou llenguatge i a la nova vivència de la religiositat. Finalment, es va acordar que la propera trobada d'intel·lectuals cristians que organitza la Fundació Joan Maragall es faci al País Basc, el novembre del 2003.

Els participants en l'edició d'enguany a Montserrat van ser, entre d'altres, Mons. Joan Carrera, Ignasi Fossas, Pere Lluís Font, Antoni Matabosch i Joan Estruch, de l'àrea cultural catalana; Francisco Carballo i Bernardo García Cendán, de l'àrea cultural gallega; José Antonio Arnal, Juan de Dios Martín Velasco i José M. Martín Patino, com a representants de l'àrea cultural castellana, i Carlos García de Andoín, Luis M. Goicoechea, Ramón Ibeas i Gaspar Martínez, de l'àrea del País Basc. (C.C.)

Assemblea estatutària del Fòrum d'Associacions Catòliques d'Adults

BARCELONA.— El 23 de novembre tindrà lloc, a la casa d'exercicis de Sarrià, l'assemblea estatutària del Fòrum d'Associacions Catòliques d'Adults de la diòcesi de Barcelona, en què hi haurà la renovació de quatre llocs de la junta. En el curs de la jornada, que començarà a les 9.30 h i acabarà a les 14 h, pronunciarà una conferència el professor Francesc Torralba sobre el tema *Fe i religiositat en el món d'avui*. (C.C.)

VOLEU DONAR SENTIT A LA VOSTRA VIDA?

Us hi ajudaria una trobada amb Déu.

EXERCICIS ESPIRITUALS

Dirigits per un sacerdot de la Unió Sacerdotal Lumen Dei. Inspirats en sant Ignasi, en règim d'internat i silenci.

30 NOVEMBRE - 1 DESEMBRE
(Entrant el dia 29 a la nit)

Tel. 933 013 194

c/ Xuclà, 19 - 08001 Barcelona
Recessos externs els 2ns diumenges de cada mes

A la parròquia de la Concepció de Barcelona es viu amb intensitat l'esp

Primera imatge venerada del P.

El 6 d'octubre passat va tenir lloc a la parròquia de la Puríssima Concepció de Barcelona la benedicció solemne de la primera imatge que es venera a Catalunya del pare caputxí sant Pius de Pietrelcina. Es tracta d'una estàtua en bronze daurat feta pel prestigiós escultor Manuel Cusachs, el mateix artista que va fer l'escultura de l'abat Oliba del monestir de Montserrat. La imatge del nou sant es troba ubicada a la capella del Santíssim d'aquesta parròquia de l'Eixample barceloní.

La benedicció de la imatge es va fer en el transcurs d'una celebració presidida pel rector de la Concepció, Mn. Ramon Corts i Blay, i predicant l'homilia el frare caputxí Valentí Serra de Manresa, un dels impulsors principals d'aquest projecte.

L'escultura de bronze del caputxí i sacerdot estigmatitzat, sant Pius de Pie-

L'escultura del pare Pius conté una gran expressivitat mística.

Manuel Cusachs ha sabut reflectir en el bronze una imatge suggeridora del nou sant.

El 6 d'octubre passat la imatge va ser beneïda i entronitzada a la Concepció.

UNA IMATGE MODERNA I EXPRESSIVA

L'increment a Barcelona del nombre d'Amics del P. Pius feia necessari poder comptar amb una imatge que fos, alhora, moderna i expressiva. El rector de la parròquia de la Puríssima Concepció va donar el vistiplau al projecte de l'escultura que va ser confiat al prestigiós escultor mataroní Manuel Cusachs. «Quan es va decidir que s'havia de comptar amb una escultura per afavorir la pregària, calia confiar-ne l'execució a un dels artistes religiosos més significatius dels nostres dies. I Manuel Cusachs ha sabut fer una imatge suggeridora en bronze de gran expressivitat mística —tant pel que fa al rostre i al comportament del sant, com pels estigmes

que hi estan representats—, que dia a dia convida a la devoció i pregària», assenyala fra Valentí. L'estàtua està col·locada prop de la porta de la capella del Santíssim, on se celebren els sagraments de l'Eucaristia i de la Reconciliació. El pare Pius convida així els fidels a apropar-se a la pregària i a la recepció d'aquests dos sagraments que ajuden imprescindiblement a dur una vida cristiana amb profunditat.

En paral·lel durant la festa litúrgica de sant Pius de Pietrelcina, el 23 de setembre, una relíquia del sant que es troba en un reliquiari de la mateixa parròquia —una partícula de roba envermellida pels seus estigmes—, s'oferirà a la devoció dels fidels.

Reportatge: Josep Romero

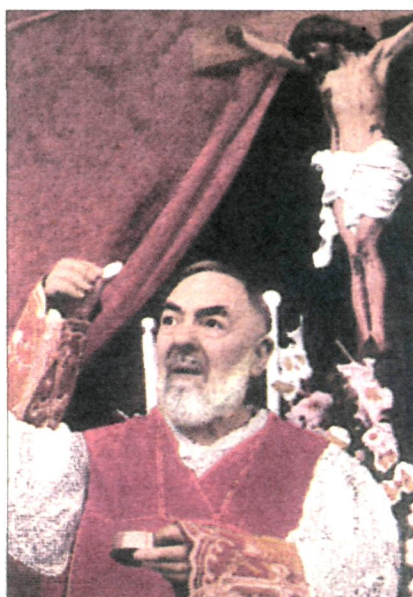
trencina, ha costat prop de nou mil euros i és sufragada amb els donatius dels devots i amics del sant.

L'elecció de la parròquia de la Puríssima Concepció de Barcelona per a la ubicació de la imatge del nou sant va coincidir amb la trobada d'Amics del Pare Pius, organitzada per l'Apostolat de l'Oració d'aquesta església el novembre del 2001. En aquesta primera reunió es va decidir l'organització d'un grup de pregària, segons l'espiritualitat del pare Pius, i es van fixar com a objectius principals fomentar i difondre'n la devoció, i cercar una finalitat caritativa a aquesta obra. Fra Valentí Serra explica que l'elecció de l'església de la Concepció ha resultat molt encertada si «tenim en compte la gran participació del poble fidel en les trobades mensuals de pregària que tenen lloc els darrers dilluns de cada mes, principalment en el Rosari meditat, que s'ha vist millorat i reforçat amb les projeccions audiovisuals dels misteris del Rosari...».

Pare Pius: una vida plena de pregària, penitència i caritat

«La pregària és l'arma més bona que tenim; és la clau al cor de Déu. Has de parlar a Jesús no tan sols amb els teus llavis sinó amb el teu cor. En realitat, en algunes ocasions li has de parlar només amb el cor...»

El pare Pius va néixer al si d'una família humil i religiosa d'agricultors el maig del 1887 a la localitat de Pietrelcina, al sud d'Itàlia. Als 15 anys va fer l'ingrés al noviciat dels Pares Caputxins a la ciutat de Marcone, i es va formar a l'escola espiritual de Sant Francesc d'Assís. Va ser ordenat sacerdot el 1910. El 1918 mentre pregava davant d'un santcrist li van aparèixer visiblement les nafres de Nostre Senyor a les mans, peus i costat esquerre del pit.

Grans multituds, de totes les nacionalitats van passar pel seu confessional. Tota la seva vida no va ser res més que una contínua pregària, penitència i caritat, cosa que no va impedir que sembrés al voltant seu felicitat i una gran alegria entre qui escoltava les seves paraules. En l'àmbit de la caritat social es va comprometre a alleujar els dolors i les misèries de nombroses famílies, especialment amb la fundació de la «Casa de l'Alleujament del Patiment», inaugurada el maig del 1956.

El 23 de setembre del 1968 va encomanar l'ànima a Nostre Senyor, a l'edat de 81 anys, i va ser sepultat a la cripta del santuari de Nostra Senyora de les Gràcies, a la localitat italiana de San Giovanni Rotondo. La seva tomba és visitada per un nombre sempre creixent de pelegrins d'arreu del món.

iritualitat de sant Pius de Pietrelcina Pius a Catalunya

Joan Pau II i el pare Pius

El Sant Pare va conèixer el pare Pius personalment el 1947, poc després de la seva ordenació sacerdotal, es confessa amb ell i assisteix a la seva missa. Segons s'explica, el pare Pius va profetitzar que aquell jove sacerdot un dia seria Papa. L'any 1962 el llavors arquebisbe de Cracòvia escriu al sacerdot caputxí encomanant-li una concitadana seva que pateix una greu malaltia. Deu dies més tard, l'arquebisbe li torna a escriure i li agraeix la millora de la salut d'aquella persona.

El 1974 l'aleshores arquebisbe visita la tomba del P. Pius, mort cinc anys enrere. Finalment, el 1987, ja Papa, torna a visitar-la a San Giovanni Rotondo.

Joan Pau II ha mostrat una gran estimació per la vida i obra del nou sant, «el desig del qual d'imitar Crist va ser particularment viu». Els preliminars de la seva causa de beatificació i canonització es van iniciar el novembre del 1969. Va ser declarat venerable el 18 de desembre del 1997 i beat el 2 de maig del 1999. El novembre del 2001 la Congregació dels Sants va declarar «científicament inexplicable» la guarició, atribuïda a la intercessió del P. Pius, d'un nen de 8 anys ocorreguda el gener del 2000 al mateix hospital que el sacerdot va fer construir a San Giovanni Rotondo.

Va ser declarat sant el 16 de juny del 2002, en una multitudinària cerimònia presidida a la plaça de Sant Pere per Joan Pau II. Es calcula que unes 200.000 persones van assistir als actes de canonització. El Papa va assenyalar durant l'homília: «Què n'és d'actual l'espiritualitat de la Creu viscuda per l'humil caputxí de Pietrelcina! El nostre temps necessita redescobrir el seu valor per obrir el cor a l'esperança (...) Pregària i caritat, aquesta és la síntesi summament concreta de l'ensenyament del pare Pius, que avui torna a proposar-se a tothom.»

Pregar i fer pregar

Un dels desitjos principals del pare Pius era el de pregar i fer pregar. Sempre es va preocupar per la sort del món sencer, pregava per l'evangelització i dedicava la vida al pròxim. Amb el nou sant comencen a proliferar els denominats «Grups d'Oració», com a resposta a la seva invitació de pregar i pregar en comú. Aquestes associacions laïcals reconegudes per la Santa Seu estan formades per fidels que s'apleguen sota el guiatge d'un sacerdot per formar-se espiritualment i dur una vida cristiana cada vegada més coherent, amb permís del bisbe d'una diòcesi, en obediència a l'Església.

Avui hi ha arreu del món més de 3.000 grups amb més de 400.000 devots. Promouen iniciatives de caràcter espiritual i assistencial, en contacte constant amb el Centre Grups d'Oració Pare Pius ubicat a Itàlia.

Pregària a sant Pius de Pietrelcina

Oh, Déu, que heu atorgat a sant Pius de Pietrelcina, caputxí, la gràcia de participar, molt especialment, a través dels estigmes, en la Passió del vostre Fill, us demanem, per la seva intercessió, de saber conformar-nos a la mort del vostre Fill Jesucrist, i de ser participants de la seva resurrecció. Per Nostre Senyor Jesucrist...

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA, PARE CAPUTXÍ I
CONSILIARI DELS GRUPS D'ORACIÓ AMICS DEL
PARE PIUS DE LA PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ

«El P. Pius enriqueix el carisma de l'Església amb el seu testimoni de patiment i d'amor»

—La imatge del P. Pius que podem trobar a la parròquia de la Puríssima Concepció, és l'única del sant venerada a Catalunya?

—Pot ser que hi hagi alguna altra imatge d'aquestes «estandarditzades» i de mal gust que es troben en comerços d'Itàlia ubicada en alguna església de Catalunya, però com a imatge escultòrica, benèdida, entronitzada i amb personalitat pròpia és, veritablement, la primera del nostre país.

—Quin és el sentit de la santedat del P. Pius?

—És un dels testimonis més eloqüents de la irrupció d'allò sobrenatural en la vida de cada dia que, en aquest temps de secularitat, ha estimulat la fe de moltíssims fidels que han desitjat aprofundir en la vida cristiana per aconseguir la santedat, que és la plenitud de la felicitat.

—En la seva opinió, quin seria el punt central de l'experiència del nou sant?

—Penso que ha de ser la irrepetible mística de sentir, a través de les nafres, el dolor i amor que va sentir

el mateix Jesús crucificat.

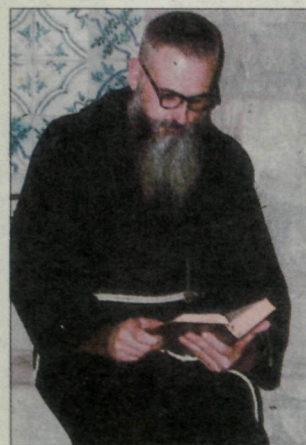
—Quina explicació es pot donar al fenomen popular suscitat pel P. Pius?

—En un clima de fort materialisme i secularitat, el fenomen popular al voltant del P. Pius podria ser una mena de revolució dels laics en contra de la intel·lectualització i secularització de la fe. Ha estat una forta i imparabile manifestació del desig de Déu, i de la fe en la irrupció d'allò sobrenatural en la vida de cada dia, malgrat les opinions contràries, fortament racionalistes, de «savis i entesos» que, òbviament,

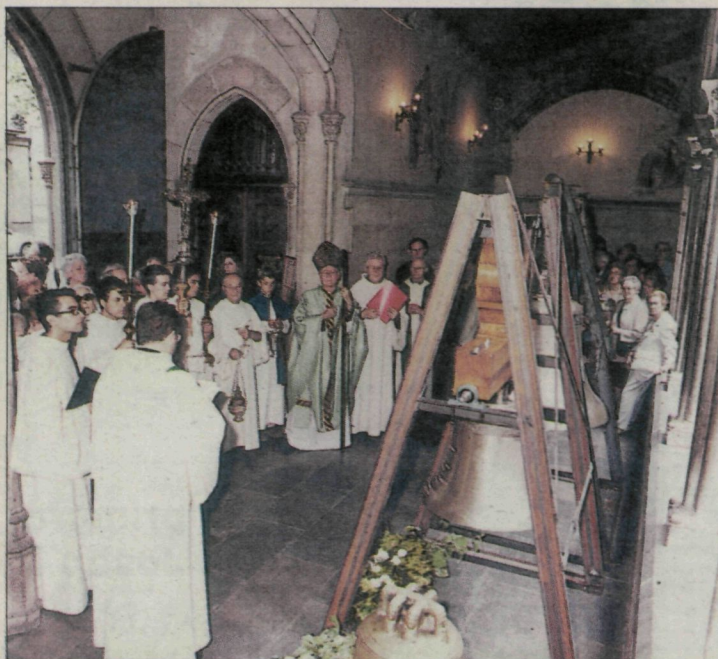
no poden creure en «miracles» ni en fenòmens sobrenaturals...

—Quina és l'aportació del nou sant a l'Església?

—El P. Pius, des de la seva minoritat, com a veritable fill de Sant Francesc, dins l'orde dels Frares Menors Caputxins, enriqueix el carisma de l'Església amb el seu testimoni de patiment i amor per als pecadors i allunyats de la fe, alhora un reflex dels sentiments redemptors de Crist crucificat.

La parròquia de la Puríssima Concepció i el P. Pius

Un altre dels esdeveniments que darrerament ha destacat a la Concepció és la rehabilitació de les seves campanes.

La parròquia de la Puríssima Concepció i de l'Assumpció de Nostra Senyora es troba en la confluència dels carrers Aragó i Llàlria, al centre de Barcelona. Es va establir en aquest lloc l'any 1871, ara fa 132 anys i és una de les mostres més bones de l'arquitectura gòtica. És l'església (segle XIV) i el claustre (segles XIV-XVI) de l'antic reial monestir de Santa Maria de Jonqueres, de les monges de l'Orde de Sant Jaume, fundades a Sant Vicenç de Jonqueres, prop de Sabadell. Inicialment es trobava a la plaça de Jonqueres, avui Via Laietana, just on hi ha l'edifici de la Caixa de Pensions. El campanari era de l'església de Sant Miquel, propera a l'Ajuntament.

Arran de la remodelació decimonònica de l'actual pla-

ça de Sant Jaume i l'obertura de la Via Laietana, el campanari i el claustre d'aquesta església parroquial van ser traslladats, pedra a pedra, a l'emplaçament actual de l'Eixample.

Per tal de completar aquest conjunt extraordinari, el 14 de juliol passat, Mons. Ricard Maria Carles, cardenal-arquebisbe de Barcelona, va beneir dues campanes noves d'un so peculiar i bellíssim. El pas del temps ha anat deteriorant l'edifici i, és per això, que el seu rector, Mn. Ramon Corts, n'ha promogut una restauració a fons que es desenvoluparà en diverses etapes. El 6 d'octubre el temple va ser escenari de la benedicció de la imatge del primer sacerdot estigmatitzat de la història, el caputxí pare Pius.

Solsona

La diòcesi celebra els 25 anys de la consagració episcopal d'Antoni Deig

■ La catedral va acollir una Eucaristia que posava fi a un seguit de celebracions

SOLSONA.— Mons. Antoni Deig ha celebrat les noces episcopals primer a Menorca, amb els homenatges que li han fet a Maó, Ciutadella i Alaior. El dissabte 9 de setembre va ser Navàs qui li va dedicar una Eucaristia, mentre que el diumenge 10 de novembre va ser la mateixa catedral de Solsona, coincidint també amb l'aniversari de la dedicació de la seu solsonina, el 1163.

Un any després que Deig traspassés les tasques pastorals al bisbe Jaume Traserria, la diòcesi solsonina continua recordant amb afecte el bisbe emèrit, i és per aquest motiu que les celebracions d'aquests dies han tingut un caire senzill però familiar. A Solsona, l'Eucaristia va començar a les cinc de la tarda, enmig d'una nombrosa assistència de feligresos que ompliren la catedral, més de seixanta preveres i una representació de les autoritats civils, encapçalada per l'alcalde de Solsona, Ramon Llumà, el president del Consell Comarcal del Solsonès, Joan Serra, i el diputat provincial de Lleida, Ventura Roca. El bisbe Jaume Traserria, a l'inici, va tenir unes paraules d'agraïment envers el bisbe emè-

rit pels bons serveis que ha ofert a l'Església de Solsona.

En la seva homília, Mons. Deig va subratllar la coincidència d'haver escollit aquest dia per celebrar les noces episcopals amb l'aniversari de la dedicació de la catedral de Solsona, fet que reforça el lligam amb el bisbe, tot fent-lo més íntim i més nostre, per ser la catedral la mare de totes les esglésies de la diòcesi. El bisbe emèrit va agrair de tot cor la celebració i va demanar a tots els fidels que siguin testimonis del patiment de Jesús, anunciant-lo amb les seves obres i donant-se a l'Església. Tal com va dir, «cal que sigueu la sal i la llum».

El bisbe Deig sempre s'ha mostrat proper als diocesans.

Acabada l'Eucaristia, un representant de la diòcesi va pujar a llegir un escrit d'agraïment al bisbe Deig, en el qual es va repassar tota la seva trajectòria humana i social des que és bisbe. Així, van destacar

la celebració dels 400 anys del bisbat de Solsona, el Concili Tarraconense, les pastorals que ha publicat i la famosa conferència que va oferir a la Universitat Catalana d'Estiu. I és clar, també l'inici de la restauració de la catedral solsonina, la residència del Seminari de Solsona o la revista *Solc*. Després de tantes lloances, Mons. Deig, mig emocionat, va agrair de nou a tots els fidels aquest homenatge amb un «m'heu fet posar vermell», però amb un fort i clar «ho hem fet entre tots», i és que Solsona i Deig han estat i seran sempre com una pinya.

La celebració va acabar amb un berenar popular a la plaça de Palau, al costat de la catedral, i amb una ballada de sardanes. Va ser aquell moment en què el bisbe Deig, preveres i laics van aprofitar per parlar distesament i properament, com sempre ha estat el tracte entre el bisbe emèrit de Solsona i el seu poble, fidel al seu lema episcopal: «Per atansar-me als homes.»

Text i foto: Ramon Estany

Testimoni i formació, objectiu de les trobades per a joves

SOLSONA.— Amb el títol *Trobar-te amb Jesús i amb altres joves!*, les delegacions de Joventut i de Vocacions del bisbat de Solsona han iniciat una nova proposta per als joves de 17 a 27 anys que té lloc un dissabte al mes a Solsona.

Així, la Delegació diocesana de Joventut ha començat aquest mes de novembre una sèrie de trobades, de caràcter mensual, adreçades a joves d'arreu del bisbat. Són unes trobades per compartir moments de formació i de reflexió, de pregària i eucaristia, de testimonis de vida, amb joves de tot el bisbat. Aquestes trobades es fan al Seminari de Solsona un dissabte al mes durant el curs 2002-03, de dos quarts d'onze del matí a les sis de la tarda. El preu per dia, que inclou dinar, és de 7 euros. És una bona oportunitat per als joves del Solsonès que tinguin ganes de compartir i d'enriquir la seva fe cristiana tot descobrint la seva vocació específica de vida

Foto: Ramon Estany

Tres joves participants a les trobades.

La delegació ha animat tots els joves interessats a inscriure-s'hi o a demanar més informació a: Teresa Gené (tel. 973 712 421 o teresagc15@hotmail.com), Mn. Josep M. Vilaseca (tel. 938 210 713 o josepmvr@terra.es) i Josep Àngel Colomé (jcolomess@uoc.edu o 649 636 990). (R.E.)

cristiana. En aquest moment hi participen una desena de nois i noies que, amb l'objectiu de créixer en la fe, participaran en dues vessants d'aquestes trobades: l'aspecte testimonial i l'aspecte formatiu. En el camp testimonial, coneixeran persones que han trobat Crist. El primer dissabte van visitar el P. Sanromà del Miracle, que els va explicar la seva experiència personal. En l'aspecte formatiu, destaca el treball a partir dels textos de la vida de Jesús, així com ensenyar a pregar i la celebració de l'Eucaristia.

Setmana Missionera a Cardona

CARDONA.— Entre els dies 24 i 27 d'octubre, la Delegació de Missions del bisbat de Solsona va preparar tot un seguit d'actes a Cardona destinats a recaptar fons per a un projecte d'enviament de mantes i olles a un camp de refugiats del Sudan. Els actes van constar d'una exposició solidària a la Sala dels Dolors, d'una Missa Missionera a càrrec d'uns missioners combonians a l'església parroquial el diumenge 27, i d'un acte de cloenda espectacular, el mateix diumenge a la tarda al Teatre Els Catòlics, amb un concert de *gospel*, a càrrec d'un grup d'animació missionera de Barcelona integrat per catorze actors, quatre músics i sis tècnics. La sala d'Els Catòlics va enregistrar una bona entrada, amb prop de 80 persones, que per les dimensions d'aquest local gairebé l'omplien. (R.E.)

VIC

50 anys de la primera missa de Mn. Josep Dalmau

SANT LLORENÇ SAVALL.— El diumenge 24 de novembre Mn. Josep Dalmau i Olivé celebrarà a l'església parroquial de Sant Llorenç els cinquanta anys de la primera missa amb una missa solemne d'acció de gràcies. Serà a les onze del matí i el cant anirà a càrrec de la Coral Polifònica Els Emprius, dirigida per Josep Olivella. «A mi, com a protagonista d'aquest acte», ha manifestat Mn. Dalmau, «m'ha semblat que podia suggerir-vos a tots els assistents un petit esforç per "compartir taula en forma de pa", i participar en el misteri de l'amor—Jesús de Natzaret—, que avui emergeix en el moment àlgid de la nostra abraçada de pau, present al bell mig de nosaltres». Amb motiu de la celebració, que també comptarà amb actes lúdics com una ballada de sardanes, es pot visitar l'exposició fotogràfica *Sant Llorenç Savall*, anys 30 així com una mostra d'escrits i llibres de Mn. Dalmau. (C.C.)

Casa Graupera Neules Neules des de 1895 a Mataró
Les autèntiques Neules Graupera són d'Enric Graupera.
Tres segles d'experiència ens avalen.

c/ Sant Simó, 5 cant. Fossar Xic (Mataró) Tel: 937 550 222 - Fax 937 550 326
a/e: info@casagraupera.com web: www.casagraupera.com

Horari: de dilluns a dissabte de 10 h a 14 h i de 17 h a 20.30 h (desembre tots els dies).

Les millors neules de tot Catalunya les de Casa Graupera. És clar!!!
Tasti les primeres neules en «pot de vidre» de disseny.
Així com els assortits en caps, record de Mataró. Torrons i polvorons com els d'abans, xocolates de disseny de fabricació pròpia i amb ingredients naturals.

Aquest Nadal demani Neules de «Qualitat Alimentària»
Servei a Domicili

Tortosa

Festa del Reservat, tradició i repte de futur

■ Mons. Xavier Salinas, acompanyat del bisbe auxiliar emèrit de València, Rafael Sanus, presideix els actes al Seminari diocesà

TORTOSA.— Una conferència amb el títol *Respostes cristianes dels laics al laïcisme*, a càrrec del professor Carles Cavallé, de l'IESE Business School de la Universitat de Navarra; l'Eucaristia presidida per Mons. Rafael Sanus Abad, bisbe auxiliar emèrit de València, i la processó amb el Santíssim Sagrament i la

consagració del Seminari a Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre, van ser els actes de commemoració del 51è aniversari de la reserva de l'Eucaristia al Seminari diocesà. Va ser el dilluns 4 de novembre i hi van assistir un centenar de sacerdots del presbiteri diocesà i els seminaristes.

La festa del Reservat és una festa amb arrels dels Operaris Diocesans, que van portar el Seminari diocesà fins a la instal·lació d'aquest en el nou edifici. Fa d'això 51 anys. Cada any, en el primer diumenge del mes de novembre, es feia una festa eucarística per commemorar la instal·lació del Santíssim Sagrament al sagrari del nou edifici. Era un dia profundament eucarístic. L'Eucaristia presidida pel bisbe diocesà, amb tota solemnitat, era després seguida d'una processó amb el Santíssim pels passadissos del Seminari fins al pati central, on es feia la consagració del Seminari a Jesucrist. El Santíssim restava exposat tot el dia per a l'adoració dels seminaristes i al vespre es feien les vespres solemnes i es feia la reserva. Des de fa vint-i-sis anys, a partir del 25è aniversari,

a causa de la manca de vocacions es va fer aquesta festa en dilluns, convidant tots els sacerdots de la diòcesi. Des d'aleshores s'ha convertit en la jornada sacerdotal d'inici de curs, alhora que ha mantingut el seu caire eucarístic.

Aquest any la conferència de la jornada del Reservat va anar a càrrec de Carles Cavallé, de l'IESE, que des de la seva visió de laic i d'home d'universitat, coneixedor de realitats diverses d'arreu del món, va donar una visió del món actual i de les respostes que els cristians hem de donar. Entre les coses que va dir cal remarcar aquestes: l'Occident actual, que

Al pati es va fer la consagració del Seminari a Jesucrist.

es presenta moltes vegades vist des de nosaltres com a poc cristià, cal dir que és essencialment cristià, en contrast amb altres llocs del món, on el cristianisme no ha arrelat. Les realitats del món occidental, de les quals estem tan orgullosos, com la ciència, les conquestes socials, la democràcia, la llibertat, l'estat de dret, el benestar, la solidaritat incondicional, tenen el seu fonament en el cristianisme i en la seva visió de Déu i de l'home. Però en el món occidental també tenim els nostres reptes actuals: manipulació genètica, drogues, armes, pobresa, malalties incurables, ignorància, avortament... Aquestes realitats són incompatibles amb la perspectiva cristiana. Podem dir que són manifestacions d'haver tret Déu de la vida de la societat, i per tant el gran problema del nostre món és no enfocar el món en perspectiva cristiana. Això és el laïcisme: treu-

re Déu de l'acció del món, recloure la religió a les consciències. El ponent va recordar una idea de sant Josepmaria Escrivà: «Cal posar Crist en el cim de totes les activitats humanes.» És aquesta la gran aportació dels laics cristians en aquest món de laïcisme.

La conferència va ser precedida per unes paraules de benvinguda del rector del Seminari diocesà, Mn. Ramon Font, per donar sentit a la jornada, tot recordant els cinc anys de presència del bisbe Salinas al bisbat de Tortosa. En nom del clergat va agrair l'interès i estima del bisbe pel Seminari i també el seu interès a potenciar les trobades sacerdotals com a instrument i expressió de la comunió presbiteral. També va recordar a tots els assistents el repte

que és per a tots el Seminari com a edifici, per posar l'accent en la promoció de les vocacions a la vida sacerdotal.

Per la seva part, el bisbe Sanus, en l'homília de l'Eucaristia, amb estil senzill i col·loquial va expressar la seva alegria per estar enmig del presbiteri diocesà de Tortosa. Alhora, va agrair al bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, la seva invitació i va recordar la seva relació amb ell, des del temps en què ell era rector del Seminari de València i el bisbe de Tortosa era seminarista. Va fer també

una visió de la realitat de l'Església en aquests moments. Així, tot i haver-hi fracassos, des de la fe en el Senyor, i posant-lo com a centre de tot, és possible mirar el futur amb esperança. També va fer un elogi dels preveres que estan en primera línia de l'Església i que viuen la veritable pastoral de contacte amb el poble de Déu.

Cal també remarcar els cants de la jornada, tant en la celebració eucarística, com en la processó i reserva. El cant del *Haec est dies*, després de la consagració a Crist Sacerdot del Seminari, és moment de records intensos per a moltes generacions de sacerdots. És una tradició que es manté, des de la realitat present diferent, però que vol mirar el futur amb esperança, perquè Jesucrist el Senyor és el centre del Seminari, de la diòcesi de Tortosa i de tot l'univers.

Roman Casanova

Conferència sobre el diàleg entre l'islam i occident a l'Observatori de l'Ebre

ROQUETES.— El 9 de novembre es va celebrar a l'Observatori de l'Ebre la quarta matinal de conferències-debat en línia fe-cultura-ciència. L'acte, amb una assistència majoritària de professors

aquest és un tema polièdric, ricament complex, que pot tenir manifestacions agressives i visceral, va recordar que l'islam ha estat sempre un veí proper a l'altra part de l'aiguai que, encara més, ha tingut uns vuit

segles de presència interactiva a la major part d'Espanya. «Sembla, doncs, que estem destinats a entendre'ns», va dir Lluís Sols, alhora que reconeixia que la condició prèvia del diàleg obliga a posar-se empàticament en la pell de l'altre. «Sense prejudicis es poden conèixer les coincidències bàsiques en l'àmbit religiós i cultural. Totes dues cultures

són filles de l'Antic Testament», va afirmar el conferenciant.

El Dr. Lluís Sols, que no va amagar la simpatia pels pobles musulmans alhora que va fer palesa la crítica contra la política nord-americana, va denunciar com el món occidental, començant justament pels Estats Units, adopta una línia unilateral i de prepotència. Per això, va advocar per destinar els diners dels pressupostos de la guerra a sufragar les necessitats dels més pobres i, per part de l'islam, a entrar en l'educació democràtica i a assimilar la declaració dels drets humans. (J.B.B.)

Un moment de l'acte.

d'ESO i de Batxillerat, va ser organitzat pel Consell Consultiu de la Fundació Manyà, que s'encarrega d'elegir un tema significatiu d'actualitat. Les dues hores i mitja que dura l'acte es divideixen entre una llarga exposició i un debat sempre molt participat. La conferència va tractar el *Diàleg entre la cultura de l'islam i occident*, a càrrec de Lluís Sols i Lucía, coordinador de l'Àrea Social de Cristianisme i Justícia, professor d'Història i membre del Síndic de Greuges de la Generalitat de Catalunya.

El conferenciant, després de dir que

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 932 175 607 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Lleida

Nou programa radiofònic d'informació religiosa

■ S'emet cada divendres per la cadena Cope

LLEIDA.— Des del 4 d'octubre, la cadena Cope a Lleida emet un nou programa d'informació religiosa, coordinat pel Departament de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Lleida i conduït per la cap de Programació, Carme Sabador. El nou programa, que porta com a títol *L'Església de Lleida* i que pot ser sintonitzat a través de la sintonia de Cope en el 1224 de l'OM, pretén, en paraules de la conductora de l'emissió, «acostar als ciutadans les diverses activitats de l'Església a les Terres de Ponent».

Cada setmana, en començar el programa, es repassen les principals notícies religioses dels darrers dies, especialment les generades a la diòcesi de Lleida i comarques, sota les quals es reflexionarà amb diferents entrevistes en directe. Setmanalment, també, Mn. Jaume Pedrós, delegat diocesà d'Ensenyament, efectuarà un comentari bíblic.

En el programa inaugural, així com en el darrer emès, que es va emetre el divendres 8 de novembre, el bisbe de Lleida, Mons. Francesc X. Ciuraneta, va participar en una tertúlia, que es repetirà cada primer divendres de mes amb la participació, si s'escau, dels altres bisbes de les terres de Lleida: els titulars de les diòcesis de Solsona i d'Urgell. En aquesta tertúlia hi pren part activa el corresponsal de *Catalunya Cristiana* a la diòcesi de Lleida, Jordi Curcó.

El bisbe de Lleida, en la seva primera tertúlia, va abordar el tema de la creació de les noves unitats pastorals, després de les dues primeres ja creades a la ciutat de Lleida. La primera d'aquestes agrupa les parròquies de Sant Pere, de Sant Joan i del Carme, a l'Eix Comercial de la ciutat. La segona ha estat creada recentment amb les tres parròquies del barri antic de la ciutat: Sant Llorenç, Sant Andreu i Sant Martí. El bisbe va manifestar que aquestes unitats pastorals s'aniran fent segons les necessitats. Va apuntar, però, la possibilitat que en un futur no gaire llunyà les dues parròquies del barri de Cappont, la Sagrada Família i Santa Teresa Jornet, conformin una unitat nova. «I això vol dir un rector únic per a totes les parròquies, amb un treball pastoral de conjunt coordinat amb els mossens que hi restin adscrits», va afirmar el bisbe.

El bisbe, així mateix, va manifestar la seva satisfacció pel fet que amb el nou curs dos joves lleidatans, de 17 i 14 anys, hagin decidit entrar al Seminari de Lleida, si bé continuaran amb els seus estudis i vivint amb la seva família: «L'equip del Seminari els farà un seguiment i atenció vocacional perquè es vagin formant i puguin anar discernint la seva vocació.» Mons. Ciuraneta va explicar com en aquests moments la diòcesi té dos seminaristes més al Seminari Interdiocesà de Barcelona, alhora que va anunciar la propera ordenació sacerdotal del diaca Joan Manuel Bardají, que tindrà lloc el proper 8 de desembre, festa de la Immaculada, a les cinc de la tarda, a la catedral de Lleida. «És tot un signe d'esperança», va afirmar el bisbe.

En la tertúlia que va ser retransmesa el divendres 8 de novembre, el bisbe Ciuraneta, a preguntes relacionades amb el conflicte del

Museu Diocesà amb la diòcesi de Barbastro-Montsó, va explicar que no s'ha rebut cap comunicació oficial sobre la petició presentada a Roma per reobrir el recurs. «Les proves presentades sobre la propietat de les obres són per a nosaltres essencials», va dir Mons. Ciuraneta, alhora que afegia que la solució definitiva d'aquest afer va per llarg.

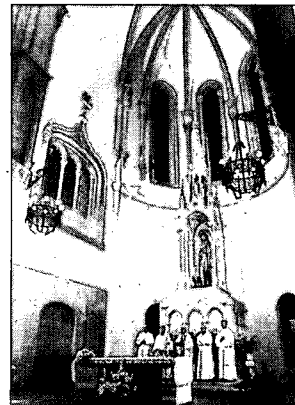
Durant el programa es va parlar sobre la restauració i habilitació imminent de la seu de l'Acadèmia Mariana de Lleida per destinar-la a ser seu de la Casa de l'Església. El projecte, que ha rebut el vistiplau de l'Ajuntament de Lleida, inclou alhora la construcció d'un nou immoble per a casa d'espiritualitat. Un altre tema tractat va ser la construcció de dues noves parròquies, la de Sant Antoni M. Claret, dels Pares Claretians, al barri de Balàfia, i la de Santa Teresa Jornet, al barri de Cappont, i per a les quals l'Ajuntament ha cedit els solaris corresponents. «Els dos projectes van endavant. La parròquia de Balàfia ja té el seu projecte avançat i la de Santa Teresa Jornet està apunt d'acabar el seu», va dir el bisbe tot donant el seu suport a tots dos projectes. (C.C.)

Els joves tenen el seu espai propi

La segona part de *L'Església de Lleida* es dedica a diversos espais monogràfics. Així, els segons divendres de mes es dediquen a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel) i a altres àmbits de pastoral (Salut, Penitenciària...), tot presentant i reflexionant a l'entorn de les seves realitats i problemàtiques. D'altra banda, els tercers divendres de cada mes estan destinats especialment als joves, amb un espai coordinat per la Delegació de Pastoral de Joventut, amb la sintonia del tema *Néixer D9*, de l'Aplec de l'Esperit. El programa inclou un editorial, l'entrevista, l'oci i la cultura, activitats dels joves d'Església i una tertúlia amb Esther Vilapriño i Joan Pujol. Per últim, els darrers divendres es dediquen a les activitats de diferents departaments de Càritas diocesana. També la música amb el mestre de capella de la catedral, Mn. Joaquim Mesallés, i les informacions que genera el Consell Pastoral Diocesà i altres delegacions i departaments diocesans, conformen part d'aquest nou programa religiós radiofònic de caràcter setmanal.

L'església de Sant Joan inaugura nou enllumenat

LLEIDA.— Tot i que ja el 24 de juny, amb motiu de la festa del seu titular, l'església de Sant Joan de Lleida va viure una gran celebració eucarística presidida pel bisbe Ciuraneta, amb motiu de la inauguració de les obres de restauració efectuades al temple, el 24 d'octubre passat, es va omplir de nou amb motiu de la inauguració del nou enllumenat, que aleshores no havia quedat acabat en la seva totalitat.

Una eucaristia concelebrada va inaugurar el nou enllumenat.

A dos quarts de vuit del vespre va tenir lloc una solemne Eucaristia, presidida en nom del bisbe de la diòcesi per Mn. Jesús Tarragona, delegat diocesà del Patrimoni Artístic i Cultural. Va ser concelebrada pel vicari general de la diòcesi, Mn. Joan R. Ezquerria; pel rector de la unitat pastoral, Mn. Joan Mora, i pels mossens adscrits a la parròquia: Mn. Ramon Freixes i Mn. Josep Mianau. Durant la celebració va actuar l'antiga Schola Cantorum de Sant Joan, sota la direcció de Lluís Virgili.

A la celebració hi va assistir el delegat de Fecsa-Endesa, Asensio Martínez, ja

que la fundació ha finançat el nou enllumenat del temple amb una aportació de 33.500 euros. Mn. Joan Mora va agrair aquest finançament, així com la col·laboració dels feligresos de la parròquia, que han fet possible que avui Sant Joan de Lleida sigui una església plena de llum. El projecte ha previst la col·locació de 32 punts de llum, distribuïts estratègicament en els arcs superiors de les voltes neogòti-

ques de l'església, així com 24 focus indirectes per a les capelles laterals i 10 en l'enllumenat especial per a la capella del Santíssim Sagrament.

Abans d'iniciar-se la missa, el delegat de Fecsa-Endesa va descobrir una placa commemorativa, acompanyat en aquest acte per l'alcalde de Lleida i pel subdelegat del Govern. Cal assenyalar que l'esmentada fundació va finançar fa tres anys la nova il·luminació de la catedral de Lleida, així com la de les catedrals de la Seu d'Urgell i de Solsona, i altres temples de la Vall d'Aran. (J.C.)

El bisbe Ciuraneta presidirà l'Advent a la catedral

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, presidirà a la catedral de Lleida l'eucaristia i el cant de vespres, durant els quatre diumenges d'Advent (1, 8, 15 i 22 de desembre). L'eucaristia tindrà lloc els quatre diumenges assenyalats a dos quarts de vuit del vespre i tot seguit es cantaran les vespres com a cloenda de la celebració. Si ja era habitual la celebració eucarística del bisbe de la diòcesi els diumenges d'Advent, enguany és tota una novetat que aquesta acabi amb el cant de vespres. Amb aquesta iniciativa, el bisbe Ciuraneta vol solemnitzar i viure litúrgicament i amb més intensitat amb els fidels el cicle d'Advent, tot preparant la Nativitat de Nostre Senyor Jesucrist. El bisbe Ciuraneta també té previst celebrar l'Advent amb els joves universitaris, amb una Eucaristia que tindrà lloc el dimecres 27 de novembre, a les 21.15 h, a la parròquia de Sant Ignasi.

Dia de la Seu Vella

D'altra banda, Mons. Ciuraneta va presidir per primera vegada, el 27 d'octubre, el Dia de la Seu Vella de Lleida, organitzat per l'Associació d'Amics de la Seu Vella de Lleida, que celebrava enguany el seu 30è aniversari. Els actes es van iniciar amb una missa a l'altar major de l'antiga catedral dels lleidatans, oficiada pel bisbe Ciuraneta i concelebrada per Mn. Jesús Tarragona, delegat diocesà de Patrimoni i expresident de l'entitat.

Durant la celebració, en què es va tenir un record especial pels socis difunts, va actuar la Coral Estel del Cercle de Belles Arts de Lleida, sota la direcció de Gemma Naranjo. L'Eucaristia va fina-

litzar amb el cant dels *Goigs a la Verge del Blau*, antiga i alhora llegendària imatge de Maria que es venerava a la Porta dels Apòstols de la seu vella i que avui es conserva a la catedral nova: «Puix de la ciutat i l'horta / el nom de Mare us escau; / Sigueu-nos del Cel la Porta, / Oh clement, Verge del Blau.»

Tot seguit va tenir lloc un acte acadèmic que va obrir el president de l'entitat, Joan Ramon González, i que va continuar el Dr. Ferran Boneu, president d'honor de l'associació, que va parlar sobre els orígens de l'Associació d'Amics de la Seu Vella. L'acte va acabar amb el lliurament dels premis d'Investigació Històrica, Periodisme escrit i gràfic i el Concurs de Pintura Ràpida Turó de la Seu Vella.

El bisbe Ciuraneta, en la seva intervenció, va agrair l'interès que havia demostrat l'entitat per la celebració d'una Eucaristia que obri, com és costum, els actes del Dia de la Seu Vella: «Enguany he pogut estar amb vosaltres, donant gràcies a Déu per tot el que representa aquesta seu vella, signe indiscutible de les arrels cristianes de Lleida.» Les campanes de la torres de la seu vella també es van unir a la celebració i als actes organitzats, amb un repic de campanes a càrrec de Josep Carvajal, de la Confraria de Campaners de Catalunya.

Els actes del Dia de la Seu Vella i commemoració alhora del 30è aniversari de l'associació s'havien iniciat ja el dia 22 d'octubre, amb la inauguració i benedicció per Mn. Jesús Tarragona del nou local de l'entitat, al carrer Major núm. 29. La seu vella de Lleida commemorarà el 22 de juliol de l'any 2003 el 800è aniversari de la col·locació de la primera pedra, amb tot un seguit d'actes i celebracions. (J.C.)

Menorca

Relleu a la Vicaria General i a la catedral

■ Les parròquies de la Mare de Déu del Roser de la catedral, Sant Francesc i la comunitat de Sant Miquel formen una unitat pastoral

CIUTADELLA.— La parròquia de la Mare de Déu del Roser de la catedral de Menorca ha canviat de responsables. Sebastià Taltavull Anglada i Joan Bosco Martí en van prendre possessió el 6 d'octubre com a rector i vicari, respectivament. Amb ells continuarà treballant Florenci Sastre Portella com a vicari. A la missa hi va prendre part el nou vicari general, Miquel Anglada Gelabert, fins ara màxim responsable de la catedral.

Mn. Anglada també va prendre possessió del càrrec de vicari general en una cerimònia al Palau Episcopal, presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Joan Piris, el 23 de setembre passat. Paral·lelament, Mn. Sebastià Taltavull va ser elegit també el dia 1 d'octubre nou president del Capítol de la Catedral, després de la renúncia feta pel mateix Miquel Anglada.

El nomenament el mes de juliol per part del bisbe Piris de Sebastià Taltavull com a nou rector de la catedral i també de Sant Francesc de Ciutadella, alhora que continua com a consiliari de la comunitat de Sant Miquel, va ser acollit amb sorpresa per la novetat que causava de connexió entre tres comunitats cristianes ubicades al centre històric de Ciutadella. Taltavull manifesta que la intenció «és construir una unitat pastoral entre les dues parròquies i la comunitat de Sant Miquel». Amb aquesta finalitat, indica que es cerca «crear comunió i evitar multiplicat de serveis que es poden conjuntar, tot i mantenir, de moment, l'especificitat de cada lloc». El nou rector de les dues parròquies manifesta «que és prest per dir quines iniciatives es duren a terme conjuntament», però «el que queda clar és que no podem multiplicar accions i hem de treballar conjuntament». Taltavull vol que les dues esglésies grans de la ciutat, la catedral i Sant Francesc, siguin dos «espais de silenci, de pregària, de culte, on els ciutadans trobin sempre algú amb qui poder parlar». A fi d'unificar serveis la rectoria de Sant Francesc acollirà el despatx de les dues parròquies. En referència a la catedral, Taltavull indica que «ha de mantenir i potenciar la seva activitat actual: ser una referència a la ciutat en el culte i en l'atenció social als necessitats. Per aquest motiu demanaré amb insistència la implicació dels feligresos». Mn. Taltavull vol potenciar el laicat en aquesta línia i «integrar-nos socialment i pastoralment en la demarcació parroquial de la catedral, que abasta, a més de part del casc antic, Dalt Es Penyals, Sa Quintana i la urbanització de Calan Blanes».

Sebastià Taltavull desenvoluparà també les funcions de delegat del bisbe en les Relacions Institucionals i Mitjans de Comunicació. Com a vicari general, ja venia desenvolupant aquest encàrrec de relacions institucionals; a fi «d'establir col·laboracions amb entitats polítiques, socials, associacions i amb l'administració, pel bé comú i al servei del poble menorquí». També coordinarà

l'àmbit pastoral de la comunicació, a través de la promoció del fet cristià en els marcs de la premsa, la ràdio i la televisió, i la coordinació del Butlletí Oficial del Bisbat, el Full Dominical i la pàgina web oficial del bisbat de Menorca. En aquest sentit, espera posar novament en marxa el Departament de Comunicació.

D'altra banda, Mons. Joan Piris Frígola va nomenar el 5 d'octubre passat quatre nous directors de secretariats diocesans. Per a Litúrgia i Oració ha estat elegit Mn. Jesús Llompart; per a Pastoral Universitària (de nova creació i fins ara dependent de Joventut), la seglar Magdalena Pelegrí; per a Joventut, la seglar Margarida Campins; i com a director del Departament de Comunicació, el sacerdot Juan Manuel Jiménez, que també desenvolupa la tasca de secretari particular del bisbe Piris.

Guillem Ferrer Monjo

URGELL

Els Grups d'Oració i Amistat reflexionen sobre els joves

BALAGUER.— Una reflexió sobre el món dels joves va ser el tema de la reunió dels Grups d'Oració i Amistat, celebrada al santuari del Sant Crist de Balaguer el 13 d'octubre. Joan Güell va presentar una ponència sobre *Els cinc amors de sant Francesc d'Assís*. Després d'una estona de pregària davant del Santíssim, en l'assemblea es va estudiar la realitat del món dels joves i Josep Solsona, de Ponts, Jordi Solé, de Vilves, i Ramon Oromí, de Tornabous, van contrastar el debat des de la perspectiva de la joventut. El bisbe d'Urgell, Mons. Joan M. Alanís, va presidir l'Eucaristia, concelebrada per Mn. Joan Güell, Mn. Josep Font i dos preveres de Tàrraga.

A la trobada hi van assistir vint cristians de Tàrraga i quaranta del bisbat, entre ells vuit membres del nou grup d'oració creat a Gerb. Al bisbat d'Urgell, actualment, hi ha Grups d'Oració i Amistat a la Seu d'Urgell, Gerb, Ponts, Baldomar i Balaguer, i n'és consiliari el prevere Josep Font. (A.M.)

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

JA EL PODEU SOL·LICITAR!

el vostre

Calendari

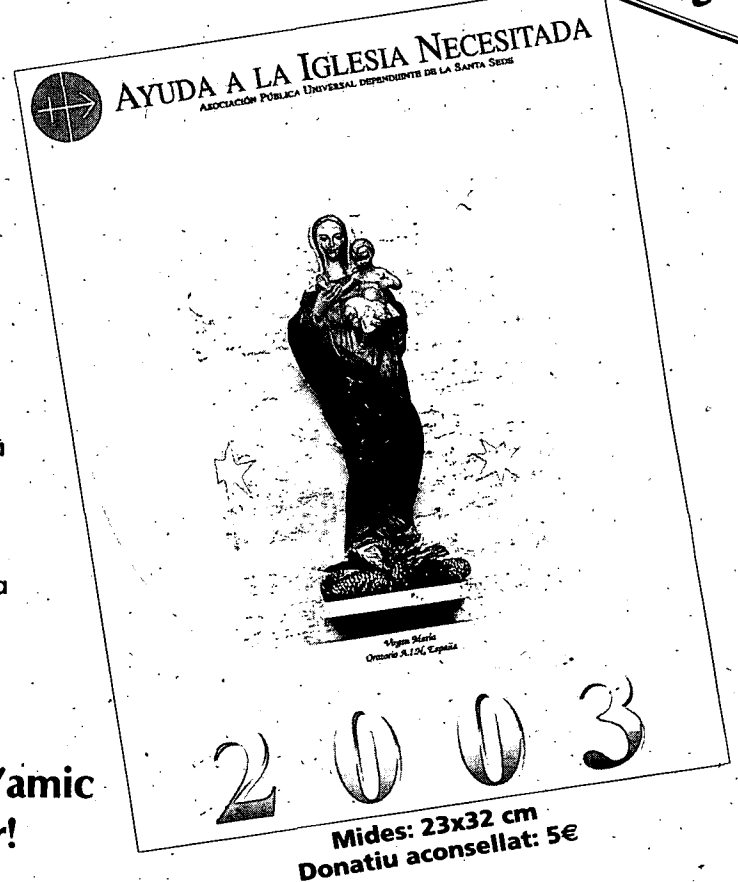
Com cada any us oferim el nostre calendari familiar. El tema gràfic de l'any 2003 continua sent

Advocacions Marianes.
Enguany, patrones de diferents autonomies.

Al calendari trobareu els cicles litúrgics, el santoral actualitzat i les oracions marianes més comunes, al costat d'accions concretes d'ajuda i pregària per a cada mes.

A més, amb el vostre donatiu fareu possible l'**Ajuda Pastoral** a l'Església necessitada d'Europa de l'Est i del Tercer Món.

Obsequieu-ne un altre a l'amic o familiar més proper!

Mides: 23x32 cm
Donatiu aconsellat: 5€

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Filial: Luis Antúñez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
BSCH: C.C.C.: 0049-1806-91-2110636317
a/e: ain@ain-es.org • www.ain-es.org

Vull rebre..... Calendaris.

Envio..... euros per: ☐ Gir ☐ Transferència ☐ Xec ☐ Reemborsament

Nom i cognoms:

Carrer: Núm:

Codi postal, població:

Província:

Joves

El Moviment Cristià de Joves engega un nou curs

■ L'objectiu d'enguany és esdevenir veritables servidors de l'Evangeli

El mes d'octubre passat, uns 40 joves, animadors, militants i futurs militants del Moviment Cristià de Joves (MCJ) es van tornar a reunir en el recés anual d'inici de curs, a la casa d'Espiritualitat Maria Immaculada de Tiana. Va ser un moment per carregar «piles» i prendre amb il·lusió els reptes del nou curs.

Aquest any el tema del recés va girar entorn de tres eixos principals: la vocació cristiana, el testimoni cristianisme i els compromisos que es desprenen d'aquest testimoni, tots tres relacionats amb el Pla de curs que ara tot just comença: «Cristiana», esdevenir veritables servidors de l'Evangeli.

L'encarregat de donar les pautes per a la reflexió personal va ser el bisbe auxiliar Mons. Joan Carrera. Així, amb les pautes del bisbe tothom va poder gaudir d'un clima de pau i tranquil·litat difícil d'aconseguir avui dia, alhora que tots van posar la primera pedra per poder transmetre als joves quin és el seu paper com a cristians dins la societat de la qual formen part: «Fills meus, no estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat.» Aquesta cita de la primera carta de Joan va centrar aquest recés.

Amb aquest recés es va donar per iniciat el curs amb un clar desig que amb la trobada amb Crist podem viure la nostra vocació cristiana a través del MCJ. El recés ha estat també la fase d'inici de la formació dels futurs militants que faran el pas a la propera Trobada general del moviment, el diumenge dia 2 de març.

El MCJ ha engegat enguany el curs a Tiana.

El Moviment Cristià de Joves és un moviment d'Acció Catòlica amb una especial vinculació a l'àmbit parroquial i arxiprestal. En aquest sentit, d'una banda, assumeix joiosament la identitat cristiana i proposa un estil de vida que es manifesta explícitament creient i estima de cor l'Església; i de l'altra, ajuda a fer de la parròquia una comunitat evangelitzadora, viva i corresponsable amb la participació activa dels seus membres, oberta i acollidora.

És un moviment educatiu, és a dir, es proposa la realització dels joves com a homes i dones cristians, i alhora és un moviment evangelitzador. No cerca només la presència dels joves a l'Església, sinó també la presència de l'Església en el món dels joves. Se sent enviat a evangelitzar. (C.C.)

Mercè Clotet, membre del MCJ

«Al MCJ He descobert la dimensió comunitària de l'Església»

—Què aporta el MCJ a la teva vida de fe?

—Formar part del MCJ m'ha permès descobrir i aprendre a viure la dimensió comunitària de l'Església, és a dir, m'ha fet descobrir la importància de pregar i celebrar la fe juntament amb altres joves que com jo estimen Jesús i l'Església.

Aquesta dimensió comunitària és molt important per poder viure la fe ja que et permet adonar-te que som molts els joves que treballem en l'evangelització d'altres joves i et permet ajudar i alhora beneficiar-te dels esforços que fem en comú.

—Costa avui ser jove a l'Església?

—A mi em costa ser jove en altres ambients: quan busco feina, quan vull demanar una hipoteca, quan ja estic treballant... perquè no es confia prou en els joves. Se'ns veu poc responsables i madurs.

Per això crec que en l'Església no costa ser jove perquè et permet desenvolupar aquelles qualitats que són molt pròpies dels joves, com són tenir ideals, portar a terme projectes que permetin canviar el que no ens agrada del món i a més se'ns delega una de les tasques més importants: l'evangelització d'altres joves. Això és un gran repte i els joves necessitem reptes que moltes vegades la resta de la societat no ens ofereix per manca de confiança.

Vols conèixer el MCJ?

Posa-t'hi en contacte a través del portal www.e-mcj.org

La ràdio amable

Freqüències

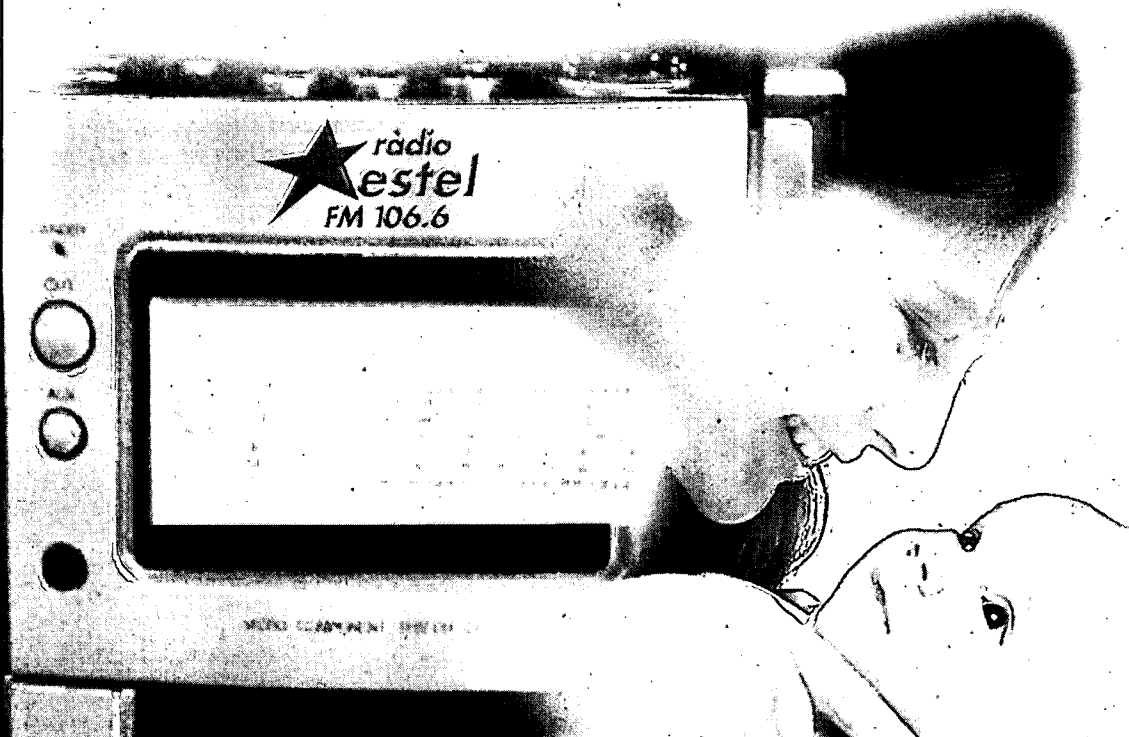
106.6 Barcelona

93.7 Catalunya central

103.4 Girona

105.0 La Seu d'Urgell

107.5 Andorra

www.radioestel.com

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Afavorir el desenvolupament social i personal dels joves

■ És l'objectiu fonamental de l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya

L'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya va néixer a mitjans de la dècada dels noranta amb l'objectiu de promocionar, fomentar i coordinar iniciatives i projectes juvenils basats en l'autogestió i la democràcia participativa dels joves mitjançant l'associacionisme. Alhora, serveix d'espai comú de reflexió i d'intercanvi d'experiències entre els centres, socis i persones implicades en aquest moviment pedagògic.

Totes les activitats —formatives, reflexives, lúdiques i festives— que es realitzen a l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya es caracteritzen per haver estat pensades, organitzades i realitzades pels i per als joves (de setze a trenta anys). Des d'aquesta plataforma es reivindica el dret de tots els ciutadans, i en especial dels joves, a participar activament i d'una manera compromesa amb la societat. El casal (o grup de joves) és l'entitat bàsica mitjançant la qual es desenvolupa l'acció educativa d'aquesta entitat. Constitueix un element de referència obligat del lleure dels joves.

Avui dia a l'associació hi ha vint-i-un casals federats, tot i que els seus membres mantenen relacions amb altres casals. «A la nostra entitat —explica Fidel González, secretari de l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya— tan sols hi poden formar part casals que siguin associatius, no municipals. Això no obstant, no volem tancar les portes a ningú.» Aquests casals tenen la seu a Barcelona, Sant Boi de Llobregat, Badalona, L'Hospitalet de Llobregat, Mataró, Barberà del Vallès, Terrassa, l'Ametlla del Vallès i Viladecans.

Els casals parteixen de tres punts bàsics per al seu funcionament, que són la participació, l'autogestió i la democràcia. Tots comparteixen uns ideals i unes característiques:

- El casal és un servei públic perquè pretén ser una eina útil i de referència per a la comunitat on actua, sense cap tipus d'interès econòmic. S'implica activament en aquelles qüestions i activitats que interessin al barri, poble o ciutat.
- Intenta formar persones lliurepensadores, conscients del seu entorn cultural, socialment responsables i solidàries, amb esperit crític i creatiu, tolerants i amb curiositat pel món que els envolta.

- Vol oferir un camí per fer una societat més justa, sense discriminacions socials on siguin respectats els drets humans de tothom. Treballa per a la integració de joves amb qualsevol tipus de discapacitat i/o problemes socials.

Els casals ofereixen avui dia nombrosos al·licients als joves.

- Es preocupa per la contaminació mediambiental i, en conseqüència, procura que els joves siguin conscients d'aquest problema i que adoptin una actitud de respecte al medi.

Trobades i publicacions

Les activitats de l'associació s'estructuren en comunicatives i internes. En les primeres, s'inclou la trobada anual que fan tots els casals de l'associació. Enguany, sota el nom de La Trancada (conjunció dels mots *trobada* i *tancada*), aquesta trobada va tenir lloc l'11 i 12 de maig a la casa de colònies Eurostage a Caldes

d'Estrac. Es tracta d'una activitat lúdica que té com a propòsit ser «un espai social i de relació entre els diferents membres de les entitats federades a l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya en un ambient lúdic i distès», afirma Fidel González. S'hi van dur a terme un munt d'iniciatives: tallers, jocs, esports, festes, espais dedicats a informàtica, cooperació interassociativa, borsa solidària, etc.

El 19 d'abril del 2002 es va organitzar una festa per presentar la revista de l'associació: *L'Espirai*, de periodicitat semestral. «És una revista de joves dirigida als joves de totes condicions. Una publicació

destacar les de formació: cursos de directors d'entitats, d'animadors juvenils, etc., que s'imparteixen a l'Escola Lliure el Sol. També hi ha un espai anomenat Àgora, on les comissions i els grups de treball de l'entitat tracten un tema monogràfic a través de la posada en comú de les seves experiències. «Enguany hem col·locat Àgora dins de la Trancada», comenta Fidel González.

L'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya es defineix com una entitat laica, progressista, independent, democràtica i amb objectius no lucratius. Vol promoure l'educació d'una sèrie de valors entre els joves: la participació, la solidaritat, el compromís, la cooperació amb les regions més desfavorides, la justícia social, etc. És a dir, tot el que integra el substrat ideològic de l'acció educativa.

A l'entitat hi ha comissions que es fragmenten en quatre àmbits de treball (noves tecnologies, salut, cooperació internacional i adolescents). Aquests àmbits els creen els mateixos membres dels casals i els desenvolupen (fan dossiers, realitzen diverses activitats: tallers de formació, exposicions...). «Quant al voluntariat, nosaltres treballem bàsicament amb els socis voluntaris que ja hi ha als casals. Això no obstant, també tenim voluntaris externs», assenyala el secretari de l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya. I afegeix: «Des de l'associació, no organitzem gaires activitats. No volem treure protagonisme a les entitats. La nostra tasca és sobretot coordinar i ajudar les entitats a tirar endavant els seus projectes.»

Miquel Àngel Codina

ASSOCIACIÓ DE CASALS I GRUPS DE JOVES DE CATALUNYA

C/ AVINYÓ 44, 3r

08002 BARCELONA

TEL. 936 011 616

FAX: 936 011 648

a/e: casaldejoves@casaldejoves.org

web: www.casaldejoves.org

Dóna
Support
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

incaVol

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

Més informació

012 atenció
ciutadana

Els pollets de Santa Clara

■ Les clarisses de Fortià crieu cada mes uns 20.000 pollets

FORTIÀ.— El monestir de Clarisses de Fortià és el més poblat de la diòcesi: nou religioses, dos gossos, un esquiol i 20.000 pollets! L'abadessa, la germana Clara Vidal, explica que la majoria de religioses són filles de pages i, per tant, coneixen d'allò més bé la vida del camp. Fa 26 anys la comunitat va decidir traslladar-se de Figueres a Fortià.

Després de la desamortització de Mendizábal, a finals del segle XIX, les congregacions religioses havien de fer obligatòriament un servei social. Les clarisses de Figueres van fundar una escola, però amb el Concili Vaticà II i uns altres aires polítics es va tornar a plantejar l'opció de la vida contemplativa. Per preservar un clima favorable es van vendre el terreny de la capital empordanesa i van construir un nou monestir en un terreny de dues hectàrees donat per una família de Castelló d'Empúries. La germana Clara assegura que es troben «compeix a l'aigua perquè era el que volíem: quietud i vida de pregària».

En aquell moment, un amic veterinari els va aconsellar que fessin una granja de pollets per poder viure, i és així com va arribar l'aviram. L'empresa Agrovic lloga les instal·lacions per fer créixer polls acabats de sortir de l'ou durant trenta o quaranta dies. Aleshores, amb dos quilos els recullen per destinar-los al consum. Les religioses s'encarreguen del manteniment. Actualment diuen que és l'activitat més rendible que fan perquè dona molt poca feina i assegura uns ingressos regulars. Això és possible gràcies a un sistema informàtic que controla fins i tot l'obertura de les finestres quan fa massa calor. «Sols hem de vigilar l'ordinador», explica la Gna. Clara. Abans, però, de l'automatització la feina era més dura per alimentar els pollets i netejar contínuament. D'aquella època sols queda desplaçar el pinso i descarregar l'aviram, però el primer ho fan amb el tractor, i amb el segon s'hi posen totes juntes i en tres quarts d'hora ho tenen enllestit. Finalment, la jornada laboral queda en unes cinc hores al matí, de manera que poden dedicar-se tranquil·lament a la pregària.

Un factor essencial de la granja de polls és l'aspecte lucratiu. Les comunitats contemplatives han de cercar mitjans per poder viure tot respectant la seva vocació particular. Això fa que sovint es moguin entre els productes o serveis d'elaboració artesanal, i feines a compte d'una empresa, com per exemple muntar endolls i material elèctric. L'opció que van prendre a Fortià va ser un encert i actualment és la principal font d'ingressos. Una característica

d'aquesta economia alternativa dels monestirs és que no es preveu una acumulació del capital.

L'abadessa explica que per sobre d'un nivell mínim, la resta ho donen. «Treballem per guanyar-nos la vida i encara ens en sobra per col·laborar amb totes les col·lectes. Volem viure molt al dia», assegura. De fet, és una conseqüència del vot de pobresa que com a religioses, i d'una manera molt especial com a clarisses, van fer en el moment de la professió. Aquesta opció és patent en la vida quotidiana, com en els àpats. Asseguren que ningú no passa gana, però que la cuina és senzilla i la despesa d'una religiosa per dia és de menys de 10 euros. L'abadessa explica que «dins de l'austeritat hi ha joia i alegria. No estem amargades ni amb la pretensió de ser pobres. Senzillament creiem que a la vida no cal tant».

Aquesta radicalitat és un dels elements que continua atraient vocacions.

A més dels pollets, les clarisses de Fortià també renten i planxen roba, sobretot d'església, i fan enquadernacions per uns sis euros cada servei. I evidentment preguen. Es lleven a les sis del matí i tenen dues hores de pregària. A les nou es posen a treballar fins a les dues, quan dinen, mentre que la tarda està consagrada a l'adoració del Santíssim i a l'estudi. A les set hi ha la pregària del vespre i la missa. Aquest és el ritme rutinari de la vida de clausura que, tot i que ja no s'amaga darrere de reixes, continua conservant la separació manada per la regla. Malgrat tot, no és un món reclus sobre ell mateix, sinó amb una obertura cap a l'exterior que sorprèn. Un canal privilegiat és l'hostatgeria, que des de fa uns quants anys s'ha convertit en residència d'estiu de diversos bisbes. A més, comptaven amb la presència del bisbe Josep M. Cases, que des que es va retirar de Castelló fins a la seva mort, enguany, va viure amb les clarisses. L'abadessa Clara diu que «s'apren molt del contacte amb aquestes persones, i encara que siguem monges ignorants i ells uns savis, aprenem els uns dels altres perquè en la vida de l'ànima el més important és la santedat, estimar Déu i ser fidel a la pròpia vocació, per captar així la saviesa divina».

Guillem Farré

La cria de pollets és la principal font d'ingressos de la comunitat.

Pràctiques de Blanquerna en hospitals anglesos

BARCELONA.— Els estudiants de l'Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia Blanquerna (EUIF), de la Universitat Ramon Llull, tindran la possibilitat de fer les pràctiques de la diplomatura als Oxford Radcliffe Hospitals, d'Oxford, pertanyents al NHS (National Health Service), que és el sistema de salut públic anglès. El conveni, signat pel director de l'Escola, Màrius Duran, i la cap de Recursos Humans dels Oxford Radcliffe Hospitals, Vivienne Shorrock, preveu que sis estudiants de segon curs d'infermeria puguin anar a fer pràctiques durant cinc setmanes i en període de vacances a un hospital anglès. També s'hi estableix que l'hospital es farà càrrec de les despeses d'allotjament i facilitarà als estudiants tots els coneixements sobre el sistema de treball sanitari d'aquell país, lleugerament diferent de l'espanyol.

Aquest conveni sobre les pràctiques a Infermeria, que a Blanquerna s'inicien ja el primer curs de la diplomatura, forma part dels projectes de la Borsa de treball que l'Escola va posar en marxa l'octubre del 2000 per facilitar la incorporació dels seus diplomats al mercat laboral europeu. Les cinc setmanes de pràctiques —que poden ser voluntàries o canviar-se per les que es fan durant el segon quadrimestre del segon curs— permeten que els estudiants coneguin tant el país com el sistema sanitari. El conveni preveu que els Oxford Radcliffe Hospitals facilitin la incorporació laboral dels estudiants que una vegada

hagin acabat la diplomatura es vulguin incorporar als seus centres.

Des de la posada en marxa de la Borsa de treball, l'EUIF ha signat diferents convenis amb hospitals de Milà i Oxford i manté contactes permanents amb clíniques de París i Brussel·les. La gran demanda de professionals per part d'aquests països i les irregularitats, en alguns casos, dels contractes, va conduir els responsables de l'Escola a establir un mecanisme de seguiment i control de les demandes que es va materialitzar amb la signatura de convenis. Des d'aleshores, l'EUIF participa activament en els processos de selecció, realitza visites als centres hospitalaris de destí abans i/o després de la integració dels infermers, i manté contactes regulars amb els diplomats i amb els responsables de recursos humans d'aquests centres.

Des de l'inici de la posada en marxa de la borsa de treball fins ara, l'Escola ha tramitat al voltant de 200 expedients —per a infermers i fisioterapeutes— per anar a treballar a l'estranger. D'altra banda, durant el curs, l'Escola imparteix un curs d'anglès o de francès com a assignatures de lliure configuració, cursos especialment dissenyats per a professionals de la infermeria. En la mateixa línia de projectes europeus, l'EUIF ha aconseguit els primers contractes per a Fisioterapeutes a França amb la incorporació de cinc professionals a diferents centres de rehabilitació a París. (C.C.)

Per Francesc Gamissans

Beatificació del periodista Manuel Lozano

Seria una bona notícia que per primer cop en la història moderna un professional del periodisme fos beatificat i canonitzat oficialment per l'Església. L'11 de setembre passat, Joan Pau II va rebre la signatura de més de 200 periodistes que demanaven la beatificació de Manuel Lozano Garrido.

El postulant de la causa, Rafael Higuera Alamo, va fer arribar al Sant Pare la *positio*, és a dir, el document històric rigorós sobre la vida i virtuts de Manuel Lozano. Nascut a Linares (Jaén) el 1920, Lozano va ser redactor de diversos diaris i publicacions (*Ya, Signo, Vida Nueva...*), així com corresponsal de l'Agència de Premsa Associada. Va ser autor de més de vint llibres.

El 1942 Lozano Garrido va ser víctima d'una greu malaltia (espondilitis) que va deformar el seu cos i el va deixar invàlid. Va haver de viure durant 28 anys en una cadira de rodes, obsequi dels seus companys periodistes. Els darrers temps els va passar completament cec. Amb tot, va dictar nou llibres a la seva estimada germana Lucy i va fundar la revista *Sinaí* per a malalts. Va morir el 3 de novembre del 1971.

El procés de beatificació es troba força avançat en la Congregació vaticana per a la Causa dels Sants. Falta el reconeixement d'una comissió de teòlegs i cardenals que han de provar les virtuts heroiques del servent de Déu. També n'examinen els escrits. No cal dir que la tasca és més compromesa en un escriptor o periodista, com és aquest cas. Una altra comissió científica estudia la veracitat d'un miracle atribuït a la seva intercessió. Pel que fa a Manuel Lozano, el postulant ha presentat ja la guarició inexplicable d'un nen quan tenia dos anys, i que avui és àrbitre internacional de tennis.

Si se superen totes aquestes proves i requisits, la beatificació de Manuel Lozano Garrido seria un model per a aquells professionals —ben pocs— que escriuen guiats sempre per la veritat i l'objectivitat de les notícies.

L a b o n a n o t í c i a

cultura

Restauració de la casa pairal de la família Nin

■ L'edifici, que acollirà activitats culturals i artístiques, pertanyia a la nissaga de Josep Nin, protagonista del Ball del Sant Crist

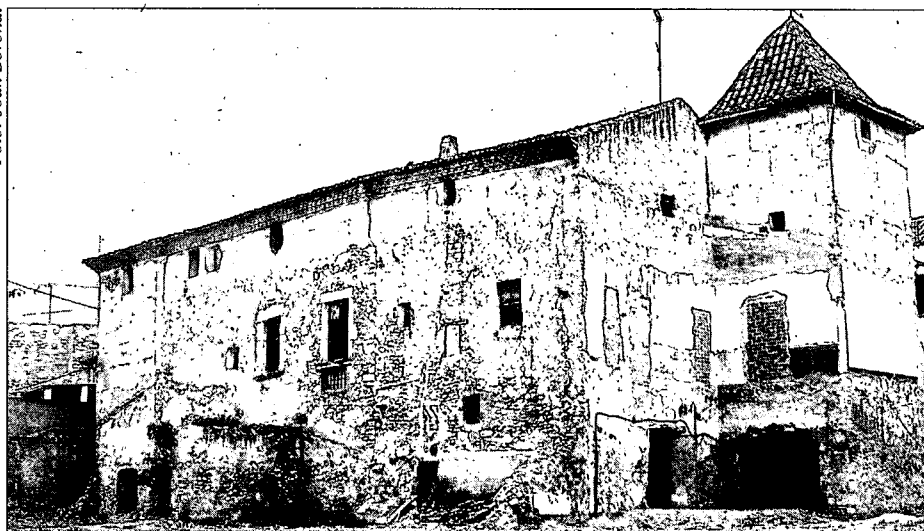
SALOMÓ.— L'edifici de Cal Cadernal de Salomó és sens dubte un dels conjunts construïts més importants de la població, tant per les seves característiques arquitectòniques, com pel seu passat històric. La seva implicació amb la família Nin, de la qual n'és la casa

pairal, fa que l'immoble hagi esdevingut una cosa inherent a la idiosincràsia salomonenca. A aquesta nissaga pertany Josep Nin, el mercader protagonista del Ball del Sant Crist, el ball parlat que cada any es representa a Salomó.

En l'actualitat el propietari de la casa en qüestió és la Fundació Salomó Cal Cadernal, constituïda per a la recuperació de l'edifici i per impulsar activitats de

caire cultural i artístic, a més de promoure la recerca històrica en relació amb el poble de Salomó. En aquest context, la Fundació i l'Ajuntament de Salomó han signat un conveni bilateral, oficialitzat mitjançant escriptura pública en la qual la Fundació cedeix a l'ens local l'ús de l'edifici per un període de 35 anys. Aquesta cessió va ser acceptada per l'Ajuntament en sessió plenària celebrada el 28 d'agost passat. D'aquesta manera, l'Ajuntament farà ús de l'edifici de conformitat amb les finalitats fundacionals de la cedent, a la qual revertirà l'ús, en el cas que la utilització no fos l'acordada. La Fundació Salomó Cal Cadernal està integrada per uns patrons fundadors i un representant de l'Ajuntament com a patró fundador de l'entitat.

Malgrat el precari estat de conservació de Cal Cadernal, l'edifici ha estat parcialment habitat fins fa pocs mesos i el fet que ara hagi passat a mans de la Fundació es deu a la compra de la finca per part d'una companyia promotora d'habitatges. Segons ha manifestat l'Ajuntament de Salomó, «dins del Pla Únic d'Obres i Serveis del 2002 hi ha una subvenció de 60.101 euros a invertir que aniria destinada a la restauració de Cal Cadernal. Fins i tot aquesta intervenció podria avançar-se a aquesta tardor». A hores d'ara s'ha instal·lat una bastida de protecció de la façana principal de l'edifici. La rehabilitació s'executarà per fases, atès l'elevat cost del projecte de restauració. És per això que s'intentarà implicar institucions i administracions en el finançament d'aquestes obres de notable envergadura. «Es tracta de dotar a Salomó d'un equip important, a través de la recuperació d'un edifici emblemàtic. El delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona, Cèsar Puig, que va assistir al plenari i que va acceptar la cessió de la casa després de visitar-la, ens va encoratjar a tirar endavant la iniciativa», ha comentat l'alcal-

L'edifici de Cal Cadernal, a Salomó.

un origen probablement medieval, fa suposar que el pas del temps hauria pogut anar absorbint nous espais fins al moment en què es realitza una gran transformació constructiva, al segle XVII, amb una ampliació i renovació dels departaments que configurarien la fesomia de bona part de l'edifici. És a dir, una planta baixa dedicada a activitats productives essencialment agrícoles i un pis per a habitatge dels propietaris, la

família Nin; al damunt, les golfes dedicades a magatzem. A més, la tipologia d'aquest edifici es completa amb una torratxa, que bé podria ser anterior fins i tot a aquesta reforma del segle XVII, i que dona al conjunt un cert aire senyorial. Reformes posteriors ampliarien els espais d'ús agrícola i els habitatges.

A petició de l'arquitecte Joan Figuerola, que s'encarregarà de dirigir les obres de rehabilita-

ció, s'ha realitzat un estudi sobre l'immoble, els resultats obtinguts del qual no es poden considerar definitius. El treball realitzat ha servit per obtenir una idea aproximada de les dades relacionades amb els espais artístics, tecnològics i cronològics.

Joan Boronat

El Ball del Sant Crist

El Ball del Sant Crist posa en escena una llegenda d'arrels medievals. Explica que davant la fam que patia el poble i tota la comarca, un mercader salomonenc, de nom Josep Nin, va determinar embarcar-se cap a Alger a la recerca de blat. Tot fent tractes amb un mercader musulmà anomenat Mahomet, va descobrir la imatge d'un crucifix i va decidir adquirir-lo com fos. Davant la negativa inicial de Mahomet, Josep Nin li va oferir la plata que pesés. Acceptada la condició, i arribat el moment de la pesada, el canastró tan sols acceptava trenta monedes. En sentir-se enganyat, Mahomet es va desdir del tracte i es va negar a lliurar la imatge. Nin va recórrer a la justícia reial.

El rei va manar repetir l'operació davant la seva presència, amb el mateix resultat que abans: el Crist pesava només els diners que Judes havia cobrat per la seva delació. No sense alguns entrebancs, Josep Nin va embarcar la imatge i la va portar a Salomó. El Sant Crist va esdevenir el patró de la vila i va desvetllar una devoció extraordinària, fins i tot a les comarques veïnes. I així, cada any per Santa Creu (3 de maig), la capella del Sant Crist, erigida a començaments del segle XVIII, es va convertir en un autèntic santuari on convergien romeries i pelegrinatges de fidels vinguts de tots els pobles dels voltants i també d'altres punts molt més allunyats.

Inicialment, el Ball del Sant Crist es representava a l'exterior, com a espectacle al carrer. Actualment, des del 1972, sota l'assessorament de l'Institut del Teatre de Barcelona, es fa a l'església cada any durant els diumenges de maig.

POESIA

A Mn. Jacint Verdaguer

Les floristes de la Rambla,
avui no donen l'abast:
d'arreu provenen comandes,
no queden flors al mercat.
De sobte, la nova arriba:
Ha mort Jacint Verdaguer.
El Sacerdot, el Poeta,
el Místic, l'home de bé.
L'artífex de nostra parla,
dels Jocs Florals, el primer:
Flors Naturals, Englantines,
Violes d'Or i Llorer.
Guardons en reconeixença
d'un treball constant i amè;
tot el que cal per merèixer
nom de Mestre en Gai Saber!

Rossinyol de Catalunya,
per què has deixat de cantar?
Des d'ara, quina tristesa!
Quin silenci romandrà!

La Rambla de les floristes
avui s'ha vestit de dol:
no hi ha flors a les parades,
ni les floristes tampoc,
que teixen una corona
amb el fons de roses d'or,
i damunt, les quatre barres
amb clavells, com sang del cor!

Les Rambles de Barcelona
van plenes, de gom a gom,

d'un riu humà, i el murmurí
d'un silenci, fet de plors,
que acomiaden el Poeta,
i cloent la processó
contemplem, mantes banderes
onejant cintes de dol;
els sometents les despleguen
i avancen, a poc a poc,
precedits de la Patrona
que d'ells és guia i és nord:
la Mare, la Moreneta
al cim del primer pendó,
plorant pel fill, predilecte,
que l'estimava amb passió.

Que tristes queden les Rambles,
sense floristes ni flors!
Les parades són tancades,
closes amb negres crespons...
Només els ocells reflen,
i també ho fan amb tristor:
des dels gabials contemplem
aquell ambient colpidor.
No saben ben bé què passa,
més, presenten el pitjor;
si poguessin, volarien
seguint aquell riu d'amor,
i miren, amb certa enveja,
les floristes i les flors
que acompanyen el Poeta,
fins al seu darrer repòs.

Basilisa Sanahuja i Rifé

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org

e-mail: persones@teleline.es

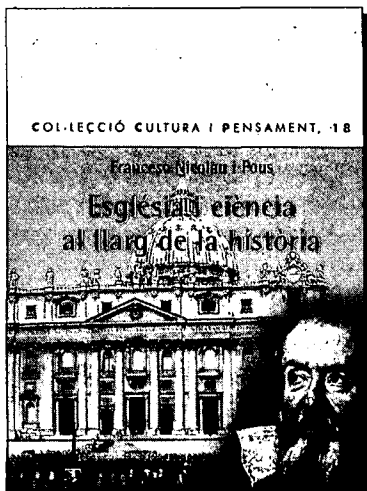
Homenatge a Mn. Francesc Nicolau, un savi del nostre temps

■ S'ha presentat el seu llibre «Església i ciència al llarg de la història»

BARCELONA.— El Museu Geològic del Seminari de Barcelona i els Amics del Museu Geològic del Seminari van organitzar el 6 de novembre, al saló de Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona, l'acte de presentació del llibre *Església i ciència al llarg de la història*, de Mn. Francesc Nicolau i Pous. A més, es va retre un homenatge a Mn. Nicolau en agraïment per la seva col·laboració i ajut a totes dues entitats. L'acte va ser presidit pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona.

Hi van assistir també, entre altres, el P. Sebastià Calzada, director del Museu Geològic del Seminari de Barcelona; el Sr. Antoni Riera, director dels Amics del Museu Geològic del Seminari; Mn. Francesc Prieto, consiliari d'aquesta entitat; el Dr. Josep M. Codina, professor emèrit de la Universitat de Barcelona i director de l'Observatori Fabra, i Lluís Jou, director general del departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

El Dr. Josep M. Codina va ser l'encarregat de presentar el llibre *Església i ciència al llarg de la història*, de Mn. Francesc Nicolau, que recull els darrers articles

Mn. Francesc Nicolau i Pous, *Església i ciència al llarg de la història*. Editorial Claret, Col·lecció Cultura i Pensament, Barcelona 2002, 208 pàg.

que l'autor ha publicat setmana rere setmana a *Catalunya Cristiana*. El tema central d'aquesta obra és la relació que hi ha entre ciència i Església. Hi ha persones que consideren la ciència «com a símbol de progrés i de superació», va assenyalar el Dr. Codina, mentre que aquestes mateixes persones jutgen l'Església «com a retrò-

grada, obscurantista i poc partidària del progrés».

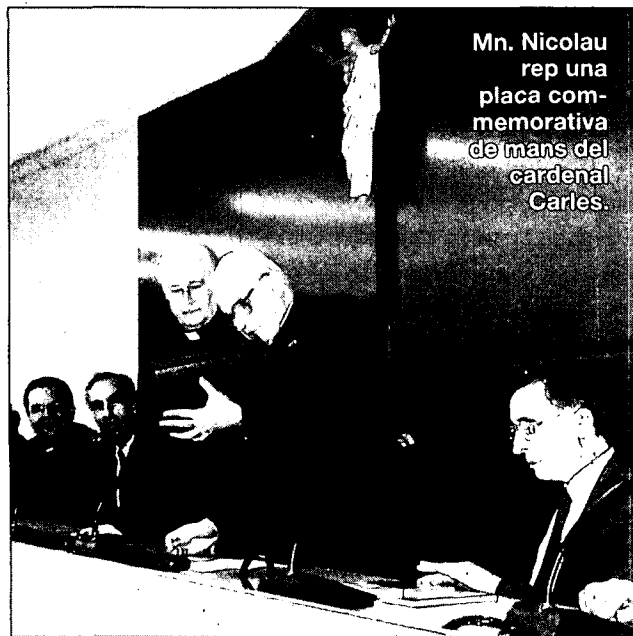
«Són persones —va manifestar el director de l'Observatori Fabra— que no coneixen gaire bé el que és la ciència o el que és l'Església, o totes dues coses.» La veritat és que «ciència i Església són perfectament compatibles». El Dr. Josep M. Codina també va constatar que «al llarg de la història, molts homes d'Església han contribuït decisivament al desenvolupament i a l'estudi científic». El llibre de Mn. Francesc Nicolau ho fa palès.

El ponent va dir que trobava en el volum quatre característiques força rellevants. Primer, que és «a l'abast de tothom», per a gent de qualsevol formació. Segon, es tracta d'un text «molt ben documentat». Tercer, l'estil literari que fa servir Mn. Nicolau és «elegant, fluid i senzill». I, quart, la finalitat de l'obra és «apologètica». En resum, el Dr. Codina va afirmar que el llibre era «instructiu, forma-

tiu, profitós i recreatiu». Per la seva banda, Lluís Jou va agrair a Mn. Nicolau que sempre fes servir el català per divulgar els seus coneixements científics. «La seva aportació —va dir— a la cultura catalana és cabdal.»

Mn. Francesc Nicolau va subratllar que del seu llibre se'n poden extreure dues tesis: «El suposat conflicte entre ciència i Església és fals» i «nombrosos homes de fe han dedicat part de la seva vida a la ciència». L'autor va comentar que els textos, que han anat apareixent a *Catalunya Cristiana* cada setmana, els ha redactat amb «rigor històric i objectivitat».

Antoni Riera va comunicar que Amics del Museu Geològic del Seminari havia decidit nomenar Mn. Nicolau membre d'honor de l'associació. Tot seguit, el cardenal Ricard M. Carles va lliurar a l'homenatjat una placa commemorativa, enmig

Mn. Nicolau rep una placa commemorativa de mans del cardenal Carles.

dels aplaudiments de tots els assistents. Finalment, l'arquebisbe de Barcelona va cloure l'acte amb aquestes paraules: «L'Església, a través de la fe, fa que els científics coneguin més bé la veritat de la ciència.»

Miquel Àngel Codina

Conferències per al diàleg entre jueus i cristians

BARCELONA.— El Centre d'Estudis per a les Tradicions Religioses (c/ Rocafort, 234 - Barcelona) organitza des del 30 d'octubre passat i fins al 18 de desembre un curs amb el títol *El judaisme del segle i el naixement del cristianisme*. Les diferents conferències que constitueixen el curs, vuit en total, tenen lloc cada dimecres de 16.00 a 17.30 i són impartides pel Dr. Mario Javier Saban, professor de Dret de la Universitat de Buenos Aires. El curs intenta reflexionar sobre el naixement i l'evolució del cristianisme primitiu dins del context del judaisme de l'època i la situació política, social i religiosa de la província romana de Palestina.

La conferència del dimecres dia 13 de novembre analitzava personatges tan importants per al primer cristianisme com ara sant Pau, sant Esteve i sant Jaume, les primeres persecucions i les comunitats jueves de Síria, en concret d'Antioquia. La conferència del dia 20 se centrà en la figura de sant Bernabé i el seu primer viatge a Xipre, la situació dels gentils a les

sinagogues, una anàlisi teològica sobre les set lleis de Noè i també continuarà tractant el tema de les persecucions.

El 31 d'octubre el Dr. Mario Javier Saban, convidat per l'entesa judeocristiana de Catalunya, també va pronunciar la conferència *Les arrels jueves del cristianisme* a la sala d'actes de la Fundació Enciclopèdia Catalana. El Dr. Saban, que ha escrit molts llibres sobre aquest tema, va fer una reflexió en què analitzava la contradicció que suposa que el cristianisme i el judaisme històricament s'hagin incomprès profundament, quan de fet el cristianisme va néixer en el si de les comunitats hebrees de Palestina.

En definitiva, les conferències del Dr. Saban intenten acostar aquestes dues religions mitjançant els nombrosos punts que tenen en comú. Per a més informació sobre el curs que el Dr. Saban imparteix al Centre d'Estudis per a les Tradicions Religioses: tel. 635 893 123.

Eduard Brufau

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Els calamars

Per fer calamars a la planxa es recomana escollir calamars de dimensions petites, ja que els de bossa molt grossa solen ser força durs. Per això, els calamars grossos els farem amb salsa, perquè així puguin bullir força estona.

Sabeu quan el calamar fa servir la seva tinta? Doncs, com sempre, quan es veu amenaçat pels seus enemics. El calamaró és un calamar petit i molt bo que es fa saltejat amb all i julivert. Aneu amb compte, perquè encara que sigui petit, té una espina que s'ha de treure. Finalment, no s'ha de confondre qualsevol tipus de calamar amb la canana, ja que aquesta té un color més blanc que el calamar i, a més, és més dura.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Acostar l'obra de Gaudí als infants

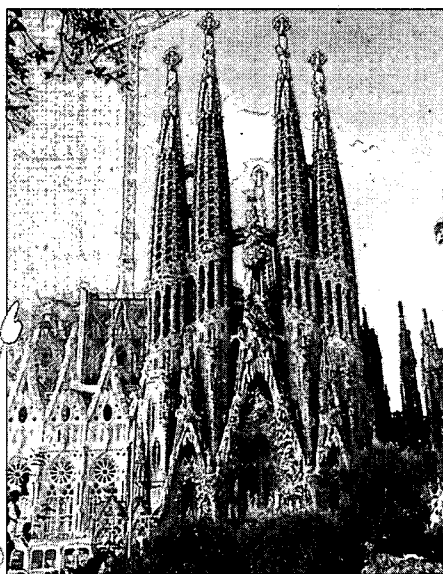
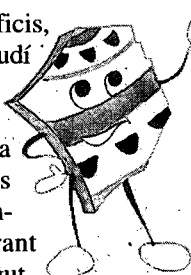
■ El Museu Diocesà de Barcelona ha editat, amb aquest propòsit, un quadern pedagògic i un cd-rom amb un joc interactiu

BARCELONA.— Amb motiu de l'exposició *Gaudí, l'home i la seva obra*, el Museu Diocesà de Barcelona ha impulsat la publicació d'un quadern pedagògic i l'edició d'un cd-rom sota el títol comú d'«El fantàstic món d'Antoni Gaudí». L'objectiu principal d'aquestes iniciatives és acostar el pensament i les obres del genial arquitecte Antoni Gaudí i Cornet a la gent més jove. Així, el Museu Diocesà de Barcelona s'uneix a la celebració de l'Any Gaudí, que commemora el 150è aniversari del naixement de l'artífex del temple de la Sagrada Família.

Tant el quadern com el cd-rom són una guia visual que pretén acompanyar els nens pels diversos edificis de la ciutat de Barcelona, tot ajudant-los a interpretar el món fantàstic d'Antoni Gaudí.

Vam pensar que una manera diferent de presentar els edificis i de conèixer les característiques més importants de l'obra de Gaudí era la de crear una història entorn d'algun element o objecte que estigués molt relacionat amb l'art de Gaudí. La solució va ser donar vida a un fragment trencat de ceràmica, a una rajola trencadissa que seria trobada i seleccionada per l'arquitecte per anar algun dia en algun dels seus edificis. I aquí comença la història. La rajola necessita que els nens l'ajudin a

trobar, entre els edificis, aquell paper on Gaudí va projectar la seva definitiva col·locació. D'altra banda, la rajola trencadissa és una guia que acompanya l'infant durant aquest llarg recorregut, on explica el contingut de les parts més importants de cada edifici. Alhora, proposa un joc, on es pretén que el nen experimenti, ajudat per diferents sons, conceptes ben diversos com ara la funcionalitat dels espais o les tècniques i materials en l'art de Gaudí i a observar, amb els ulls de

La rajola trencadissa mostra l'obra mestra de Gaudí: la Sagrada Família.

Gaudí, la natura que ell va voler plasmar en molts dels seus edificis i, també, a conèixer Gaudí com a home.

Blanca Montobbio

Conservadora del Museu Diocesà de Barcelona

«Don Giovanni» al Liceu

BARCELONA.— Els dies 30 de novembre, 5, 9, 12, 17, 20 i 29 de desembre i 3, 10 i 15 de gener tindrà lloc al Gran Teatre del Liceu la representació de l'òpera *Don Giovanni*. Es tracta d'un drama *giocoso* en dos actes, amb música de W. A. Mozart i llibret de Lorenzo da Ponte. Va ser estrenada el 1787 al Teatre Nacional de Praga. (A.M.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Santa Rosa de Viterbo

Itàlia va dedicar el 2001 aquest segell a santa Rosa de Viterbo, amb motiu del 750è aniversari de la seva mort. Aquesta santa, que porta el nom de la seva ciutat natal, tan sols va viure divuit anys (1234-1252).

Ben petita, es va dedicar a la pregària i la penitència. Va vestir l'hàbit del Tercer Orde, a instàncies de la Mare de Déu, que la va guarir d'una malaltia. No suportava els estralls que l'heretgia feia en aquell temps. Després d'un període de desterrament, va tornar a Viterbo i va voler entrar al monestir de Santa Clara. No va ser acceptada per pobre. Amb tot, després de la seva mort, sí que va ser admesa. Va fer molts miracles al llarg de la seva vida.

Copa de fruites del cel

INGREDIENTS:

3 trossos de préssec en almívar
1 pera en almívar
3 plàtans, fresons
2 rodanxes de pinya en almívar
2 cullerades de sucre
1 iogurt i un xic de llet condensada

PREPARACIÓ:

Talleu a trossos regulars el préssec, la pera i la pinya en almívar, els fresons i dos plàtans a rodanxes. Afegiu-hi sucre. Amb aquesta fruita ompliu unes copes altes.

Tot seguit, tritureu un iogurt natural i un plàtan. Si la barreja queda massa espessa, afegiu-hi una mica de llet condensada. Escampeu aquesta barreja per sobre de cada copa preparada.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Any Gaudí

Què s'ha dit sobre Gaudí

30 Bassegoda

Joan Bassegoda i Nonell és el conservador de la Reial Catedral Gaudí, instal·lada als pavellons d'entrada de la finca Güell. Autor de nombrosos llibres i estudis sobre el genial arquitecte, és reconegut mundialment com la primera autoritat acadèmica sobre la seva obra.

«El caràcter religiós de Gaudí —explica Bassegoda— es va manifestar al llarg de la seva vida amb una conducta cristiana exemplar dins de l'ortodòxia més gran. Aquesta manera de ser, però, tot i que és suficient perquè l'Església consideri la seva beatificació, no ho és tot. Des del punt de vista d'un arquitecte i historiador de l'arquitectura hi ha més. En una tesi

doctoral realitzada a la Reial Catedral Gaudí per un arquitecte oriental s'afirma que l'arquitectura de Gaudí és metafòrica, és a dir que expressa alguna cosa diferent d'allò que es demana normalment als edificis.

«A les obres d'Antoni Gaudí es percep alguna cosa més que una bellesa estètica; es tracta d'una espiritualitat profunda pel fet d'haver-se inspirat sempre en la natura com a obra de Déu. Gaudí ho va resumir en una sola frase, prou significativa: «Déu continua la creació mitjançant l'home.» Ell no es considerava un creador, com la majoria dels artistes, sinó un humil continuador de l'obra del Gran Arquitecte.»

Josep M. Tarragona
(www.e-cristians.net/gaudi)

Fe d'errors: l'enunciat exacte de la pregunta núm. 27 és el següent: Quin cardenal va ser l'encarregat de beneir la primera pedra de la nau del temple de la Sagrada Família, el 8 de desembre del 1921?

LA PREGUNTA DE LA SETMANA

A qui es referia Gaudí quan, en parlar de l'acabament de les obres de la Sagrada Família, deia: «El meu Client no té pressa»?

- Envieu les respostes a Catalunya Cristiana. Concurs Antoni Gaudí. C/ Comtes de Bell-lloc, 67, 41 - 08014 Barcelona; o per correu electrònic (redaccio@catcrist.com), indicant Concurs Gaudí.
- Cal que indiqueu el vostre nom i cognoms, adreça i telèfon.

LLIBRES

L'espiritualitat a la vida consagrada

El 2 de febrer del 2000 es va celebrar a totes les esglésies particulars el Jubileu de la Vida Consagrada. Anys enrere Joan Pau II ja va donar a tota l'Església l'exhortació apostòlica *Vita consecrata*. La Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica, davant del moment present que viu la vida consagrada i atents a les indicacions del Sant Pare, conviden els consagrats i consagrades a dirigir la mirada sobretot a l'espiritualitat. La seva reflexió, recollida en aquestes pàgines, es desenvolupa en quatre parts. En la primera, expressen la seva gratitud per allò que és i per allò que fa la vida consagrada. En el segon apartat, pretenen ajudar aquestes persones a descobrir d'una manera més profunda el sentit i la qualitat de la vida consagrada. La tercera part tracta del compromís renovat en la vida espiritual i de l'espiritualitat de la comunió. Finalment, volen acompanyar les persones consagrades pels camins del món, on Crist continua caminant i on el batec trinitari de la caritat dilata la comunió en una renovada missió. (C.C.)

Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica, *Partir novament de Crist: un renovat compromís de la vida consagrada en el tercer mil·lenni*. Editorial Claret, Col·lecció Cevre, Barcelona 2002, 70 pàg.

PARTIR NOVAMENT DE CRIST: UN RENOVAT COMPROMÍS DE LA VIDA CONSAGRADA EN EL TERCER MIL·LENNI
CONGREGACIÓ PER ALS INSTITUTS DE VIDA CONSAGRADA I LES SOCIETATS DE VIDA APOSTÒLICA

Claret

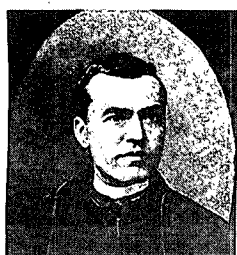
Col·lecció C34 CEVRE

Homenatge a Jacint Verdaguer

En aquest volum Francesc A. Picas —autor de *La Flor de Nadal* (Els Pastorets de l'Ametlla), de l'havanera *L'avi Quim no va anar a Cuba* i de nombrosos llibres, com ara *Història de la indústria tèxtil a Catalunya* o *Les llàgrimes del cardenal Vidal i Barraquer*— ha volgut retre un homenatge a Jacint Verdaguer. Després d'una breu biografia i comentaris de la vida de l'il·lustre poeta i de qualificar-lo com el «poeta de Maria», l'autor ofereix als lectors una selecció de versos marians, religiosos diversos, populars i patriòtics de Mn. Cinto. També té pàgines per enaltir dos de les obres mestres de Jacint Verdaguer: *Canigó*

i *L'Atlàntida*. Francesc A. Picas recull, a més, una carta de l'historiador Marcelino Menéndez y Pelayo a Verdaguer, un recull d'aforismes i adagis de Mn. Cinto, i un article sobre la seva prosa. «Verdaguer, amb la ploma, va fer una labor d'apostolat a Catalunya extraordinària. Freturava que els homes estimessin Crist, la Verge, l'Eucaristia, els sants amb més devoció a casa nostra, com Eulàlia, Gertrudis, Francesc d'Assís, Ramon de Penyaafort, Ramon Llull, i una llarga lletania i els glossava amb les més exquisides paraules rítmiques», escriu l'autor en l'epíleg del llibre. (C.C.)

Francesc A. Picas, *Mossèn Jacint Verdaguer. Poeta de Maria i de la fe del poble català*. Publicacions Obra Cultural Mariana-Fundació Pare Esqué, Figueres 2002, 72 pàg.

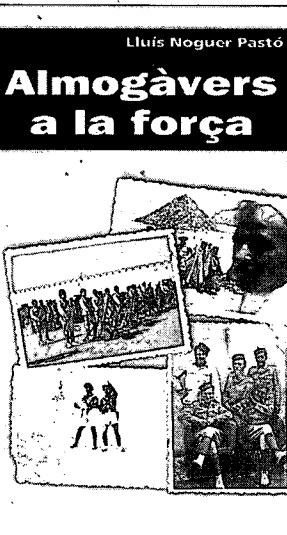
MOSSÈN JACINT VERDAGUER

POETA DE MARIA
I DE LA FE DEL POBLE CATALÀRecull i comentaris
Francesc A. PicasFundació PARE ESQUÉ
Publicacions OBRA CULTURAL MARIANA

Expedició d'uns reclutes a Ifni

Lluís Noguer Pastó va ser en el seu dia, tal com diu el títol d'aquesta obra, un almogàver a la força, «aprenent d'aquells almogàvers voluntaris que van passejar les quatre barres catalanes per les costes de la Mediterrània, vencedors de moros i jueus, senyors de la mar blava i de la terra verda, on els nostres avantpassats —grecs i egipcis— van construir el bressol de la humanitat», escriu Miquel Lladó en la presentació del llibre. Segons el prologuista, es tracta d'un llibre de denúncia. S'hi expliquen les mil odissees que van haver de viure, al començament dels anys quaranta, uns reclutes catalans a Ifni, un dels darrers reductes colonials espanyols, per substituir els soldats de l'anomenada *División Azul*. Lluís Noguer, un home enamorat de la veritat i soldat d'aquesta expedició, «s'ha entretingut —tal com assenyala Miquel Lladó— a deixar caure en les pàgines del seu llibre una gota de suor aquí, una gota de sang allà i una pols de cendra per tot, per tal que ni la tinta ni la suor ni la sang s'escampessin i esborressin el text». Aquesta obra ha estat mereixedora d'un premi de la Generalitat de Catalunya. (C.C.)

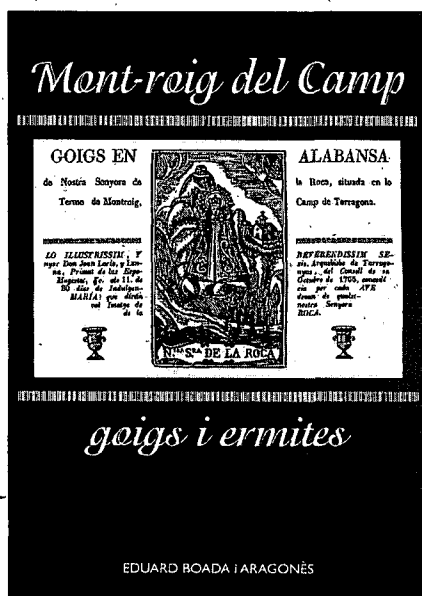
Lluís Noguer Pastó, *Almogàvers a la força*. Editorial Lafrau, Solsona 2002, 142 pàg.

Estudi sobre la religiositat popular

Aquest és un llibre adreçat fonamentalment a les persones interessades en el món dels goigs i en el poble i les ermites de Mont-roig del Camp, en la mesura que dona a conèixer un episodi de la història religiosa més popular d'aquesta localitat del Camp de Tarragona. Eduard Boada i Aragonès, llicenciat en Geografia i Història per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, és l'autor d'aquesta obra. Des de ben jove s'ha interessat pels goigs, motiu pel qual el 1988 va entrar a formar part de l'entitat Gogistes Tarragonins, amb qui col·labora activament. El volum s'estructura en dues parts: d'una banda, les advocacions de les ermites de Mont-roig del Camp, amb l'ermita de la Mare de Déu de la Roca com a centre d'interacció social i simbòlica i, de l'altra, la bibliografia gogística de l'esmentat poble. El 13 de novembre passat va tenir lloc a la seu de Gogistes Tarragonins, a Tarragona, la presentació oficial del llibre, a càrrec de Mn. Joan Roig, rector d'Ulldemolins i autor del pròleg. «L'Eduard Boada —escriu Mn. Roig— no ha deixat secret per descobrir, ha fet un treball minuciós i exhaustiu, després del qual dubto molt que resti en tota la gogística de Mont-roig alguna edició o text per ressenyar.» I afegeix el següent: «Aquesta obra és una veritable i valuosa consuetud de la vila de Mont-roig al llarg de més de tres-cents anys, i això és molt d'agrair.» (C.C.)

Eduard Boada i Aragonès, *Mont-roig del Camp: goigs i ermites*. Cossetània Edicions, Col·lecció El Tinter, Valls 2002, 126 pàg.

Claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

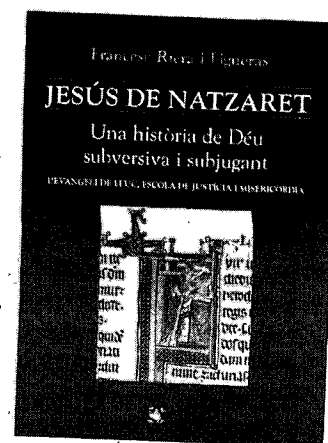
Francesc Riera Figueras
Jesús de Natxaret
Una història de Déu
subversiva i subjugant

Les narracions dels evangelis no són com una mena de telenotícies al qual hem de demanar absoluta precisió informativa.

L'evangeli és tota una altra cosa: és una catequesi que pretén explicar el sentit de l'esdeveniment Jesús. Malament rai si el llegim com els llibres d'història; se'ns escaparia el més important: entrar en el cor de Jesús, en el misteri de Jesús. Ens quedàrem en el de fora de Jesús, en la superfície.

L'autor ens ofereix una eina per aprofundir aquesta catequesi que és l'evangeli, perquè més enllà de les paraules escrites el lector creient pugui arribar a trobar-se ell mateix amb el qui és la Paraula feta Vida.

Eines 27. 224 p. 12,95 €

Anselm Grün
Imatges de Jesús

«Qui era Jesús, de fet?», és una pregunta que es fa molta gent del nostre voltant. «Qui és per a mi?» és tanmateix potser la pregunta més important. Anselm Grün ha pintat aquestes cinquanta «Imatges de Jesús» que són com finestres que ens fan veure Jesús amb una llum diferent.

Entre aquestes imatges n'hi ha de tradicionals i també de desconegudes, fins i tot una mica estranyes a primera vista: Jesús el jueu; Jesús l'itinerant; el qui no vol el poder; el Rei; l'amic de les dones; el qui causa divisió; el golut, el bevedor. Imatges de Jesús que són per a Grün imatges de l'home: multicolors com la vida i que no es deixen encasellar.

Les imatges ens mostren quelcom de Jesús que una teologia conceptual no ens pot ensenyar. Ens posen en moviment, ens porten més lluny.
Els Daus 215. 232 p.

El llibre de la setmana

Josep Pla: periodista d'ahir

Llegir Josep Pla sempre és un autèntic plaer literari. El llenguatge fluid, la capacitat d'observació, les seves reflexions carregades d'ironia i de sentit comú són elements que es coordinen perquè les seves pàgines sempre resultin interessants, encara que parli de coses que es poden considerar marginals a la situació del moment. I això s'ha de dir especialment de la seva activitat com a periodista.

Israel, 1957 ja ens indica en el seu títol que hem d'estar preparats per anar cap enrere en el temps, i intentar que el rellotge de la memòria se situï en el que seria la realitat d'aquest país des del seu renaixement com a nació, després dels anys de diàspora. Per això mateix li dona actualitat, perquè en el moment actual, en el qual sempre és notícia tot el que passa en aquelles terres del Mediterrani profund, és important poder desvetllar què hi pot haver de rerefons històric, o d'arrel gairebé genètica en tot el que ens aporta el dia a dia de la notícia urgent.

Josep Pla és fidel a la consigna que va rebre quan li van demanar que anés al país naixent, aprofitant la primera travessia del *Theodor Hertzl*. I és un testimoni

observador minuciós des del mateix moment en què posa els peus a la coberta del vaixell estrenat de fa ben poc.

Amb ell viatgem unes quantes pàgines, i endevinem el que per a ell hi ha en l'origen de moltes de les realitats que va trobar quan va trepitjar la terra del «rei David».

Certament, el país amb què es troba i descriu queda lluny de les imatges que tenim avui a la nostra imaginació, sotmesa a l'insistent mostreig de moments d'«intifada» de guirigall i de violència de carrer, de ruïnes provocades per tancs immisericordiosos als barris pobres, o d'imatges sagnants de mercats plens de cadàvers. L'Israel que ens pinta Pla és un altre, i s'ha d'agrair.

Agrair-ho sí, perquè es parla d'un país

Josep PLA,
Israel, 1957.

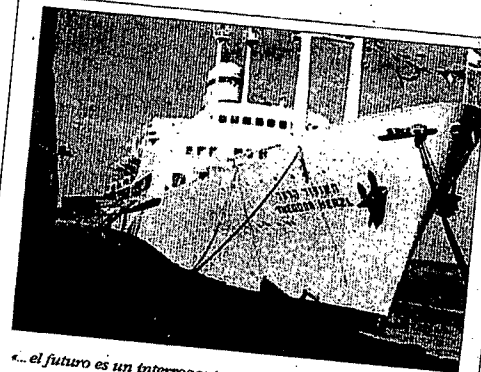
Destino, Barcelona 2002, 255 pàg.

que es busca a si mateix a partir d'una multiplicitat d'elements humans procedents d'arreu del món, i en el qual hi ha un desig comú de constituir-se en una societat on la convivència s'ha d'aconseguir amb el *shalom* que sospira per la pau. Les seves descripcions de les ciutats, dels camps, de les comunitats dels que aprenen a conviure a partir de les seves diferències d'origen, de llengua, de costums, de records són molt interessants.

De tota manera, a Pla no se li escapa, tot i l'entusiasme amb què explica tot el que veu, que hi ha un problema latent (el 1957!) que un dia o un altre explotarà. I nosaltres sabem que ha estat així, i Déu n'hi do amb quina força.

No són pàgines sionistes, sinó un reflex més o menys objectiu de tot el que veu i del que sospita. La seva visió sempre serà molt personal; en Pla no pot ser de cap altra manera. Però ens fa un bon resum, amè i consistent, del que hauria pogut ser l'Israel que va sorgir novament

Josep Pla
Israel, 1957

«... el futuro es un interrogante, pero dada la confusión en que vive el mundo árabe, en las fronteras de Israel ocurrirán, más tarde o más temprano, grandes acontecimientos.»

Josep Pla, 1957

DESTINO

fa més de cinquanta anys.

La seva lectura té molt de repàs de la història, i per això pot ser útil, perquè sapiguem quin és el substrat de tot el que veiem, sentim i parlem, sense tenir-ne gaire coneixement de causa.

Un llibre interessant, editat per Destino, en versió original catalana, i en la seva traducció castellana d'Eduard Gonzalo.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Notícies breus

- Els Amics de la Sardana de Cassà de la Selva dediquen dues jornades a celebrar la Diada del Soci: una al novembre i l'altra al desembre. Enguany, la primera part de la diada s'ha convocat per al dia 24 de novembre, al pavelló poliesportiu municipal. Els actes es perllongaran al llarg de tota la jornada, incloent sengles ballades de sardanes, matí i tarda, a càrrec de la cobla Baix Empordà, un dinar de germanor, una cantada d'havaneres a càrrec del grup Voramar, una exhibició de sardanes per la colla Il·lusions i un ball popular amb el Duo Boomerang.
- El 30 de novembre se celebrarà a Blanes el concert i lliurament de premis del 5è Concurs de Sardanes per a Joves Compositors organitzat per la colla sardanista Sa Palomera i la cobla i banda del col·legi Santa Maria. Els músics d'aquesta formació interpretaran les sardanes finalistes en un acte que tindrà lloc a la sala de l'esbarjo parroquial de Blanes.
- La Federació Sardanista de Catalunya

comunica a tots els sardanistes la conveniència d'instal·lar un programa antivirus als ordinadors connectats a Internet per tal de prevenir o resoldre l'allau de missatges de correu electrònic amb virus que darrerament afecten, d'una manera força generalitzada, l'àmbit sardanista.

L'acció d'aquests virus pot causar greus problemes als ordinadors personals i, a més, provoca la seva autoreistribució per la xarxa tot utilitzant totes les adreces que els usuaris tenen guardades als seus ordinadors fins a produir un efecte de col·lapse. També cal remarcar que els missatges es transmeten amb dades de procedència falses, de manera que n'és pràcticament impossible el control.

A Sardamania (<http://fed.sardanista.com>) s'ha obert una secció informativa sobre virus informàtics que inclou 10 consells per prevenir-los. La mateixa web ha posat a disposició dels seus usuaris un antivirus en línia per tal que, accedint-hi, tothom pugui comprovar si té l'ordinador infectat. (C.C.)

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de
comunió
amb Déu

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€
per any

☐ Amb dos pagaments semestral
de 40,30€

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

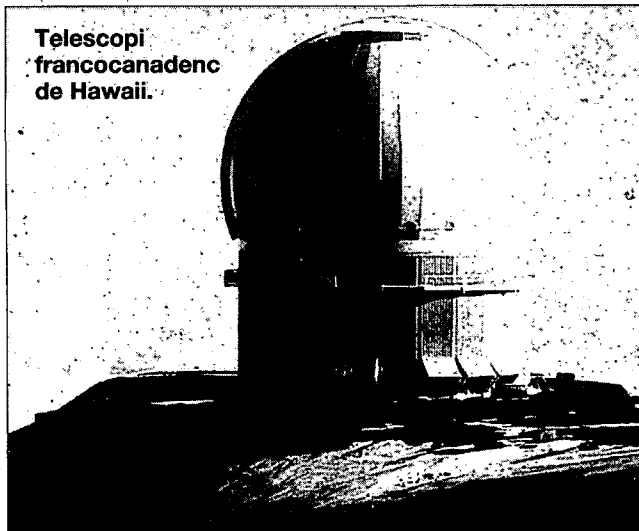
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Hi ha més asteroides dobles del que hom pensava

Quan el 1978 es va descobrir el satèl·lit de Plutó tots els astrònoms van restar astorats. Un planeta tan petit i té un satèl·lit? Si Plutó és més petit que Mercuri que no en té cap! I no en té tampoc Venus, que és molt més gran. Es van haver de rendir davant del fet. S'ha d'admetre la possibilitat que tinguin satèl·lit també astres petits. Aquell satèl·lit rebé el nom de Caront, i es considerà que Plutó era un planeta doble. Aquell satèl·lit rebé el nom de Caront, i es considerà que Plutó era un planeta doble. Però a mesura que els telescopis anaven guanyant en poder de resolució, els objectes del «cinturó d'asteroides» que hi ha entre Mart i Júpiter podien ser vistos amb més detall i la sorpresa va ser que astres més petits que Plutó sovint també tenien satèl·lit. Després de descobrir que l'asteroide Ida en tenia un, que s'anomenà Dactyl, s'ha vist que n'hi ha d'altres que estan al mateix cas, fins a poder afirmar que arriben a un 15% dels asteroides que tenen company. Naturalment es consideren asteroides dobles.

I al «cinturó de Kuiper», del qual parlàvem fa tres setmanes, no podria passar una cosa semblant? Aquests asteroides que es troben més enllà de Plutó només

Telescopi francocanadenc de Hawaii.

presenten interès per als astrònoms. Però els de més a prop per la possibilitat d'una topada amb la Terra ja interessen més a tothom. Ja n'hem parlat en una altra ocasió. Ara us haig de dir que l'asteroide que porta per nom 1950DA té una petita probabilitat, segons càlculs recents, de xocar amb el nostre planeta el 2880. Si això passés, ja no hi seríem, oi?

són vistos com piquets lluminosos molt febles pels millors telescopis. Ja en portem uns quants centenars de descoberts (de l'altre «cinturó» se'n coneixen més de 4.000), però no és pas fàcil arribar a distingir si són o no dobles. Doncs bé, la notícia d'actualitat que us haig de comunicar avui és que ja se n'ha detectat un. La proesa ha estat del francès Christian Veillet, que ha pogut observar i descriure l'òrbita d'un satèl·lit d'un objecte de Kuiper. Ho ha aconseguit amb el telescopi francocanadenc que hi ha a les illes Hawaii. Ho explica al número 416 de la revista *Nature* d'enguany. És, doncs, el primer asteroide doble situat més enllà de Plutó que s'ha vist. I no li poden negar el mèrit perquè ha requerit observacions de gran finor.

Aquests asteroides tan llunyans només pre-

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Teories evolucionistes i ciència de l'evolució

Els mil dos-cents exemplars de la primera edició de *L'origen de les espècies* es van exhaurir tan de pressa —en pocs dies o potser en un de sol segons diuen alguns— perquè hi havia un ambient molt interessat per les idees de Darwin. Al cap d'un mes ja en sortia la segona edició i un any i mig més tard, la tercera. L'interès venia de dos fronts. D'una banda, el liberalisme hi veia el fonament científic de com podia considerar-se una llei natural la doctrina de la lliure competència, i de l'altra hi havia molts interessats per conèixer la nova teoria per criticar-la i rebutjar-la. No eren pas tots partidaris del darwinisme els qui anaven a comprar el llibre.

Un dels que hi estava a favor perquè hi veia un argument en pro de les pròpies idees va ser Karl Marx. Potser és llegenda que va encomanar a Engels que anés a fer cua a la llibreria per comprar l'obra el dia que sortís de la impremta, però el que és cert és que va procurar tenir-la ben aviat i s'hi va entusiasmar. «És el llibre que conté el fonament, des del punt de vista de la Història Natural, per al nostre treball», diu en una carta de 1860. Per això va voler mostrar el seu acord amb Darwin enviant-li el 1867 un exemplar del seu *Das Kapital*, que, per cert, es conserva tan íntegre a la biblioteca del naturalista anglès que sembla que ni es va molestar a fullejar-lo.

En general es pot afirmar que els qui més aplaudiren i defensaren aferrissadament l'evolució darwiniana eren de mentalitat agnòstica o atea. El prejudici de no haver d'admetre un Creador i que tot ho pogués explicar la ciència feia que hi veiessin la confirmació de la seva manera de pensar, i per això defensaven la teoria amb passió no dissimulada. N'hem triat dos, un anglès i un alemany, que sobresortiren en aquest aspecte, per explicar-ne la contribució a l'expansió de les idees de Darwin.

17 Els primers seguidors incondicionals de Darwin

A Anglaterra, Thomas Henry Huxley (1825-1895)

Fou tan fidel seguidor i enardit lluitador per la causa darwiniana que ell mateix s'anomenà l'«agent general del darwinisme» i altres l'anomenaren el «bulldog de Darwin». Va néixer a Ealing, suburbi de Londres, fill d'un humil mestre d'escola i tingué una infància difícil. Tenia, però, una gran capacitat de treball i als disset anys aconseguí d'entrar en un hospital, i hi cursà la carrera de medicina que va poder acabar el 1845. Entre 1846 i 1850 va viatjar a Oceania com a metge de l'exèrcit. Ho aprofità per estudiar una sèrie d'invertebrats marins. El treball que féu sobre meduses li va proporcionar un nom com a zòleg investigador. El 1854 era nomenat professor de Biologia de l'Escola de Mines i més tard del Reial Col·legi de Cirurgians.

Va ser un dels qui van llegir amb més interès el llibre de Darwin així que aparegué el 1859 i s'hi entusiasma. Es féu amic de l'autor i es convertí en el seu defensor acèrrim. Darwin, de caràcter tímid i pacífic, no va admetre mai cap disputa en públic i evitava tota polèmica. D'això se n'encarregà Huxley. El 1863 publicava *Man's Place in Nature* («Lloc de l'home a la natura») que ja aplicava, abans que ho fes Darwin, a l'ésser humà la teoria de l'evolució. Hi diu: «Les diferències estructurals que separen l'home del ximpanzé no són tan grans com les que separen aquest dels simis inferiors.»

Per defensar el darwinisme s'atrevia a

tot i contra tots, encara que fossin bisbes o ministres del govern. La polèmica més famosa la sostingué amb el bisbe Wilberforce. Aquest, en el col·loqui que seguí a la conferència que donà, li preguntà irònicament si descendia del simi per part de pare o per part de mare, i ell contestà desdenyosament que si pogués triar per avantpassat entre una mona o un home que introduïa una tal pregunta en una discussió científica, sens dubte triaria la mona. Es diu que algunes senyores assistents es desmaiaren davant la insolència de la resposta.

Realment la intervenció de Huxley va ser decisiva en la ràpida expansió del darwinisme. No tan sols per les conferències sinó per la seva obra científica que es publicà amb el nom de *Scientific Memoirs* en cinc volums després de la seva mort, que va ser a Eastbourne el 1895.

Un alemany. Ernst Haeckel (1834-1919)

Tan fanàtic del darwinisme com Huxley o més encara, va ser Ernst Heinrich Haeckel nascut a Potsdam el 1834. Fill d'un funcionari del govern prussià rebé una bona educació i pogué anar a estudiar medicina a Würzburg, i després a Berlín. Després de formar part d'una expedició zoològica per la Mediterrània i publicar alguns treballs li concediren una càtedra de Zoologia de la universitat de Jena, la d'Anatomia Comparada. Hi ensenyà fins al 1909, en què el jubilaren. Va morir deu anys més tard.

Va crear a Alemanya una llar espiritual per a la «teoria de la descendència», que és com anomenaven els alemanys el darwinisme. Va començar-ne la propaganda el 1863 en un congrés científic. Va ser-ne un propagandista exaltat i fogós, i més radical que el mateix Darwin, sobretot pel que fa a l'origen de l'home. Era també molt dogmàtic. Parlava com molt segur del que deia, i això li donava un ascendent sobre les masses. La seva influència fou de debò molt gran i Alemanya es convertí en la segona pàtria del darwinisme. I ben bé d'un darwinisme ateu. Haeckel va elaborar un sistema filosòfic, el «monisme», que no és més que un materialisme absolut.

Per escrit va divulgar les seves idees principalment en tres obres: *Natürliche Schöpfungsgeschichte* («Història natural de la creació») que publicà el 1868, *Anthropogenie* («Origen de l'home») el 1874, i *Die Welträtsel* («Els enigmes de l'univers»). Recorre a una «llei biogenètica», que dedueix de l'embriologia, per confirmar el fet de l'evolució. Diu així: «L'ontogènesi és una recapitulació de la filogènesi», que vol dir que l'embrió d'un ésser en el seu desenvolupament recorre compendiadament les formes per les quals van passar els seus avantpassats evolutivament. Per exemple, l'embrió d'un mamífer primer és com un peix, després com un amfibi, a continuació com un rèptil per acabar essent mamífer. És un principi que després s'ha discutit molt i no és pas admès per tots els biòlegs.

El segell d'ateisme que aquests primers divulgadors de les idees darwinianes li van donar fou la causa de les prevencions amb què molts creients es miraren aquesta teoria de l'evolució. Hauran de passar moltes coses i fer-se noves descobertes perquè es vagi desllindant el que és d'ordre científic cert i el que és de fe. Ho anirem veient.

Pensadors cristians del segle XX (75)

Josepmaria Escrivà i la santificació de la vida diària

DE BARBASTRE A ROMA

Josepmaria Escrivà de Balaguer va néixer a Barbastre, ciutat de l'Alt Aragó, prop dels Pirineus, l'any 1902. Va viure una infància entre alegries i tristesses, com la mort dels seus tres germans. De família amb arrels catòliques profundes, la seva educació es va forjar al col·legi dels pares escolapis.

Era un jove estudiós i volia ser arquitecte, però el 1917 va decidir ser sacerdot. El 1918 comença els estudis eclesiàstics al Seminari de Logronyo com a alumne extern. El 1920 continua la seva preparació per al sacerdoci estudiant Teologia a Saragossa i el 1923 comença Dret. Serà ordenat sacerdot el 1925, un any després de la mort del seu pare.

El seu primer destí serà de rector rural a Perdiguera, un poble proper a Saragossa. El maig del 1925 torna a Saragossa, on s'ocuparà d'una capellania a l'església de Sant Pere Nolasc, i hi desenvoluparà tasques pastorals: catequesi als suburbis i classes a l'Acadèmia Amado.

El 1927 es trasllada a Madrid per estudiar el doctorat en Dret Civil. Desenvoluparà una gran activitat pastoral als barris pobres, i serà capellà al Patronat de Malalts. A través de les seves xerrades a col·legis i instituts i a les parròquies forma un grup de joves desitjosos de portar el missatge de Jesús de Natzaret als més necessitats.

Així, dom Josepmaria fundarà el 2 d'octubre del 1928 l'Opus Dei, i s'obrirà així un nou camí de santedat al si de l'Església catòlica. Buscava conscienciar els cristians sobre la vocació rebuda al baptisme, la santificació del treball i de la vida diària: ser contemplatius enmig del món.

En la trajectòria de construcció de l'Opus Dei, dom Josepmaria va travessar innumerable dificultats. Des de la guerra civil espanyola, on va perdre uns quants dels seus membres, fins a incomprendiments i crítiques per part de diversos eclesiàstics. Davant d'aquestes dificultats, Mons. Escrivà es va forjar el seu propi lema: callar, resar, treballar, somriure.

D'aquesta manera, l'Obra s'ha estès, fins avui, en més de vuitanta països i els milers de membres que té pertanyen als cinc continents, amb milers d'obres

Mons.
Josepmaria
Escrivà de
Balaguer.

«Tots els cristians haurien d'estar fets sobre aquest patró; però això no és l'habitual. Aquest cas és un exemple evident que tot en la manera de ser de Mons. Escrivà provenia de la pregària, d'aquest diàleg permanent que mantenia amb Déu... i això es traduïa en les ànimes que tenia al seu voltant» (André Frossard).

d'apostolat i de caritat cristianes. Destaquen els col·legis, les universitats, els centres per a l'atenció de pobres, projectes socials per a marginats, etc. A través de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu (creada el 1943) els sacerdots que la integren es dediquen plenament a estendre el Regne per mitjà de l'Obra i arreu del món.

Dom Josepmaria va morir de sobte a Roma l'any 1975. Va ser canonitzat per Joan Pau II el 6 d'octubre del 2002 a Roma, on se'l va mostrar com a model de santedat per a tota l'Església catòlica. D'entre els seus escrits destaquem: *És Crist que passa*, *Amics de Déu*, *Via Crucis*, *Solc* i *Forja*.

SANTIFICACIÓ DEL TREBALL

Aquest és un dels pilars de l'espiritualitat de l'Opus Dei. En efecte, Mons. Escrivà va contemplar la necessitat de santificar el treball professional allà on cadascú està destinat per la Providència. És més, cadascú de nosaltres som cridats a la santedat en el món.

«Per això, mentre hi hagi homes a la terra, existirà l'Obra. Sempre es produirà aquest fenomen: que hi hagi persones de totes les professions i oficis, que busquen la santedat en el seu estat, en aquella professió o en aquell seu ofici, com ànimes contemplatives enmig del carrer»,

afirmarà una vegada i una altra Mons. Escrivà.

Al centre de l'espiritualitat de l'Opus Dei hi ha la realitat que tots els batejats són cridats a la plenitud de la caritat en la complexitat de les ocupacions diàries, en

«Els batejats podem seguir fidelment Crist des de la fàbrica, l'aula, l'oficina o els fogons... tots aquests llocs poden transformar-se en llocs de trobada amb Crist»

el context quotidià en què es desenvolupa l'existència de cadascun de nosaltres.

Precisament són les activitats diàries les que emergeixen com un mitjà d'unió amb Crist, i es converteixen en elements que ens santifiquen, en terreny adequat per al conreu de virtuts humanes i espirituals. Així els batejats podem seguir fidelment Crist des de la fàbrica, l'aula, l'oficina, el taller, els fogons de la llar... tots aquests llocs es poden transformar en llocs de trobada amb Crist. I és així, perquè les coses petites de la vida diària enclouen una grandesa insospitada, i des de la vivència de l'amor cristià es fa possible superar la ruptura entre fe i vida quotidiana.

AMOR A L'ESGLÉSIA

«Pateixo moltíssim. Vivim un moment de bogeria. Les ànimes, a milions, se senten confoses. Hi ha perill gran que, a la pràctica, es buidin de contingut tots els sagraments, fins el Baptisme i els mateixos manaments de la Llei de Déu perdin el

seu sentit en les consciències.» Amb aquestes paraules dom Josepmaria va descriure el drama del Postconcili que l'Església catòlica va patir durant els anys setanta i les seqüeles del qual encara poden palpar-se.

L'amor desinteressat de l'Església és un altre dels pilars de l'Opus Dei. En el Concili Vaticà II dom Josepmaria va contribuir decisivament a esclarir doctrinalment molts punts foscos. Alguns dels pares conciliaris van recollir-ne els consells. Diversos membres de l'Obra van poder intervenir en l'elaboració dels esquemes conciliaris.

Aquest és l'amor pràctic a l'Església. Ajudar-la quan ho necessita de manera efectiva, sota la preocupació pel futur de l'Església i dels seus fills. Un futur eclesial que ha de construir-se no sobre estructures artificials, sinó sobre el retorn a les fonts de la fe, per ajudar l'Església a complir la seva missió en el món. L'Església la va concebre com a mare, com el lloc on trobem la santificació que l'Esperit Sant vessa sobre nosaltres, sobre el poble de Déu, cridats a la plenitud de la vida cristiana.

Així, Mons. Escrivà dirà: «En l'Opus Dei us ho he repetit incansablement, procurem sempre i en tot sentir-nos *cum Ecclesia*, sentir amb l'Església de Crist, Mare nostra: corporativament, no tenim altra doctrina que la que ensenya el Magisteri, amb l'assistència de l'Esperit Sant.»

EVANGELITZAR LA NOSTRA SOCIETAT

L'amor a Maria Verge, al Sant Pare, a l'Església perseguida i necessitada, són altres tants fonaments de l'espiritualitat de l'Opus Dei. Però tot això es porta a terme des d'una perspectiva evangelitzadora: que els homes i les dones del nostre segle coneguïn Crist i el segueixin.

Una evangelització que implica per damunt de tot l'exemple en la vida personal, familiar i professional. En primer lloc, construint la família des del sant amor conjugal, obrint el matrimoni a la vida. I, després, transmetent els valors de l'Evangeli allà on ens ha tocat treballar. Perquè, com bé deia dom Josepmaria: «Són tants els que es troben fora de l'Església de Déu, tants els que no coneixen Crist... i nosaltres estem tan tranquils, sense amoïnar-nos, perquè tenim poc zel per les ànimes: no importunem el Senyor demanant-li que es moguin apostòlicament pels seus fills i portin la Bona Nova, corregint amb ell. Però podem importunar-lo; (...) acudint al Sagrari, rebent la Sagrada Comunió, hem dit, o amb la paraula, parlant amb el Senyor, que també inhabita en la nostra ànima en gràcia.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL
FM 106.6

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

RADIO

Des de les 02.00 a les 6.30 hores, selecció de música instrumental.
Sant Rosari, a les 6.30 hores.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Informació general i d'Església, cada mitja hora.
Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, a les 10.30 hores.
Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-09.00 El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-10.00 Hora blaugrana (esports)
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones (esports)
14.30-15.00 Catalunya actualitat (informatiu)
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La Plaça de l'Església (magazín)
20.00-21.30 Sin concesiones (esports)
21.30-23.00 Qui tingui oïdes (actualitat en clau cristiana i un informatiu general i d'Església durant la primera mitja hora)
23.00-00.00 Planeta Blau (medi ambient)
00.00-02.00 Rumba Llatina

Dimarts

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Paraules d'amor (família)
00.00-02.00 Rumba Llatina

Dimecres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Mar de claror (catequesi)
00.00-02.00 Rumba Llatina

Dijous

07.00-09.00 El Primer Cafè

09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 A tota costa (submarinisme)
00.00-02.00 Rumba Llatina

Divendres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La plaça de l'Església
19.00-20.00 Catalunya sense barreres (atenció a discapacitats)
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Amb llum pròpia (personatges famosos)
00.00-02.00 Nit de música

Dissabte

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Radiofórmula
10.00-11.00 Club de golf (esports)
11.00-12.00 Trotamundos (turisme rural)
12.00-13.00 Hora blaugrana
13.00-14.00 Radiofórmula
14.00-17.00 La gran diferència (selecció musical)
17.00-18.00 Vaixells, trens i música country
18.00-19.00 En compàs de cine (cinema)
19.00-20.00 Els temps de la música (música clàssica)
20.00-00.00 Resson o futbol Sin concesiones
00.00-01.00 Radiofórmula
01.00-06.30 La gran diferència

Diumenge

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-12.00 Rutes per Catalunya (excursions)
12.00-13.30 Sirocco (ONG)
13.30-14.00 El Cafè Internacional
14.00-17.00 La gran diferència
17.00-18.00 Mar de claror
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 Melodies de fe (música cristiana)
21.00-23.00 Resson o futbol Sin concesiones
23.00-23.30 Missatge en una ampolla (reflexions)
23.30-00.00 Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
00.00-00.30 La cova del Country
00.30-01.00 Cova de Jazz
01.00-06.30 La gran diferència

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.20 Informatiu matí + el Temps
09.30 Música Principat
14.00-14.15 Informatiu migdia + el Temps
20.00-20.30 Informatiu + el Temps + Música Principat
9.15, 14.15, 18.45 el Temps
9.00, 12.00, 15.00, 17.00 Butlletins horaris

Cada dia

06.45 Un bon motiu per viure
08.12, 10.45, 16.15 Agenda
12.45, 17.45 Recomanacions turístiques
00.00-02.00 Música Principat

Dilluns

20.30-21.00 Des del campanar

Dimarts

20.30-21.00 In Corpore Sano

Dimecres

20.30-21.00 El que més ens agrada

Dijous

20.30-21.00 Fruits de la terra

Divendres

20.30-21.00 La Taula de l'Evangeli

Dissabte

13.00-13.30 Església d'Urgell
13.30-14.00 In Corpore Sano

Diumenge

18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h, Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra. BISBAT D'URGELL

TELEVISIÓ

Diumenge 24

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.
09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 18)
«Las campanas doblan solas.»
Si hi ha alguna cosa que caracteritza la comunitat autònoma d'Aragó és l'envelliment i la despoblació del seu àmbit rural. A molts pobles només hi queda un grup de gent gran i el sacerdot, que sempre és l'últim d'abandonar el poble.
10.00 *Últimas preguntas*
«Universidad Pontificia de Salamanca.»
Ens endinsem en aquesta universitat. Què hi busquen els joves?
10.25 *Testimonio*
«Pobres de espíritu.»
Vicente col·labora en una parròquia de classe mitjana on les preocupacions dels feligresos no són precisament arribar a final de mes. En un entorn marcat pel materialisme, Vicente comparteix amb nosaltres les seves dificultats per evangelitzar aquells que tenen més recursos.
10.30 *Santa Missa*
Amb la participació de la coral Mossèn Lluís Vidal de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Xavier Martín.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra;
coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 25

17.15 *Pueblo de Dios*
«No llores por mí, Argentina.»

Diumenge 24

09.00 *Signes dels Temps*
«Cristians en una societat plural.»
La Fundació Joan Maragall organitza el 29 i 30 de novembre un simposi sobre «Cristianisme en una societat plural». Quina ha de ser la identitat ètica i religiosa dels cristians en un món plural? El programa entrevista el vicepresident de la Fundació Maragall i professor de Filosofia de la UAB, Pere Lluís Font.
Altres temes:
—Presentació de la IX Jornada Diocesana de Barcelona, a càrrec del bisbe auxiliar de Barcelona, Josep Àngel Sáiz.
—Comentari de l'actualitat, amb Jaume Reixach.
—Història de l'Església, amb Josep M. Ballarín.
—Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 03.00 h per TV3; el diumenge a les 10.30 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 22

20.30 *Creure avui*
Programa de notícies, reportatges culturals, entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana també s'ofereix l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i el temps de reflexió (comentari de l'Evangeli del diumenge). Programa coordinat per Ramon Safont-Tria.
El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*
Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).
També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada dues hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

NOVEMBRE ÉS EL MES CONSGRAT A LES ÀNIMES DEL PURGATORI

Internet

• **DOCTRINA SOCIAL.**— A www.instituto-social-leonxiii.org trobareu tota la informació sobre el Centre per a la Investigació i Difusió de la Doctrina Social de l'Església, posat en marxa per l'Institut Social Lleó XIII.

Altres bisbats

• **CONFER.**— El Departament de Formació organitza del **30 de novembre a l'1 de desembre** un taller per respondre a la pregunta *¿Cómo hablar de los votos, hoy?*, adreçat a formadors, formadores i als equips de formació, que estarà coordinat per Lourdes Gorostola i Luisa Villanego. Lloc: av. Alfonso XIII, 97 - Madrid.

• **TURBALLOS.**— La comunitat de Turballos convida a participar els dies **6, 7 i 8 de desembre** en un curs de ioga, salut i respiració. Cal confirmar l'assistència. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centre d'Humanització de la Salut dels religiosos camils organitza a Bilbao un curs sobre *Cuidarse para cuidar. El cuidado del cuidador* (amb col·laboració amb Bolunta), del **13 al 15 de desembre**. Més informació: tel. 918 060 696, fax 918 040 033, a/e: cehs-secretaria@humanizar.es

Barcelona

• **SANT JOSEP ORIOL.**— El **22 de novembre**, a les 18.30, benedicció de les noves imatges de santa Caterina d'Alexandria i sant Francesc de Paula a la capella de Sant Josep Oriol (c/ Verge del Pilar, 4 - Barcelona); a les 19.00, processó des de la capella fins a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les; a les 19.15, eucaristia solemne presidida pel cardenal Ricard M. Carles. Cantaran l'escolania de la Santa Creu i la coral de Santa Eulàlia de la catedral; a les 20.30, inauguració de la pintura de sant Josep Oriol al baptisteri parroquial; el **23**, a les 18.00, conferència d'Enrique Calicó sobre sant Josep Oriol i presentació i signatura del seu nou llibre *Vida de*

sant Josep Oriol. Hi serà present Pilarín Bayés, autora dels dibuixos del llibre.

• **PASTORAL OBRERA.**— El **23 de novembre**, de 9.30 a 15.45, jornada sobre la dona al Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

• **CIÈNCIA.**— El **23 de novembre**, VIII Jornades Eduard Fontserè: Meteorologia a l'alta muntanya, al Museu de la Ciència-Palau Macaia, passeig Sant Joan, 108 - Barcelona. Més informació: tel. 938 186 865.

• **CONCERT D'ORGUE.**— El **24 de novembre**, a les 18.00, a l'església parroquial de Sitges. L'organista Jordi Figueras interpretarà obres de J. Pagès, J. B. Cabanilles, J. G. Walter, J. S. Bach, C. Balbastre i J. Brahms.

• **PARES TEATINS.**— A l'església de Sant Gaietà (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona), concert d'orgue el **24 de novembre**, a les 18.00; a càrrec de Domènec Cols i Puig, canonge i organista de la catedral.

• **CONGREGACIÓ DE L'ORATORI DE SANT FELIP NERI.**— El **24 de novembre**, a les 19.00, concert d'homenatge a Verdguer amb el títol de *Mn. Cinto: l'home, el sacerdot, el poeta*. Interpreta el text i els cants: Grup Oratorium; a l'orgue, Bernat Bailbé, organista titular, i text i direcció: Antoni M. Serramona, sacerdot de l'oratori.

• **PARRÒQUIA DEL PATRIARCA ABRAHAM.**— Celebra el desè aniversari el **24 de novembre**, a les 11.00, amb una eucaristia solemne; el **28**, a les 20.00, VII Trobada de Pregària Interreligiosa per al dia mundial de la sida. C/ Jaume Vicens, 6 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— El **25 de novembre**, a les 18.15, trobada dels Amics del Pare Pius de Pietrelcina, dirigit per fra Valentí Serra, caputxí; a les 21.15, II Escola de Pregària amb Jaume González Padrós, professor de litúrgia, sobre el tema *Els celebrants de la litúrgia celestial i de la litúrgia sacramental*. C/ Roger de Llúria, 70 - Barcelona.

• **POMPEIA.**— El **25 de novembre**, a les 20.00, lliurament dels premis del XXIV concurs literari Hilari d'Arenys i XVI

Ramon Salvadó i Montoriol. Serà a la sala Francesc d'Assís de Pompeia, av. Diagonal, 450 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE SANT JOAN BAPTISTA DE GRÀCIA.**— El **26 de novembre**, a les 20.45, Mn. Joan Galtès parlarà sobre *Vinculacions de Gaudí amb l'Església i amb la parròquia de Sant Joan*. C/ Santa Creu, 2 - Barcelona.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— El **27 de novembre**, a les 19.00, conferència del P. Lorenzo Galmés, o.p., sobre *A propósito del Año Gaudí y Verdguer: búsqueda del misterio de Dios*; els dies **2, 3 i 4 de desembre**, a les 19.00, organitza un curset sobre *Escuela de espiritualidad: Adviento-Navidad*, a càrrec del professor Jaume Boada, o.p. C/ Bailèn, 10 - Barcelona.

• **TIBIDABO.**— El **27 de novembre**, a les 19.30, conferència del P. Luis María Mendizábal, s.j., sobre *La consagració i la reparació en la devoció al Sagrat Cor de Jesús*. Lloc: sala d'actes de Balmesiana, c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **27 de novembre**, a les 19.30, conferència i presentació del llibre *¿Sin Dios o con Dios? Razones del agnóstico y del creyente*. Participaran José I. González Faus, Ignacio Sotelo, Juan R. Capella i Toni Comín. C/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **ESGLÉSIA I CIÈNCIA.**— El Museu Geològic del Seminari de Barcelona i els Amics del Museu Geològic del Seminari organitzen un cicle de conferències sobre «Església i ciència al llarg de la història», que pronuncia Mn. Francesc Nicolau (sots-director del Museu i professor de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL). La propera conferència serà el **28 de novembre**, a les 18.30, sobre *Església i ciència al llindar de l'edat moderna*. C/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El **28 de novembre**, a les 20.00, trobada de pregària dels joves de l'arxidiòcesi de Barcelona, acompanyats per la reflexió del cardenal Ricard M. Carles a la catedral.

• **TROBADA DE FORMACIÓ HUMANA I RELIGIOSA.**— Organitzada per l'Agrupació d'Educadors Cristians el **28 de novembre**, a les 20.00, a l'Acadèmia

Catòlica (c/ Sant Joan, 20 - Sabadell). Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona, parlarà sobre *L'educador cristià a la llum de la carta apostòlica Novo millennio ineunte de Joan Pau II*. Més informació: tel. 937 254 094.

• **MOVIMENT CRISTIÀ D'ADULTS.**— El **29 de novembre**, a les 21.00, primera trobada general a la parròquia Sant Josep de Badalona. El tema de la ponència serà *Seguir Jesucrist des de l'Evangeli de Marc*, a càrrec de M. Luisa Melero. Més informació: tel. 934 121 551.

• **ACRISDI.**— El **29 de novembre**, a les 20.30, celebració de sants i aniversaris dels associats; el **30**, a les 18.00, reunió del grup de creixement personal, que tractarà el tema *Obstacles a la serenitat*. C/ Bailèn, 10 - Barcelona. Més informació: tel. 932 314 807.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Els dies **29 i 30 de novembre**, XIV Simposi Internacional de la Fundació Joan Maragall sobre *El cristianisme en una societat plural*. Informació i inscripcions: c/ València, 244, 2n - Barcelona; Internet: www.fundaciojoanmaragall.org

• **GOA.**— Els Grups d'Oració i Amistat organitzen un recés-convivència per a joves, el **30 de novembre**, de 10.00 a 16.00, dirigit per Mn. Joan Güell, director central dels GOA. Serà al casal Bellesguard. Més informació: tel. 932 181 005.

• **CONFERÈNCIA SOBRE VERDAGUER I ELS GOIGS.**— El **30 de novembre**, a les 11.00, xerrada de Joan Roig sobre *Les edicions de goigs verdaguers* i concert de la Schola Cantorum de Barcelona, dirigida per Joan M. Aragones. Organitza: Museu Casa-Verdaguer i Amics dels Goigs. Lloc: Museu-Casa Verdguer, Vil·la Joana - Vallvidrera.

• **FOCOLARS.**— El **30 de novembre** trobada per a joves a l'església de Sant Agustí de Barcelona amb el programa següent: a les 16.45, acollida; a les 17.00, inici i presentació; a les 17.15, Teresa Pou entrevista Arcadi Oliverès, Lourdes Peramon i Josep M. Riera; a les 18.00, paraules del cardenal Ricard M. Carles i Chiara Lubich; a les 19.30, cloenda, i a les 20.30, jocs i actuacions musicals.

• **SCHOLA CANTORUM DE BARCELONA.**— L'**1 de desembre**, a les 10.30, primer diumenge d'Advent, inici de l'any litúrgic amb una missa amb cant gregorià. Estarà presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Pere Tena, a la parròquia de Santa Anna, c/ Rivadeneyra, 3 - Barcelona.

• **CARILLÓ.**— L'**1 de desembre**, a les 12.00, la carillonista Anna M. Reverté interpretarà música nòrdica. Carilló del Palau de la Generalitat.

• **FRATERNITATS CHARLES DE FOUCAULD.**— L'**1 de desembre**, commemoració del 86è aniversari de la mort del P. Charles de Foucauld, a la parròquia de Santa Bernadeta (c/ Sant Quirze de Safaja, 3 - Barcelona). Trobada anual de les Fraternitats oberta a tothom, de 16.00 a 21.00: la xerrada serà sobre *Natzaret*, re-

«Construir el Temple del Tibidabo equival a entronitzar el Sagrat Cor de Jesús a Barcelona. El Sagrat Cor de Jesús des del Tibidabo, beneeix la nostra ciutat i el món sencer»
(CARDENAL CASAÑAS, any 1902)

Centenari del Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo
1902-2002

CONFERÈNCIA

a la sala d'actes de Balmesiana (Duran i Bas 9, Barcelona)

Dimecres 27 de novembre del 2002, a les 19.30 hores

«La consagració i la reparació en la devoció al Sagrat Cor de Jesús»

Rvd. P. Luis María Mendizábal, s.j.

CASA D'ORACIÓ STA. TERESA DE JESÚS CARMELITANS DESCALÇOS A MATADEPERA

TALLERS DE
PREGÀRIA

Per trobar la dimensió de profunditat on la persona és ella mateixa i naturalment sent Déu dintre seu.

Dissabte, 30 de novembre
Jesús a la samaritana. «Una font d'on brollarà vida eterna.»

Horari: de 10 a 13 h, amb la possibilitat de romandre-hi tot el dia i dinar.
Lloc: Casa d'oració dels Carmelitans, Pg. de Matadepera, 42, Matadepera.
Tel. 937 871 250.

Des del carrer

Joventut, alegria vital i compromís entusiasmats amb els que estan privats de llibertat podrien ser tres pinzellades que ens ajudarien a descobrir la personalitat humana i cristiana del P. Nacho Blasco Guillén, mercedari de la comunitat de Lleida i capellà dels mòduls 7 i 11 de la presó de Ponent. «Als 18 anys em vaig enamorar de l'estil de vida de Jesús de Natzaret. Vaig enamorar-me del "pobre", del pres. Vaig enamorar-me i vaig deixar-me enamorar», afirma. Nascut a Castelló el 7 de novembre del 1974 (feliç aniversari, Nacho!), als seus 28 anys recent complerts, el P. Nacho expressa aquesta història d'amor amb la seva música. El seu CD «Siento» és sens dubte el millor llenguatge per parlar-nos des del cor, amb un estil que ell defineix com a «molt personal, intimista, reflexiu i sincer». Es tracta d'una recopilació de deu anys de composicions que va veure la llum el 24 de novembre de l'any passat, amb motiu de la seva ordenació sacerdotal.

El P. Nacho Blasco és mercedari, capellà de la presó de Ponent i cantautor

«Als 18 anys em vaig enamorar de l'estil de vida de Jesús de Natzaret»

—Com va ser això de ficar-se a frare?

—Anava per a psicòleg i vaig descobrir que no podia enganyar-me. Van re- néixer vells somnis de la meua infantesa i gairebé sense adonar-me'n vaig trobar l'Amor. Tot seguit vaig descobrir que res no tenia sentit en la meua vida sense Déu i que a Ell li ho havia d'ofrir tot.

—Quina és la seva activitat pastoral a la comunitat de Lleida?

—A la presó hi dedico molt de temps, ja que coordino la tasca de 28 voluntaris, alhora que estic a càrrec d'un pis d'acollida per a interns. A més, tres dies la setmana col·laboro amb el centre de disminuïts psíquics de Sant Joan de Déu a Almacelles, on coordino juntament amb el germà Francesc Agramunt la pastoral del centre. També participo en la pastoral del col·legi de Santa Anna i a la nostra parròquia de la Mercè tinc encomanada la catequesi de Confirmació i la pastoral dels joves. I quan tinc una mica de temps, intento acabar la llicenciatura en Teologia Fonamental.

—I a la presó, com es porta això de parlar de Crist als presoners?

—L'intern està cansat de promeses i

de mentides. Veuen en Jesús de Natzaret quelcom de cert i proper, perdó i alegria. Crist pren uns matisos molt especials a la presó. Els queda proper perquè per a ells Déu és procuració per als altres, és «aquell que està amb els que sofreixen», amb el que està *chapao*. És el suport en moltes nits d'insomni, una «porta oberta», sincera, sense paranys. Ell és el consol davant de les negatives, és realment l'amor que mai no han sentit per part de ningú. Déu els escolta, els comprèn i els acompanya, no els judica.

El Déu de la presó és un Déu dels senzills, dels benaurats, un Déu que s'ha deslliurat de les grans teologies, per convertir-se en un Déu proper. El pres és dels pocs que aconsegueixen observar i valorar Déu com els infants, per això es manifesta amb ells d'una forma molt especial. Jo he après molt de tot això i potser més del que he pogut ensenyar.

—Frare i cantautor, es porta bé aquesta combinació?

—L'únic que jo intento aconseguir component és regalar allò que jo he pogut sentir i rebre de Déu. Sempre he estat un enamorat de la música i del cant. Ja ho feia de petit, quan amb 5 anys vaig

descobrir una certa capacitat per cantar tot allò que experimentava i vivia. Sense adonar-me'n, ja havia fet diverses cançons amb les quals aconseguia fer partícips els altres de tot allò que sentia.

—Què vol expressar amb les seves cançons?

—Intento cantar tot allò que vaig descobrint a cada pas en aquest camí «boig» de l'Evangeli. Fer arribar als altres alguna cosa del que jo he rebut, per compartir-ho. Invitar a recórrer la recerca apassionant i amorosa de la voluntat de Déu en cadascuna de les nostres vides.

—Quina cançó del seu repertori té per a vostè un significat més especial?

—Potser la que més m'emociona és *Ya podría yo*. La vaig compondre per al casament d'uns bons amics. És una relectura de l'himne de l'amor de la carta als Corintis. Té una melodia senzilla però molt tendra i té una lletra que crec que explica molt bé tot allò que jo entenc per «amor de Déu». M'agrada perquè resumeix la resta dels temes i també l'horitzó des del qual intento viure en la meua vida.

Jordi Curcó

La globalització només parla anglès

Ningú no dubta que la globalització és bàsicament econòmica. Ara bé, també té un vessant cultural molt important que cal observar amb atenció. A un primer cop d'ull sembla que la globalització ens du cap a un món multicultural i on les diverses civilitzacions i llengües estaran molt en contacte. Segons aquesta previsió el futur món globalitzat serà multilingüe. La realitat, però, és tot una altra. Només cal fer una ullada a la discografia més venuda, a les pel·lícules més vistes, fer un tomb per Internet, comprovar quin és l'idioma estranger que s'ensenya a les escoles o veure en què s'expressen els negocis internacionals: l'anglès predomina aclaparadorament. I és una tendència que va a més. Tot plegat s'explica, és clar, pel poder polític i econòmic creixent del món anglosaxó.

El món que ens anuncia la globalització és obert, tolerant i multicultural a més no poder, però només si se sap anglès. Es parla de polítiques lingüístiques mundials de convivència en les quals es dona per sobreentès que l'anglès sempre té un paper protagonista. D'aquesta manera la majoria de les altres llengües del planeta queden relegades a mer localisme antiquat. El mal en bona mesura ja està fet. N'és una prova que força gent compra un disc en anglès sense entendre'n un borrall. La mateixa gent probablement renunciaria a comprar un disc en persa, i es justificaria tot dient que no entén aquesta llengua.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Apunts d'un col·loqui

El recent col·loqui convocat per la Fundació Joan Maragall a Montserrat ha partit d'un interrogant: descristianització?

No té res d'estrany que ens féssim aquesta pregunta. Com recordaven, ja en la primera sessió, Francisco Carballo, sacerdot i professor d'història de Vigo, i José M. Mardones, de Madrid, baixa el nombre dels qui es declaren catòlics practicants i creix el dels no practicants i no creients.

Però tampoc no té res d'estrany la forma interrogativa de plantejar la qüestió: hi ha molts matisos a escatir... Per exemple, un peculiar interès per la mística, perceptible enmig de la nostra societat postmoderna. Precisament *La civiltà cattolica* acaba de dedicar l'editorial del seu últim número (3.655) a aquest tema, a partir d'un llibre de Juan Martín Velasco, director de l'Institut Superior de Pastoral de Madrid i participant en el col·loqui. Preocupa, això sí, l'ambigüitat d'aquest desvetllament místic, a banda de la seva desconexió, per desconfiança, de la institució eclesial.

Seguint el fil de l'actual declivi del cristianisme com a religió institucional, en expressió de García de Andoin, de Bilbao, la reflexió es va desplegar en diverses direccions: necessitat d'una Església propera i càlida, el lloc del sentiment en la fe, la religiositat popular i, sobretot, la necessitat que el cristianisme sigui capaç de concebre's ell mateix transculturalment i, per tant, d'inserir-se en formes culturals diverses, com va dir Pere-Lluís Font, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Font va introduir, encara, un aspecte positiu en l'anàlisi del cristianisme actual: malgrat la minva de la pràctica religiosa, es dona una acceptació de valors cristians substancials (drets humans, equiparació home-dona, justícia social...) superior a la d'altres moments. La contrapartida seria, però, la dificultat de posar aquests valors en relació amb la persona de Jesús.

Pel que fa a la meua breu ponència, hi vaig voler fer esment, entre d'altres temes, de dues temptacions, pròpies d'èpoques difícils: la de tancar-se en un gueto i la d'entrar en un procés de substitució. De la segona ja n'havia parlat en aquesta columna (*Catalunya Cristiana*, núm. 1.195), amb el títol d'«Evangelitzar no és substituir». La confusió entre aquests dos conceptes s'ha produït en diversos terrenys: en països de missió, quan el cristianisme, en lloc d'inculturar-se en la realitat dels natius, s'ha tancat en la cultura dels colonitzadors; respecte del món obrer, sobretot al principi de l'era industrial. A Catalunya s'han produït també, històricament, processos de substitució perjudicials per a la fe. Els qui ho ignoren atribueixen la persistència dels catalans a demanar bisbes del país —que ja expressava Torras i Bages— a una tossuderia, a un localisme, a un sentimentalisme elemental... És més que això: neix d'unes males experiències de substitució, que volem evitar de cara al futur.

Ara mateix

Rauxa